

చంద్రశేఖర ఫిలిమ్స్

మౌగజీవులు

కథ: మాటలు, నిర్మాణం, దర్శకత్వం: జి. వరలక్ష్మి

సుచిత్ర మాసపత్రిక

బకింగ్ పంపేట పోస్టు

విజయవాడ-2

విడిపతి వెల

80 పైసలు

ఏడాది చందా

9-50 రూపాయలు

సంపుటి 5

అక్టోబరు 1967

సంచిక 10

మేనేజింగ్ ఎడిటర్

వి. వి. రాఘవయ్య

ఉత్తరాలు 8

రాజకీయాలు 9

రిచయిత్రిల వాక్కులు

— జ. క. ప్రసన్న 16

సత్యం సత్యం

— పవని నిర్మల ప్రభావతి 22

గోమతి (క్రొత్త సిరియల్)

— ద్విపదుల వికాలాక్షి 28

ప్రముఖుల పోస్టాలు

— సి. నాగేశ్వరరావు 41

రాగరంజని

— సవ్యసాచి 43

పొట్టి కథలు 49

అనురాగానికి అవధులు

— ఆర్. యం. చిదంబరం 51

మూగ ప్లస్ విరికి

— వేమూరి సుబ్రహ్మణ్యం 72

పనికిరాని పరిజ్ఞానం

— బాపి 85

కిశోరప్రియం (సిరియల్)

— విజయలక్ష్మి రామకృష్ణన్ 86

మరిస మనసు

— పి. సూర్యప్రభ 101

దొంగ

— సి. విశ్వనాథరావు 104

చెల్లని మంచితనం

— మంచినా 107

రాజ యోగాసందమూర్తి

సినిమా 110

ముఖచిత్రం :

లలిత కవితాత్మక ఫిలింస్ వారి

“రూపాన్ని” లో

నాగేశ్వరరావు, బి. సరోజాదేవి

అగస్త్య మునిశాసనం ప్రాచీనమైనది.

కథ ఎంతో బాగుంది. కమలా కాంత గారిని అభినందిస్తున్నాను. మధురాంతకం రాజారాం గారి 'మలుచేసినవాడు' కూడా హృదయం గమంగా వుంది.

వెంటిల్ ఓ పాణారి వెంటిల్ రమణ, నిజామా బాద్.

'కిశోర్ ప్రేమ' సీరియల్ రచన చక్కగా వుంది. రచయితకి హాతిని ఎందనలు.

— డి. విశ్వనాథరావు, భద్రాచలం

సెప్టెంబరు సంచిక జ్యోతి చాల అకళీయంగా వుంది. 'శుక్లముఖ', 'ప్రియదర్శిని' కథలు ముమ్మల్ని అమితంగా అకళించాయి. రెండవ బహుమతి పొందిన 'మల్లినయ్య' కథ చాల బాగుంది. రచయిత(త్రి)లకు మా కృతజ్ఞతాభివందనలు.

— చల్లా శేషు, సాంబశివరావు, గుంటూరు

అగస్త్య మునిశాసనంలో 'ముగియముక్తుడు' కథ చాల బాగుంది.

రచయిత జి విజయకుమార్ గారి నా ధన్యవాదాలు తెలుపగలదు.

— దాపులూరి లక్ష్మణకుమార్, ఖమ్మం

అగస్త్య 'జ్యోతి'లో 'మరపురాని మనుషులు' చాలా హాయిగా ఉన్నది. ఇంకా 'పనికిరాని పక్షజానం', 'ముగియముక్తుడు' కథల చాలా బాగున్నాయి.

— పి. ఆనందరెడ్డి, చిన్నగోట్టిగల్లు

సెప్టెంబరు 'జ్యోతి' చాలా అకళీయంగా ఉంది. ముఖ్యంగా 'ప్రియదర్శిని' కథ చాలా బాగుంది. నవ్వు సాదిగారు వ్రాసిన బడేగులాం అశోకున్ పై 'రాగరంజని' ఈ జ్యోతిలో విందు వంటిది.

జామ్నాదాల సుదర్శనరావు, నెల్లూరు

ఈ నెల జ్యోతిలో మీగ ప్రచురించిన కథలన్నింటిలో 'కళాఖండం' అద్భుతంగా వుంది. భక్తివైస్థితి, చిత్రకారుని స్థితి చివర చివర చాలా జాతిని గొలిపింది. రచన చక్కగా వుంది. విద్యార్థినులు రాసిన కథల్లో మల్లినయ్య చాలా బాగుంది. ఈ నెలలో అకళీయమైన ఆనందరామం గారి సీరియల్ తప్పిస్తే కలిగింపింది.

— ఎన్. ముగణ, సీతారాంధరం మైసూరు.

అగస్త్య సంచికలో కె. వి. రామచంద్రమూర్తిగారు వ్రాసిన 'నాలో నేను' హాస్య వ్యాసము చాలా బాగున్నది.

— టి. సత్యనారాయణరావు, మెలచిర్యాల.

బ్రహ్మసంధిరెడ్డిగారు ఆ దృష్ట
వంతుడు. గాలివాటు ఆయనకు
అనుకూలంగా వుంది. నీటివాలు
కూడా ఆయనకే అనుకూలంగా
వుంది. ఆయన పడవ కాలరాగా
తెరచావ ఎత్తుకుని రూమ్మని ప్రయా
ణం చేసింది.

పడవనిండా జనం కి క్కిరిసి
వున్నాయి. దాన్నిబోల్తా కొట్టిద్దామని
పతిపక్షాలు ప్రయత్నించి చతికిల
పడ్డాయి. పడవలోపల్నించి కొందరు
బెజ్జాలు కొట్టడానికి చేసిన ప్రయ
త్నాలూ వ్యధా అయిపోయాయి.

ఆయనకి ఇప్పు
టో డెంగతీరి
పోయినట్టే.
హాయిగా గుం
డెలపై చేతులు
వేసుకుని నిద్ర
పోవచ్చు.

ప్రతిపక్షా
లన్నీ అలిసి అని
శ్వాస తీర్మానం
ప్రతిపాదిం
చాయి. దానికి
అనుకూలంగా
59 వోటు
మాత్రమే పడ్డా
యి. వ్యతిరే
కంగా 199 వోటు
పడింది.

ముఖ్యమంత్రి

మెజారిటీతో అవిశ్వాస తీర్మానం
బ్రహ్మసంధి రెడ్డిగారిమీద విశ్వాస
తీర్మానంగా మారిపోయింది.

కాంగ్రెసు పార్టీలో అయోధ్య
సయోధ్య వరాలున్నాయి. సయోధ్య

పర్వం ఈ మధ్య
బ్రహ్మసంధిరెడ్డి
పర్యానికి వ్యతిరే
కంగా షిల్లాలలో
పెద్ద ఎత్తున
ప్రచారం సాగిం
చింది. ముఖ్య
మంత్రి గ్రూపు
అక్రమాలు చేస్తు
న్నదంటూ విమ
ర్శించింది. వ్యతి
రేక సాక్ష్యం
ప్రస్తుతం చేయడా
నికి చాలా తం
టాలు పడింది.

ఇదంతా
మూసి, సయోధ్య
వరాలు చీల

దీ య దా ని కి ఇదే స మ యం
అ ని ప్ర తి పక్షా లు భా విం
చా యి. ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించగల
మని అ వి అనుకొని వుండవుగాని,
మొత్తంమీద అధికార పక్షంలో
వీరికలు తీసుకురావడానికి మంచి
సమయం వచ్చిందని భావించి
వుంటాయి. వాటికి మంచి సాకుగా
భూమిశిస్తు హెచ్చింపు బిల్లు ఒకటి
దొరికింది. అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని
ప్రతిపాదించాయి.

కానీ, తీరా జరిగిందేమిటంటే
సయోధ్యపర్గం ఇంత హంగామాచేసి,
చివరికి కిక్కిరుమనకుండా తమ
పార్టీ నాయకునిపై విధేయతనే
ప్రకటించింది. తమకు తగినంత
బలంలేదు; దక్షతగల నాయకత్వం
లేదు. బయటపడి, పేరుపడి సాధించ
గల ఘనకార్యంలేదు; మధ్యప్రదేశ్,
యు పి, హరియానాలలో మొస్త
రుగా కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వ స్థాప
నకు అనుకూలమైన వాతావరణం
ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఇవాళలేదు. అసలు
సయోధ్యపర్గం కాంగ్రెసునుంచి విడి
పోవాలని కోరడంలేదు కూడా.
కాంగ్రెసులోనే వుండి వీలైతే అధి
కారంలోకి రావా; మంత్రమే అ
వర్గం ఆలోచన అయివుంటుంది.
బ్రహ్మానందరెడ్డి బలాన్ని చెనకడం
సాధ్యంకానప్పుడు వృధాగా బయట
పడడం దేనికి? అందుకే నవంబరు
రాగానే మారుమూల కుండా

సయోధ్యపర్గం బ్రహ్మానందరెడ్డి
నాయకత్వాన్నే బలపరచి పూర్తి
కుంది.

వీళ్ళుల్నే 'డెమోక్రాటిక్ పార్టీ',
కొంతమంది ఇండిపెండెంట్ కూడా
ప్రభుత్వానికే అనుకూలంగా వోటు
చేశారు. తీర్మాన ప్రతిపాదనకు
చేతులెత్తి సంతమంది కూడా తీర్మా
నానికి అనుకూలంగా వోటు చేయ
లేదు. తీర్మానం వీగిపోక ఏమవు
తుంది?

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అదృష్ట
వంతుడేకాదు; రాజకీయ చాక
చక్యంలో చాణక్యుడు కూడా. అద
నపు భూమిశిస్తు సమస్యమీద వ్యతి
రేకత రెచ్చగొట్టడాలచిన ప్రతి
పక్షాలు పెద్దగా సాధించిందిలేదు.
బిల్లు మీద అసెంబ్లీలో పెలూరా
పెలూరీగా చర్చలు జరిగాయి.
కానీ, వాటిని ప్రభుత్వం గొప్ప
చాతుర్యంతో ఎదుర్కొన్నది.
మొదట బిల్లులో ప్రతిపాదించిన
పన్నులో కొన్ని రాహిత్యము,
దానిపై ప్రాతిపత్యం తీవ్రతను
తగ్గించి పేయగలిగింది. మొదట
అనుకున్న ప్రకారమైతే సుమారు
అయిదు కోట్ల రూపాయల అదనపు
రాబడి వుండేది. రాహిత్యం,
మినహాయింపుల మూలంగా చివరికి
తమకు లభించే అదనపు ఆదాయం
రెండున్నరకోట్ల రూపాయలేనని
రెవెన్యూ మంత్రి శ్రీ వి. కె. రా

ప్రకటితము అంటే సగానికి సగం వస్తు భాగాన్ని తగ్గించారన్నమాట. ప్రభుత్వం ప్రజల శ్రేయస్సును విస్తరించలేదని చాటుకొనడానికి ఇంత కంటే మంచి ఎత్తు ఏముంటుంది ?

బోధన భాషల గొడవ

జెనారన్ హిందూ పిళ్ళ విద్యాలయం వైస్ ఛాన్సలర్ గా తన మూనాన తన పని చేసుకుపోతుంటే అనవసరంగా మంత్రి పదవి ఇచ్చి కదిలించారని డాక్టర్ త్రిగుణసేన్ విద్యామంత్రి కాబోతు చాలా బాధ పడ్డారు. ఇప్పుడు చూసే, నిజమే, ఆయన్ని అనవసరంగా కదిలించారని, వైస్ ఛాన్సలర్ గా పుండనిస్తేనే బావుంటుందని అనిపిస్తుంది.

ఆయన విద్యా శాఖలోకి వచ్చి రాగానే, అంతకుముందు శ్రీ చాగ్లా విద్యామంత్రిగా అవలంబించిన విధానాన్ని ఒక్కసారిగా తలకిందులు చేశారు. విదేశాంగ మంత్రిగా పుంటున్న శ్రీ చాగ్లా మంత్రివర్గం నుంచి రాజీనామా ఇచ్చి తప్పుకునేలా చేశారు.

ఇప్పుడు సెకండరీ దశ వరకు దేశమంతటా విద్యాబోధన ప్రాంతీయ భాషలలో జరుగుతున్నది. దీన్ని విశ్వవిద్యాలయ స్థాయికి కూడా విస్తరించాలన్నది ఒక విధానం. అంటే ఇంగ్లీషును బోధనా భాషగా తొలగించి, దాని

స్థానంలో ప్రాంతీయ భాషలను నిలిపివేయాలని సంకల్పం దీనివల్ల పరభాష అయిన ఇంగ్లీషుకు స్వస్తి చెప్పడం జరుగుతుంది; రాష్ట్రాల పరిపాలన రాష్ట్ర భాషలలోను, కేంద్రం పరిపాలన అధికార భాష అయిన హిందీలోను జరగడానికి దోహదం కలుగుతుంది; ప్రాంతీయ భాషల వికాసానికి ప్రోత్సాహం కలుగుతుంది. విద్యార్థులు ఇన్ని భాషలు నేర్చుకోవలసిన అవసరం లేకుండా, మాతృభాషలోనే ఉన్నత విద్యను నేర్చుకోవడం జరుగుతుంది. దానివల్ల వాళ్ళ విద్యాస్థాయి కూడా పెరుగుతుంది. ఇవన్నీ ఆలోచించి బోధనా భాషను మార్చాలన్న సంకల్పం విద్యావేత్తలకు, ప్రభుత్వాలకు కలిగింది.

మంచిదే. పైన పేర్కొన్నవన్నీ సత్ప్రయోజనాలే. ఈ మార్పు జరగడం అవసరమే. కాదనడానికి పలు లేదు. ఎవరి మాతృభాషలోవారు విద్యాభ్యాసం చేయడం మంచిదే. ఎల్లకాలం ఇంగ్లీషును అట్టే పెట్టాలనడం మంచిదికాదు. నిజమే.

కాని, ఈమార్పు ఎంతవ్యవధిలో జరగాలి ? అన్న విషయం దగ్గరే వచ్చినపేచీ అంతా.

ఎన్నికలకుముందు విద్యామంత్రిగావున్న శ్రీచాగ్లా ఈమార్పు నెమ్మదిమీద జరగాలన్నాడు 'ఇంగ్లీషును వెంటనే తొలగించడం వాంఛనీయం

కాదన్నారు తొలగిపై నష్టపోయెడి
మనమే అన్నారు

డాక్టర్. త్రిగుణసేన్ మంత్రి
కావడంతో ఈ విధానం మారిపో-
యింది. ఇంగ్లీషు, హిందీ,
ప్రాంతీయ భాష - ఈ మూడిటితో
కూడిన త్రిభాషా విధానానికి స్వస్తి
చెప్పారు. రెండు భాషలు నేర్పు-
కుంటే చాలునన్నారు. అక్కడితో
అగక ఇంగ్లీషు స్థానంలో ప్రాంతీయ
భాషలలో ఉన్నత విద్యాబోధన
అయిదేళ్ళలో ప్రారంభం కావాల-
న్నారు. శ్రీచాగ్గా రాజీనామా చేశాక
తాను అలా అనలేదని, అసలు
ప్రభుత్వం ఈ మార్పుకు వ్యవధిని
నిర్ణయించలేదని ఉబాయించారు.
పార్లమెంటు సభ్యులచేత, రాష్ట్రాల

విద్యామంత్రులచేత బోధన
మార్పుకు అనుకూలంగా పెరియార్
చేయించారు. తరువాత వైస్ ఛాన్సె-
లరును కూడా సమావేశం చేశారు.
వైస్ ఛాన్సెలరు ఆయన మొహమా-
టానికి పూర్తిగా లొంగిపోకుండా
అటూ ఇటూ కాని అభిప్రాయానికి
వచ్చారు. పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్
కోర్సులలోను, సాంకేతిక విద్యల
లోను ఇంగ్లీషు కొనసాగాలని,
మిగతా విషయాలలో మార్పు
కూడా ఎన్నాళ్ళలో జరగాలని
ఆయా విశ్వవిద్యాలయాలకే వదలా-
లని, బొంబాయి, ఢిల్లీ లాంటి పెద్ద
నగరాలలో ఇంగ్లీషులో కూడా
విద్యాబోధన నెలకొని ఉభిప్ర-
యాలు వెలుబుచ్చారు.

మొత్తంమీద ఈ బోధన భాష
సమస్య ఒక పెద్ద గొడవగా, గంభీర
గోళంగా తయారైంది. ఒక్కొక్కరు
ఒక్కొక్క రకంగా చెబుతున్నారు.
ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ త్రిభాషా
విధానం వుండాలిందే అంటారు.
విద్యామంత్రి ద్వీభాషా విధానం
కావాలంటారు. మార్పుకు ఎక్కువ
వ్యవధి వుండాలని ఒకరు, అక్కర
లేదని ఇంకొకరు.

శ్రీ చాగ్గా రాజీనామా ఇచ్చాక,
డాక్టర్ త్రిగుణసేన్ తాను ఉపకు-
ముందున్న గందరగోళాన్ని పరిష్క-
రించి నిర్దుష్ట, నిరీష్ట విధానాన్ని

దీపావళి కానుక

నెలకు రూ. 100 చొప్పున
వాయిదాల పద్ధతిపై అంబా
సిదర్ శి బ్యాండ్స్ అల్ పరల్డ్
ట్రాన్సిస్టర్. భారతీయ పౌరు-
లకు మాత్రమే వ్యక్తిగత
హామీపై లభిస్తుంది.

నేడే మీ అర్డర్ బుక్
చేయండి.

జర్మన్ ప్రేడర్స్

పో. నెం. 1322 ఢిల్లీ-6.

ప్రవేశ పెట్టిన గొప్పగా చేప్పు
కున్నాడు. వైజ్ఞానికే గందరగోళం
ప్రవేశ పెట్టిన ఒకే వ్యక్తి ఎవరైనా
పుంకు డాక్టర్ త్రిగుణసేన్ మహా
శయుడే.

అయిదేళ్ళలో కాదు, పదేళ్ళలో
అయినా ఇంగ్లీషును తొలగించి,
ప్రాంతీయ భాషల్ని ఎలా ప్రవేశ
పెడతారు? పీస్టరీలాంటి విష
యాల్లో పరవాలేదుగాని, వైజ్ఞానిక,
సాంకేతిక విషయాలను, ఇంజనీ
రింగ్, వైద్యాలంటి వాటిని,
ఫ్యాబ్రికేషన్, మెకానిక్స్, షాపురీ
ఫినిషింగ్, కెమిస్ట్రీ లాంటి వాటిని,
బయాలజీలాంటి శాస్త్రాన్ని, అటు
శాస్త్రాన్ని ప్రాంతీయ భాషలలో
బోధించడానికి తగిన ప్రోత్సాహ,
పనులు మనకున్నాయా? మన
భాషలు అందుకు వక్రంగా
వున్నాయా? రెలటివీటి లాంటి—
ఇంగ్లీషులోనే ఒక పట్టాన తిన్నగా
కొరుతుడు వడని సిద్ధాంతాన్ని—
తెలుగులో ఎలా బోధిస్తారు? ఎలా
నేర్చుకుంటారు? ఇలాంటి సబ్జెక్టు
లలో మూలకమైన ఆలోచన, పరి
శోధన ఇంగ్లీషు సహాయం లేకుండా
ఎలా సాధ్యం అవుతుంది? అనేక
వైజ్ఞానిక, సాంకేతిక విషయాల
మీద రోజురోజుకు కొత్త గ్రంథాలు
వస్తున్నాయి. కొత్త పరిశోధనా
ఫలితాలు వెలుపడుతున్నాయి. కొత్త
సిద్ధాంతాలు ప్రకటింపబడు

తున్నాయి. ఇవన్నీ అంతర్జాతీయ
భాష అయిన ఇంగ్లీషులో లభ్య
మవుతున్నాయి. వాటిని నన్నిటిని మన
విద్యార్థులు తెలుసుకోవడం అవసరం
కదా? వాటిని పదహారు భాషల
లోకి ఎప్పటికప్పుడు తర్జుమా
చేయడం మన తరమా? ప్రచు
రించడం మనకు సాధ్యమా?

బహుశా, డాక్టర్ త్రిగుణసేన్
గారు, రాష్ట్ర విద్యామంత్రిలు,
ఇంకా ఇంగ్లీషు ప్రోవాలుంటున్న
పెద్దలు మన విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు
పాఠ్యపుస్తకాలుకాసినీ మాతృ
భాషలో చదువుకుని, పరీక్షల్లో ఇచ్చే
కాసినీ ప్రశ్నలకి సమాధానాలురాసి,
నూటికి నలభయ్యో యాభయ్యా
మార్కులు తెచ్చుకుని డిగ్రీలు సంపా
దించుకుని ఉద్యోగాల్లో చేరిపోయి,
కాలక్షేపం చేస్తే సరిపోతుందను
కుంటున్నారేమో.

కాని, నిజంగా దేశాభివృద్ధిని,
శ్రేయస్సును, జాతీయత్వాన్నికోరి
వారెవ్వరు ఇందుకు ఒప్పుకోరు. విద్య
పరమార్థం డిగ్రీలు పొందడం, ఉద్యో
గాలు సంపాదించుకొనడం,
ముఖ్యంగా సాంకేతికవిద్య, వైజ్ఞానిక
శాస్త్ర విద్య పరమార్థం ఇదికాదు.
ఇదే అయినట్లయితే, మనం ఎప్పటికీ
వెనకబడే వుంటాము. పాశ్చాత్య
దేశాలు ఎప్పటికీ ముందే
వుంటాయి. పాశ్చాత్యదేశాలు
ఆయా శాస్త్రాలలో సాధిం

చిన అభివృద్ధిని మనం అందుకోవడం, చేతనైతే యింకాముందుకు పోవడం మన ఆశయం కావాలి.

ఇదంతా, డాక్టర్ త్రిగుణసేన్ వధకంవల్ల జరిగే పనికాదు.

రోజు రోజు కి పెరిగిపోతున్న విజ్ఞానం ప్రాంతీయ భాషలలో వచ్చు టికప్పుడు లభ్యం అయ్యేట్టు చేయడం ఇప్పటిలో మనకు అసాధ్యం. అసలు మనకు సరియైన పారిభాషిక పదాలే లేవు. వీటిని ఇంగ్లీషునుంచి ఎరువు తెచ్చుకోవలసిందే. విజ్ఞాన కాస్త్రాలకు సంబంధించిన 'థాట్'ను (ఈ ముక్కకు మారు సరియైన తెలుగు

పదం స్ఫురించలేదు, మన్నించాలి) వ్యక్తం చేయడానికి ప్రాంతీయ భాషల పదజాలం చాలదు. పద జాలాన్ని కూడా ఇంగ్లీషు నుంచి తెచ్చుకోవలసిందే. బహుశా కొన్ని క్రియముక్కలు, సర్వనామాలాంటివి ఏవో కొన్ని మాత్రమే ప్రాంతీయ భాషలలో వాడడం వీలవుతుంది. చివరికి ఇదంతా మణి ప్రవాళ భాష పంపిణీలో తయారవుతుంది. ఈ భాషలో తయారైన పాఠ్యగ్రంథాలు, వగైరా ఏ మాత్రం నిరుపేక్షంగా వుంటాయో చెప్పలేము. మూడో తరగతి పుస్తకాన్ని కూడా సక్రమంగా అచ్చువేసి పంపిణీ చేయలేని మన ప్రభుత్వాలు సాంకేతిక గ్రంథాలను, వందలాది పేజీల బృహద్గ్రంథాలను అతి కష్టమైన పరిభాషలో తయారు చేయించగలవా? నిన్న మొన్నటిదాకా తొమ్మిదో తరగతి పుస్తకానికి దేనికో యావత్తు అంధ దేశం నానాయాతన పడింది. ఇక ఉన్నత విద్యా పాఠ్యగ్రంథాలను ఈ ప్రభుత్వాలు ఎలా తయారు చేయిస్తాయి? అయిదేళ్ళలోనా? పదేళ్ళలోనా? ఏదైతే అవి ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నాయో తెలియదు

ప్రభుత్వాలు వేలు పెట్టిన ప్రతిదీ భ్రష్టు పట్టిపోతున్నది అఖరికి జాతీయం చేసిన బస్సుల్నిగాని, రైళ్ళనుగాని తిన్నగానడపటం కూడా మన ప్రభుత్వాలకు చేతకాని పని అయి

అనా వృష్టి కి
గురియైన
మన దేశ ప్రజలకు
తోడ్పడండి

విరాళాలను

నగదురూపంలో కాని

వస్తురూపంలో కాని

ప్రధాన మంత్రి

కరువు సహాయకనిధి

క్యాబినెట్ సెక్రటేరియట్,

రాష్ట్రపతి భవన్,

న్యూఢిల్లీ-4 కు పంపండి.

AD 66, F I

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి

(17-3-1907 — 20-9-1961)

రాష్ట్ర రాజకీయాలలో మూడు దశాబ్దాలనుంచి ముఖ్యమైన పాత్ర శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి గారిది. 1936 నుంచి 1960 వరకు నెల్లూరు మునిసిపల్ చైర్మన్ గా వ్యవహరిస్తూ జిల్లా రాజకీయాలను తన గుప్పిటిలో పట్టుకుని తిరుగులేని ప్రజా నాయకత్వం చెల్లించుకున్నారు.

1960 జనవరిలో శ్రీ సంజీ

వయ్య మంత్రి వర్గంలో సభ్యుడుగా చేరి జూన్ లో రాజీనామా ఇచ్చారు. 1962లో తిరిగి శ్రీ సంజీవరెడ్డి మంత్రి వర్గంలో సభ్యుడై తర్వాత శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డి మంత్రి వర్గంలో కూడా సభ్యుడిగా అవసరం కాలం వరకు వున్నారు.

నెల్లూరు 20 వ తేదీన ఆయన మృతికి సంతాపం తెలిబుచ్చుతూ ఏ ప్రముఖుడు ప్రకటన చేసినా, అన్నిటిలో ఒకటే మాట — శ్రీ ఎ. సి. నిర్మోగ మాటి అని. ఈ నిర్మోగమాటమే ఆయనను ఎప్పుడూ ఏదో వివాదంలోకి దింపేది. వివాదం లేకుండా అయ్యలేడు. శ్రీసంజీవయ్య తో, ఆతర్వాత శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డితో ఆయన వివాదాలు రాష్ట్రకాంగ్రెసులో ఎన్నో తుపాకులకు కారణాలయ్యాయి. అయినా, ఆయన మృతివార్త వినగానే అందరు ఏకగ్రీవంగా అన్నమాట — ఆయన ఎంత నిర్మోగమాటియో అంత విష్కల్బిస్తున్నాడు, సహృదయుడు. రాష్ట్ర రాజకీయాలలో ఆయన పేరిట ఎన్నోకి పాట

పోతోంది వాటికి చేతనెవదలా, పజ్జాపుగానాగిస్తున్నదలా, రాజకీయ చదరంగం మాత్రమే. అధికారాన్ని అంటి పెట్టుకోడానికి పున్న మారాలను అన్వేషించడం మాత్రమే. వాటి కూపు ఇప్పుడు ఉన్నత విద్యమీద వడింది. దాన్ని కూడా భ్రష్టు పట్టిస్తే గాని వాటికి నిద్రపట్టదు.

ఇంకొక్క విషయం కూడా ముఖ్యమైనది వుంది. ఇంగ్లీషు ఇప్పుడు ఒకే ఒక లింక్ భాషగా వుంది. ఆంగ్లద్రవ్యంలో ఇంజనీరింగ్ పట్టభద్రుడైన తెలుగువాడు ఢిల్లీలోనో, మరోచోటనో ఇంజనీరింగ్ పట్టభద్రుడైన మరో భాష వాడితో సంప్రతించడానికి ఈ నాడు ఇంగ్లీషు వనికి వస్తోంది. వదేళ్ళ తరవాత తెలుగులో ఇంజనీరింగ్ చదివినవాడు మరోభాష ఇంజనీరింగ్లో ఏ భాషలో మాట్లాడుతాడు? హిందీలోనా? ఏ హిందీలో? హిందీలో కూడా బోలెడు హిందీలున్నాయి! పోనీ ఏదో హిందీ నేర్చుకోవలసిందే గదా? వచ్చీరాని హిందీలో వాళ్ళిద్దరు ఏం మాట్లాడుకుంటారు? పైగా, తెలుగువాడు ఎంతబాగా హిందీ నేర్చుకున్నా హిందీ మాతృభాషగాగల వాడితో పోటీ చేయలేడుగదా? ఉద్యోగాల విషయంలో తెలుగువాడికి అన్యాయం జరగదా? అనుసంధానభాష హిందీ అయితే, హిందీ మాతృభాష అయినవారు

దేశాన్ని జేబులో వేసుకోరా? తెలుగువాడు తెలుగుదేశాన్ని వదిలి మరో చోట ఉద్యోగం సంపాదించుకోడానికి పిలుంతుందా? పిలుచేకపోతే, దేశ సమైక్యం, ఏక జాతీయత అనేమాటలకి మచ్చుకైనా అర్థం మిగులుతుందా?

అదలా వుంది, హిందీ మాకు అక్కర లేదు అని తమిళనాడు వారు తెగవేసి చెబుతున్నారు. హిందీ వారు ఇంగ్లీషు వస్తంతున్నారు. కాగా, తమిళ ఇంజనీరు, హిందీ ఇంజనీరు వదేళ్ళ తరవాత, పోనీ ఇరవై ఏళ్ళ తరవాత ఏ భాషలో మాట్లాడుకుంటారు?

అయ్యా, త్రగుణ సేన్ గారు! గందరగోళం సృష్టించటంలో తమ ప్రజ్ఞ ప్రాధవాలకు జోషా!

□□□

ఎనభై ప్రెసలరు మీరు
కొనగలిగిన వస్తువు లన్ని
టితో ఉత్తమమైనది

జ్యోతి

రచయితల పాట్లు

ఇది రాసే ముందు చిన్న పెద్ద రచయితలకు జగమనవి సమీపయోగా చేసుకుంటున్నాను: ఈ రచన కేవలం వినోదం కొనసేవని, ఎవరినీ కించ పరుద్దామనే ఉద్దేశం ఇనుమంటనా లేదని.

రచయిత (అందులో అప్పడప్పుడే పైకి వస్తున్న యంవవర్ధిన్లు రచయిత) మనసు ఒక్కోసారి ఎలా ఉంటుందో అలాంటిదింటాను.

మనసు తనలో ఏదైనా ప్రత్యేకత ఉన్నప్పుడు, అది అందరిచేతా గుర్తింపజేయాలని అనుకుంటుంది. సహజం! అయితే, ఎలా గుర్తింపజేయాలి? కొందరికి తెలియదు. రచయిత విషయంలో — ఎలా గుర్తింపజేయాలి? అనేదానికి నేను కొన్ని చిట్కాలు లిప్తాను.

మనవిషయ ప్రతివాడూ రైల్వేలో, జన్మిల్లో ప్రయాణం చేయవలసి వస్తుంది. తప్పదు. అప్పుడు నలుగురి మధ్యాకూర్చున్నకా తప్పదు. సాధారణంగా రైల్వేలో కొత్తకొత్త శరిచ యాలు సంభవిస్తుంటాయి.

రైల్వేలో అనుకోండి — కూర్చున్న

కొంత సేపటివరకూ మనం వహించాలి. అక్కడ కూర్చుంటే ఉన్న

సర్కిలులో సంభాషణలు ఏ శీటిగా సాగుతున్నాయో గమనించాలి. దేశ సమస్యలు, లేకపోలేకుండుపరిస్థితులు, ఇంకా లేపోలే సొంతదబ్బాలు, ఇలాంటివిని విని సహించలేక పోతారు మీరు. ఇంత పెద్ద సాహిత్యానిలాషి ప్రక్కనున్నాడే అని గుర్తించలేదని అపోహ పడుతుంటారు. అప్పుడు వాళ్ళ సంభాషణని దాకవర్యంగా సాహిత్యం మీదకి మళ్ళించాలి. వీలైతే (జ్ఞాపకముంటే) మోరెప్పడిలో చదివిన నాలుగు పద్యాలు సందర్భానుసారంగా వాళ్ళకి వినిపించాలి.

‘దేశం మరీ పాడయిపోతోందండీ’ అంటారెవరో.

‘ఒకపని చేయాలండీ దేశాన్ని మంచి శీటిలో ఉంచాలంటే’

ఇలా సాహిత్యం అంటుంది వాళ్ళ సంభాషణ: అప్పుడు మధ్యలో మీరు అందుకోవాలి. ‘అప్పుడు గానీందీ. ఫలానా పుస్తకంలో ఫలానా రచయిత ఇదే పరిస్థితిని గురించి ఇలా రాశాడండీ’ అంటూ చెప్పుకురావాలి. ఇక్కడ శీన్స్ తిరక్కానుంది.

మీ మాటలు విన్నతే విని మళ్ళీ పాత సంభాషణలోకి జారుకునే ప్రమాదం ఉంది. అధైర్యపడవద్దు. మరొక్కసారి మళ్ళీమళ్ళీ ప్రయత్నించండి. చివరికి, హృదయమున్న ఏ మానవుడైనా ‘మోరేంటేస్తుంటారు?’ అని అడగక మానడు. ‘సాహిత్య సేవ

కాదుకదా? అని తెలివితేట మానదు. అప్పుడు మీరు నిజం చెప్పేయాలి.

అలా! అలాగా! అయితే తప్పకుండా కష్టమవుతుంది! మేము జాగ్రత్తగా మాట్లాడుకోవాలన్న మాట అంటూ ఒకరంటే మిగతా జనమంతా గలగలా నవ్వేస్తుంటే మీరెలా ఉంటుంది? అతరువాత ప్రాణం నుండి వాళ్ళ సంభాషణ మీరు వినకుండా ఉంటుంది. వినకుండా ఏదో సీరియస్ గా ఆలోచిస్తున్నట్లు మొహం పెట్టాలి. ఒకటి రెండు సార్లు గట్టిగా పొడిదగు దగ్గి మళ్ళీ ఆలోచనలోకి జారిపోవాలి. అర్థం అవుతుంది. బ్యాగ్ లోంచి కాగితంగానీ, డైరీగానీ తీసి దానిలో ఏదో రాసి, చదివి పడేయాలి. ఇదంతా చూసి ప్రక్కనున్న వాళ్ళు నవ్వుతూ అంటారు 'ఏం సార్! కథకి పోతూ?'

'ఏదో.'

'కొంపతీసి మా మీద కాదు కదా? అన్నా బాబోయ్.'

ఇలా ప్రయాణం చేసిన ఆ కొద్ది కాలమూ వాళ్ళ దగ్గర మీరే అయి కూర్చుంటారు.

ఆ నెలలో మీ కథ పడుతుంది. 'తెలంగాణ', 'బస్సులోనో' ప్రయాణం చేస్తుంటారు. మిమ్మల్నెవరూ గుర్తించరు. వెంటనే పెట్టెలోంచి మీ కథ పట్ల మాగజిన్ తీసుకుంటే, ఏమయి సూచికలో మీ పేరు తెలుసుకు

తే క్కు గా ని, అందర్లెవ్వరూ ఏదేయాలి. ఆ పేజీలోనే ప్రభాగాన మీ పేరు రాయాలి. రాసి ఉంటే పీల్చుకుని ఎదురుగా అందరికీ కనబడేట్లు పెట్టాలి. అప్పుడు ఉన్న పోకకే ఎవరో ఒకరు దాన్ని తీసుకొనక మానరు. బోల్డ్ గా పేజీ మీద ఉన్న అక్షరాలూ, టిక్కు పెట్టబడి ఉన్న పేరూ వెంటనే చూపు కానుకాయి. అక్కడినించి ఆ టైలు డబ్బా మీదే!

మీరు ప్రయాణం చేస్తుంటారు. ఎవరూ పట్టించుకోరు మిమ్మల్ని. బాధ పడకండి. ఇక్కడ మంచి టాలంట్ ఉపయోగించాలి. మీ చుట్టూ ఉన్న అంతమంది ప్రయాణికుల్లో ఒక్కరైనా ఆరిస్టు, లేకపోతే కళాభిమాని ఉండకపోదు. వాళ్ళిద్దరిలోనూ ఎవరూ కాకపోతే కనీసం వారి చేతుల్లో ఏదో ఒక పుస్తకం వుండకపోదు. ఆ పుస్తకం అడిగి పుచ్చుకోండి. ఆ పుస్తకం మీద దాని స్వంతదారు తాలూకు పేరు తప్పకుండా ఉంటుంది. అది చూస్తూనే ఉండండి 'మీరు అర్జిస్తా?' అని. ఆపేరు వంకర తింకరగా ఉన్నా సరే! సందేహించవద్దు.

'ఏం?' అంటాడు నవ్వుతూ.

'ఏం లేదు. అక్షరాల పొంపిక అలా ఉంటేని.'

'లేదంటే, నేను అర్జిస్తున్నా కాను. అయినా అలా ఎందుకేగిగామా?'

'ఎందుకని అడిగావంటే, ఒక సారి నేను ప్రయాణం చేస్తుంటే ఒకరు నా పుస్తకం మీద నా చేతి వ్రాతనుచూసి 'మీరు రచయితలా' అని అడిగాడు. నేను మొదట ఆశ్చర్యపోయాను. 'ఏడి కలా తెలుసు' అని.

'ఏమిటి? మీరు రచయితలా?' ఆశ్చర్యపోతూ అడుగుతాడు.

'అవును' ఈ ఆశ్చర్యార్థకంమీద మీరాల్టి అసక్తి లేనట్లే అనాలి. 'మంచి' వివండి. నేను ఆశ్చర్యపోయాను. ఏడి కలా తెలుసురా అని. అప్పుడదిగేను. నేను రచయిత నని మీ కలా తెలుసునని. నా చేతి వ్రాతనున్న ఆతనికి అర్థమయిందట.

అలాగే, నేను ఉపించబోయి పప్పులో కాలేశానన్న మాట! హాయిగా వచ్చింది.

అతను తన డబ్బుతో మీరు కాఫీ తాగిందాకా ఉరుకుంటే ఒట్టు. మీ ఆద్రస్తుతీనుకుని మిమ్మల్ని ఉత్తరాలు రాయమని చివరి ఉజం దాకా కోరకపోలే ఒట్టున్నర! అతని పల్ల మరో ఉరికి మీ పేరు మొగకపోలే రెండోట్లు!!

సిటీ బస్సులో ప్రయాణం చేస్తుంటారు. యాదృచ్ఛికంగా మీ స్నేహితుడొకరు మీకుకిందం దూరంలో ఉంటాడు. సరే, మీ కథ ఆ ఏక్స్ లోనో, ఆ మంత్రలోనో వస్తుంది.

మీరు నుంచున్న చోటు నుండి కేక పెట్టండి.

“మీరూ ... ఈ నెల పత్రిక చూశావా?”

“లేదు ... ఏం?”

“నా కథ చదివావేమోనని?”

“నీ కథ పడిందా?”

అందరూ మీ పేరు ఒక్కసారిగా చూడకపోయినా, రచయితల పేరు తెలుసుకోవాలని ఉత్సాహమున్న వాళ్ళు, మీ పేరు అడిగి తెలుసుకోడానికి అహంభావం అడ్డొస్తే, అ పత్రికలోని కథ చూసి మీ పేరు ఉపేక్షించుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తారు.

మీరూ మరెవరో పడుస్తుంటారు. మొత్తంమీద మీ యివ్వరికీ మాటలు కలుస్తాయి. మీ మీ పేరు అడిగి తెలుసుకుంటారు. మీ పేరు చెప్పినా సరే, అతను మిమ్మల్ని గుర్తించే స్థితిలో లేడనుకోండి. అప్పుడో చిట్కా.

“మీ పేరేమి ఉన్నారూ?”

“రామస్వామి.”

“రామస్వామీ?”

“రామస్వామే, ఏం?”

“అయితే మీ ఇనీషియల్స్?”

ఇనీషియల్స్ తెలిపడతను.

“గుడ్! మీరే నన్నమాట”

ఉత్సాహంగా అనండి.

“ఎవరిది?” అప్పుర్వప్రశ్నాడు.

“మీరేనన్నమాట, ఉత్తరాధిపతి.”

ఫీల్డింగ్లో నా కథకి విమర్శ రాసింది!

“నే నెప్పుడూ రాయలేనే?”

మీరు కథలు రాస్తూంటా రన్నమాట! మీ పేరేమి ఉన్నారూ?” అంటూ మొదలెడతాడు.

ఈ చిట్కాలు ప్రయోగార్థం మీ ముందు ఉంచుతున్నాను.

సరే! నా గురించి ఇందరితో చెబుతారుగా!

— జి. కె. ప్రసన్న

సత్యం సత్యం

ఏవని నిర్మలప్రభావతి

“శుద్ధ సాత్వికమంటే ఏమిటండీ శర్మగారూ? పోనీ శుద్ధబుద్ధావతారాలంటూ ఎలాటివారిని ఉదహరిస్తారో తెప్పండి!” అంది విస్తరి లెక్కరర్ విజయ, క్రిగంట, మూలగా కుర్చీలో కూర్చుని, ఏదో ఇంగ్లీషు నవల చదువుతున్న సైకాలజీ లెక్చరర్ సత్యనారాయణరావు కేసి చూస్తూ.

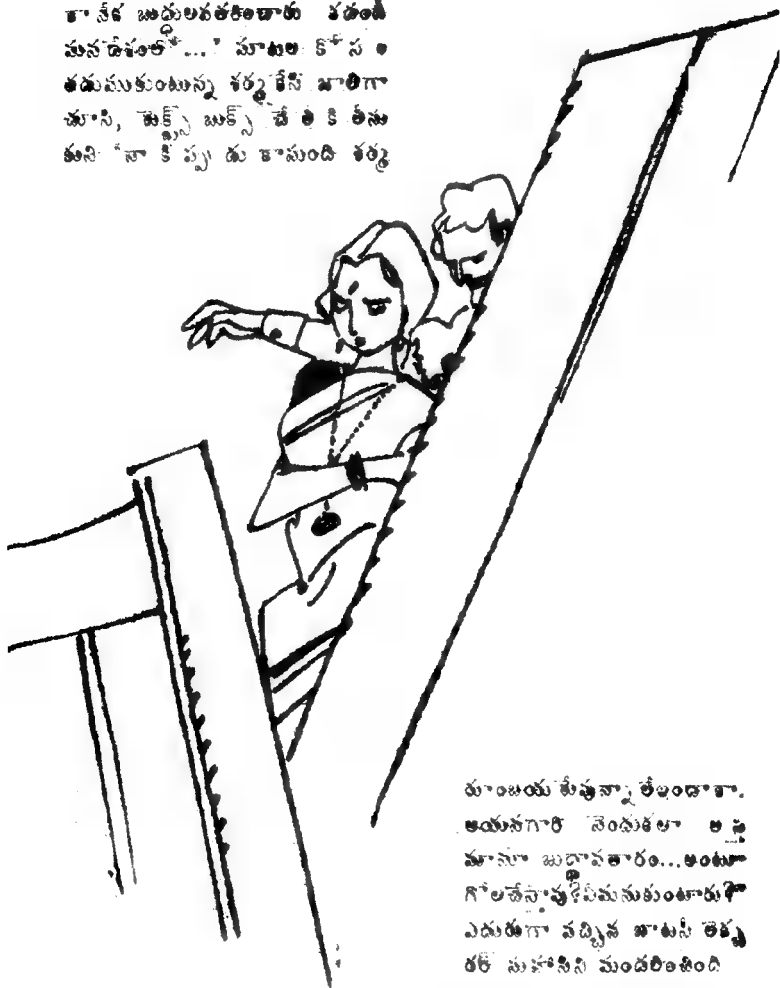
తెలుగు లెక్కరర్ శర్మ మహదానందంతో గొంతుపవరించుకున్నాడు! విజయలాటి అండాళరాళి తనను ఏదో ఒక ప్రశ్న వెయ్యటమే గొప్ప కాదామరి? “అవలూ ఈ స్మృతి సత్యం రజస్తమో గుణానామూహం

గుణాల కలయికండీ! శుద్ధ సత్యం అంటే...” పాఠం చెప్పుకుపోతున్న, తే తెప్పుకుపోతున్న శర్మమాటల్ని అడ్డొస్తూ విజయ కిలకిల నవ్వింది... “శుద్ధ సత్యాలు, శుద్ధ స్పటికాలానా కనసరంలేదండీ... బుద్ధావతారాలకు అర్థం కావాలి!”

అమె మాటలలో వివరిస్తున్నారాళ ప్రయోగం, విన్నాక కూడా సత్యనారాయణలో చలనం రాలేదు. సరిగదా, మెలిగా పుస్తకం మూసి వెయిటింగ్ రూం మూలనున్న బుక్ షెల్ఫ్ లో సర్టి, నిర్తి పంగా నయి తీసి వదిలాడు...

“బుద్ధావతారాలంటే... అదే

కానేక బుద్ధులవరకరించారు వరంబీ
 మనదేశంతో... మాటల కోసం
 తదుముకుంటున్న శర్మకేసే జాలిగా
 చూసి, ముక్కు బుక్కు చేతికి తను
 తుని "వా" కిప్పుడు కాసుంది శర్మ

మంబయ తీవున్నా లేబుండాకా.
 ఆయనగారి వెండుకలా అప్ప
 మానూ బుద్ధులవరం... అంటూ
 గొలచేస్తావు? ఏమనుకుంటారు?
 ఎదురుగా వచ్చిన జాటసి లెక్క
 రకే మహాసిని మందరించింది

కాతూ! మరోమారుపెంటూను బుద్ధు
 తారాలకు మీరు తెప్పి అర్రాటా
 ంది విజయ వెయిటింగ్ తూం
 ంయిటికి వదుస్తూ...
 వీరిమీదే వీరిగడం విజయా?

విజయ కిరికిరి వచ్చింది. అలా
 వచ్చినప్పుడు, అందంగా అనుకున్న
 మున్న సెగతోనే మువ్వలు గలగల
 తాడాలని అయి అభిప్రాయం. 'అం తే
 మాత్రం ఏమనుకుంటారు? నిని

నీలకణి నిర్విషంగానూ వుండిపోతాడని అంది.

‘చాలెదనా! మరీ అటుకాయ తనం. పోవం! సత్యనారాయణ గారు వెల్ మాస్టర్ జంటిల్ మన్. శేఖర్, శర్మ, రమణ గారలా పని వున్నా లేకున్నా పదిమూర్లు విష్ చెయ్యలేదనా?’ సుహాసిని సుతాతంగా కోప్పడింది.

‘జేకాలెడిలో వదువుపూర్తిచేసి, జేకాలెడిలో లెక్కరంగుగా చేరిన విజయ, సుహాసినిల మధ్య చనువూ, ప్రియమూ, సమవేశ్యలో వున్నాయి. ‘విష్ చెయ్యకుంటే పిడా పోయి. కనీసం కళ్ళెత్తికూడా చూడడం, మనుషులవేపు? బుష్మ శృంగమహామూలాపద్దసాత్విక...’

‘ఎవరినండోయ? హిస్టరీ లెక్కరంగు గారు అన్న తెలుగులో దీవిస్తున్నారు కుద్ద సాత్విక... అంటూ?’ దుఃసుకువచ్చిన శేఖర్ మాటలకు, క్రుశ్మిపడింది విజయ.

‘మిస్టర్లీ కాదులెండి!’ సుతాతంగా నవ్వినా, సుహాసిని కళ్ళల్లో, కించిత్తుకోపరేఖలు తళుక్కుమన్నట్లు తోచి, ముఖించిన్న బుష్మకున్నాడు శేఖర్.

‘ఇందాకశర్మగారేదో సత్వరజస్త్ర మోగుణాలంటూ వరింజారులెండి.. ఇంతకూ బయాలజీ లెక్కరంగారి కిప్పుడు కాను లేదా ఏమిటి?’

విజయ నవ్విరది అనన్యలో, అకాంతివంతమైన కళ్ళల్లో, అమె అందంతాలూకు మెరుపు మిణుగురులు శేఖర్ కళ్ళను అకట్టి వేశాయి!

‘ఇంతకూ నన్నే గుణంతో పోల్చారు?’

సమాధానం తప్పకుండా దిరునవ్వు నవ్వింది విజయ. ‘శేఖర్ కు మైకం కమ్మిస్తున్నాయింది క్షణకాలం.

‘సెకండవర్లో నీకు వర్క్ అయిపోతుందన్నావుగా? మరీ అరగంటలో నేనూ వస్తాను. వెంటింగ్ రూంలో వుంటావా నా కోసం? ఇద్దరం కలిసి వెదదాం?’ అంది సుహాసిని.

శేఖర్ వెళ్ళిపోయాడు..

‘అలాగే...’ ఏదో చెప్పబోతున్న విజయతక్కున అగిపోయింది. సత్యనారాయణ గబగబ వస్తూ, క్షణకాలం తలెత్తి చూచి, నిర్దిగి పెద్ద పెద్ద అంగలేసుకుంటూ వెళ్ళి పోయాడు తన కాన్వేపు!

‘ఇంకానయం! ఢీకొట్టుకున్నాడు కాదు మహానుభావుడు’ అక్కసుగా అంది విజయ.

‘నువ్వు కొట్టినా ఏమీ అనుకోడు!’ సుహాసిని నవ్వింది!

‘అ! బుద్ధావతారంగా రికంత సరసంబుదానా?’ విసురుగా కాసువేపు నడిచింది విజయ.

అవగో అయ్యాక, న లాట రి గా వెయికోం. చూలో కూర్చున్న విజయకు త్తీర ని అ తాంతిగా నుంది ఎందుకో!

తన అందం మగవారికి మత్తెక్కి న్నుందని తనకు తెలుసు. తన అలంకరణ వారికి మతులు పోగొట్టుందనీ నకు తెలుసు. అసలు తనఅందాన్ని గుణీకృతంగా ఎక్స్ప్రెజ్ చేసి, ముట్టారా వారు భ్రమరాలా తిరుగుతుంటే, తనకెందుకో తగని అనందం కలుగుతుంది.

తన పలుకుల కోసం పడిగావులు పడింటాడు మేల్చే లెక్కరే రమణ. తన చిరునవ్వు శీవితాంతం దాచు కుంటానన్నట్లు ప్రాధేయపడే చూపు లతో చూస్తాడు కృష్ణమూర్తి. ఏదో ఒక క్షణంలో రోజుకు పదిమార్లు నా పలకరించి తృప్తి పడతాడు శేఖరం. ఇక శర్య నరేంద్ర .. తన ముందు సుతిపోయిన వాడిలా కంఠాడు పడిపోతాడు.

ఎదిరిపోయింది, అందగాళ్ళయిన య పకులైన లెక్కరే అంతా తననిడ కోసం ప్రాకు లాడుతుంటే, నీరంద రిని మించిన అందమూ, పర్యనాలిటి వున్న సత్యనారాయణకు తనంటే ఖాతరులేదేమిటి? తననుపలకరించ కుంటే మానె, కనీసం తన ఉనికిని కూడా గుర్తించ నంతటి నిర్లి పంగా వుంటాడెందుచేత? కనీసం అసక్తిగా నయినా చూడడేం?

తన అందం, అలంకరణ, అకరణ అతగాడిలో ఏలాటి సంపలనాన్నీ కలిగించటంలేదా?

అతగాణ్ణి రెచ్చ గొట్టాలనే, తను తరచూ నోటిక నాడుపుంగవుడనీ, శుద్ధ బుద్ధావతారమనీ... ఎ నోన్న వి మ గు వినురుతూనే వుంటోంది! త న మ కాదన్నట్లు దులపరించుకు పోతాడేం?

‘అర మిరిక్కడున్నారా? ఏ మి ట లా వున్నారు? ఒంటో బా గో లే దా?’ గాలిదుమారంలా దూసుకు వచ్చిన శేఖర్ కేసి చిరాగ్గా చూచింది విజయ.

‘నా ప ర్శ్న అయిపోయింది సుహాసిని కోసం వె యి ట్ చేస్తు న్నాను. మరో ఆరగంటలో వస్తుం దామే!’

‘ఐ.సి. ఐ.యూమ్ పో సారీ... నాకు క్లాసుంది!’ ఇంత చక్కటి అవ కా శం వెయిజారిపోతున్నందుకు, ఆ బాధంతా చూటలలో, ముఖంలో వ్యక్త పరచి, వెళ్ళాడు శేఖర్.

‘ఖర శేఖరం!’ లోలోపల విను క్కుంది. స్కెవర్ వాచీలో తిరుగు తున్న సెకండ్ల ముల్లుకేసి చూచు కుంటూ, రూంలో మూలగా వున్న బుక్ షెల్ఫ్ దగ్గరకు నడిచింది:

గోడవారగా నిల్చుని, ఇంగ్లీషు నవల పేజీలు తిరగేస్తున్న త న ని, హతాత్తుగా బలిష్ఠమైన రెండు

జానపదులతో బంధించి మాటాడసేస్తూ
కుండా, పెదవులతో పెదవులు
నొక్కి, వెన్నోంఠెనరో, క్షణకాలం
అదంకాలేదు విజయకు. ఎవరో
త్రోసినటు కుర్చీలో కుంబబడ్డా,
కళ్ళెత్తించి అక్కర్లపడింది. సత్వనా
తాయణ! చిలిపిగా వచ్చుచు, కళ్ళి
ఫోతో ముఖం తుడుచుకుంటున్నాడు.
‘పరోక్షంగా విసురు విసేరకంటే,
కుభలేఖలు అప్పువేయిస్తే, వేకాద
న్నావా?’ అతి మెల్లిగా అన్నాడు.

‘ఏమిటి బాగదు?’ ప్రిన్సిపాల్
గారికి రిపోర్టిస్తాను!’ కోపంతో
బాటలు కొట్టింది...

‘నో అబ్సెన్!’ మెల్లిగా గొడ
గాడు... అదే చిలిపితనం ప్రతి
ఫలిస్తూ దిటగాడి కళ్ళలో. బయట
వనండాలో ఎవరికో అడుగుల
వచ్చే...

గబుక్కువ గడి బయటకే అడుగు
పెట్టు. ‘బయట వెరిసారీ!’ బూ
రిక్కుడున్నారని నాకు తెలియదు.
గబగబ వెళ్ళి పోయాడు.

‘మనుషుల్ని చూస్తే చాలు...
అడుగుగొడుగుల పరుగెత్తుతారండీకు
సత్వనారాయణగారు. మిమ్మల్ని
క్కడ చూశారు కావోలు... సారీ
సారీ అంటూ పరుగెత్తున్నారు!’
పెద్దబ్బలే వేశాననుకుని విరగిబడి
నప్పోడు కష్టమూర్తి.

విజయ పలకలేడు.

‘అదేం? అలా వున్నాకు?’

గానతగా అనేగాడు ఎడం కుర్చీలో
కుంబుంటూ.

‘తల నొప్పి’ పోడిగా అంది.

‘ఓహూ! సారిడాస్! వేసు
కుంటారా? ఇలాటి అనసరా లే
వనా వస్తాయేమోననే ఎప్పుడూ
టాబాక్ జేబులో వేసుకునే
వుంటాను’ అంటున్న
వ్యాంకుజేబులోంచి సారిడాస్ తీసి,
విజయముందు ‘తేబిల్’ మీద
పెట్టాడు, ‘తగ మురిసిపోయి’.

‘ఇంకానయం గింతుకల పుంసు
కున్నాడు కాదు’ లోలోపల విను
క్కుని ‘నో థాంక్స్’ అంటూ విసు
రుగా బయటికి వచ్చేసింది విజయ.
ప్రిన్సిపాల్ గారికి రిపోర్ట్ చేస్తూ...
ఆయన గారు, సత్వనారాయణను
సిరిపి చీవాటువేస్తే... అతగాడి
పలకం ఎలా వుంటుందో మాడాలి.
అలచిస్తూ ప్రిన్సిపాల్ రూంలో
అడుగు పెట్టిన విజయకు, అప్పటి
ఆగదిలోంచి బయటకు వస్తున్న సత్వ
నారాయణ అమెనుచూచి మరింతగా
తల వంచుక వేర్చుకు, ప్రతీకార
జ్వాల భగ్గునుంది...

‘విజయలక్ష్మిగారా? రాండి!’
సాదరంగా అప్యసించాడు ప్రిన్సి
పాల్.

‘అక్కర్లే సత్వనారాయణగారి
ప్రవర్తనం జాప్య లేదండీ!’ అంటూ
ప్రారంభించింది. కానీ తన మాట
పూర్తి కాకుండానే

‘ఇవన్నీ గురించి మీరు చెబుతుంటే... సత్యవాంఛను గానీ గురించి? తప్పు... తప్పు, మరెప్పుడు? ఇలా మాటాడకండి. ఆయనను గురించి! ఆఖరుకు లేదీ! సూర్యోదయమవుతుంది. ఏనాడూ అతని గురించి బాధ రిపోర్ట్ ఇవ్వలేదు... పోతావా? ఎజంబోలీ మన! మీనివననరం... ఓప్రొప్రొక్రియేట్ చేసి, మిస్సుల్ని పొరు కేంప బరును కొంటే!’

‘అంతాచేలా ఎదురైన చివాటంతో, తలవంచుకుని బయటికి వెళ్ళిన విజయకు ను పోసి ఏ ఎదురంది. ‘ఇక్కడున్నావా? తెలుసుకోగోరుంటే? మనకి వెళ్ళిపోయావేమో ననుకున్నాను. ఏబాధావతారం వారు మాత్రం అక్కడే ఏదో నడుపుకుంటున్నారే’ విజయ మాట్లాడకపోవటం, సహనం అత్యర్థం కలిగింది.

● ● ●
‘ఈతెల్లలలోని వధూపరులకేర్పాటు, మూర్ఖవాదారం! తేలికపాటు, తేలిక ఆత్మరంగా అన్నాడు ‘ఇదేం వింతో? మిస్సరమనా? బుద్ధావతారం, శుద్ధావతారం అంటూనే, అతగాళ్ళ పెళ్ళిదేసిందేమిటి?’

‘అదే నాకు అర్థంగావటం లేదు. మాట్లాడి పోరావాలేదు, పట్టించుకోవడమంతా... మోసానంద స్వామిలవారిలా వుంటే అతగాడిలో ఏం ఏమిందో ఈ పరిస్థితిలో’

అవన్నీ తనలో వున్నాయి, తనని పెళ్ళాడలేదేమిటి చెప్పా? అనే అట్టేను పండితుడి రమణగోతుతో.

‘అసలీ తప్పునో? ఎలా జరిగిందో అంతాపట్టడంలేదు...’ అలోచనలో పడ్డాడు శిర్డీ, తను తెలుసుకోలేక పిన ప్రాచీన, ఆధునిక సాహిత్యం న్నంతా పెద్దదాలో తరగవేస్తూ...

అదేనవయంలో... ఇంటిదగ్గర... సత్యవాంఛను గానీలోకి ‘సత్యం గానీ...’ అంటూ నివ్వమో అడుగు పెట్టిన విజయను, మరీ హాసరాద సెప్పలేదు సత్యవాంఛను.

‘బాబోయ్! కళ్ళిచ్చి చూడమంటే, ప్రీద్వేషాలనుకున్నాను...’ అంది అలసటగా సోపాలో కూలబడ్డా విజయ, చెదిరిన చురుకులున్న సతీ చేసుకుంటూ.

సత్యవాంఛను అసహనంగా నవ్వాడు. ఆ నవ్వులో ‘నాకు తెలుసుకోయి మీ రహస్యం. అతిగా వెంటబడి మీ అండాన్ని ఆరాధిస్తూ, మీ ప్రేమకేసం ప్రాకులతో మగాళ్ళని చూస్తూ, మీకు జాలి, సానుభూతి, నిరక్షయంగా మాత్రమే కలుగుతాయి! కానీ మిమ్మల్ని, మీ ఉనికిని గుర్తించకుండా మెలిగే మగాళ్ళంటే మీకు తగని ప్రేమ, వాళ్ళ వేత ఆకరింప బడాలని... ఉపాసక తగ ఇచ్చేస్తారు... అవునా?’ అతే భావాలు నడుపుతున్న విజయ, పట్టుబడిన దొంగలా తలవంచుకుంది.

గ్రామాల

ద్వితీయ విభాగము

తొలకపల్లెలో భయంకరంగా కేక పెట్టి లేచింది గోమతి. ఒడలంతా వెనుకటికి నెట్టవేసుకుని పోయింది. గుండె దడదడలాడి పోయింది. "రెండు చేతులతో భయంగా కళ్లు మూసుకుంది."

"ఏం గోమతి! ఆ లాంటి కేక పెట్టే పని కలగాని వస్తుంది" అని వక్కకి తిరిగి చెప్పి "నిద్రకంఠంతో" అనుభవం అనుభవంగా అన్నాడు. అప్పుడాయం దగ్గరికి తిరిగి వచ్చాడు. అంతలోనే నిద్రలోకి జారిపోయాడు.

కళ్ళు మూసి పడుకుంటే నిద్రానింది గోమతి. వెనుక గర్భాసువెన్నల పల్లగా, పల్లగా ఆ ప్రదేశమంతా పరచుకుని ఉంది. గోమతికి తిరిగి నిద్రపోవా లనిపించలేదు. తలుపు తెరచుకుని విధి వరండాలోకి వచ్చింది.

నిద్రామూర్తిత్వమైన ఆ సగరంలో, ఒక మారుమూల వీధిలో, నాలుగు స్త్రీలున్న ఇంటి అరుగుమీద నిలబడి, సదీవయసు గాంధీర్యం

సగిరి, ముదిమిలోని గోమతి భావాన్ని అంధుకింకానూ ఆ రాత్రికి అనుభవంతగా చెప్పింది.

విర్బల అకాలంలో విచ్చేసిన నున్న తామర మొదలూ ఉండి ప్రకృతి వెన్నలించిన ఆకాశం ఇంటికి మన్నం పేడి ఉంటుంది. గని గచ్చుపలం అలాగా ఉంది. రాత్రికి దారి తప్పక మని గొప్పగా వచ్చి సూర్య రథి చోదకుని అదలించుట అప్పుడే పడలు నూతన బెండలు పడలు.

దూరంగా వెలిగిపోయే గోడ గది యారం నాలుగు గంటలు కంటింది. ఇంకా నాలుగే అయింది. ఈ రాత్రికి కూడా తనలాగే నిద్ర పట్టలేదేమో, అప్పుడే లేకే కూర్చుంది - అనుకుంది గోమతి.

అంతలో నివరిదే కప్పింది కంతం ఆ నిక్కాన్ని చీల్చుకుంటూ వినబడింది. మాటలోనే మాత్రాకాలు జాలువారునున్నట్లు, కిలకిల నవ్వే

వప్పు ఆ మాటని అనుసరించి వచ్చింది.

అంత ఆ నప్పు వస్తున్నదిక్కుకి ఆకగా చూసింది. ఆ చిరునావుల వెలుగులో ఒక చిన్నారి ఆ విధివే వస్తున్నాది. పొదాలపైకి జీరాడేలా మావడా కట్టింది. జాకెట్టు చేతులకి, మోడ తగర కుట్టిన అద్దాలు వెలుగులో తళుక్కు తళుక్కున మెరుస్తున్నాయి. లూజాగా వేసుకొన్న రెండు జడలో అందంగా పూల పొలలు అనురిపోయాయి.

ఆ పిల్లకి ఇటుఅటు ఇద్దరు పిల్లలు; పొట్టి నిక్కర్లు, పొట్టి చేతులబావెకోటు. అల్లరి పిల్లరగా కళ్ళలోకి పడుతున్న జాట్లు; అందులో ఒక కుర్రాడు నడకలో వెనక పడుతున్నాడు. ఆ అమ్మాయి ఆ పిల్లడిని తొందర పెడుతున్నాది.

‘హాహూ... నేను రాను. అక్కడ చాలమంది అమ్మాయిలు ఉంటారు.’

‘ఉంటేనేం? నేను న్నాను కదా. నిన్నే మనకుండా చూస్తాగా’ అంది ఆ పిల్ల అభయమిస్తూ.

‘అసలు దీనికి అబ్బాయిలు కాకుండాదుట. ఇది అమ్మాయిల నోము’ రెండో పిల్లడు వ్యాఖ్యానించేడు.

‘అలాగని ఎవరు చెప్పేరేం?’ ఆ పిల్ల ముదలపెంచింది.

‘నూ నాన్నమ్మ చెప్పింది. ఆడ పిల్లలు అందమైన చిన్న మొగుడు రావాలని ఈ నోము వేస్తారుట.’

‘మరి మగపిల్లలకి అందమైన చిన్న పెళ్ళాం అక్కరలేదేం?’ ఆ పిల్ల కొంతెగగా చూస్తూ ప్రశ్నించింది.

‘నాకు నీలాంటి పెళ్ళాం కావాలి’ మొదట నెనుకాదిన కుర్రాడు ఉత్సాహంగా అన్నాడు.

అంతలోనే సిగ్గుతో ముఖం దిండుకొన్నాడు ‘అత్తదొంగ’

— ఆరటోయి వక్కపిథిలోంచి పిల్లల సందడి వినిపించింది.

‘అదిగో పద్యంపాడు అప్పుడే లేచిపోయారు. త్వరగా పదండి’ అంటూ ఆ పిల్ల ఇద్దరు అబ్బాయిల చేతులు పట్టుకొని పరుగు తీసింది.

‘అత్తదొంగ-ఆరటోయి. ముద్ద పచ్చోయి — చూడటోయి’ వారి ముగ్గురి కంఠాలు ఉత్సాహంగా ఆ విధి మలుపు తిరిగే వరకు గోమతికి విచ్చిసూసే ఉన్నాయి.

2

గోమతి మనసులో జ్ఞానకాల తంత్రాలు కదలేయి — జీవనగానం

నాసంతకుదే కమ్మని
శ్రుతితో అలాపన అందు
కోంధి. ఆ అలాపనకి
అనువైన సంగతుల్ని
అందిస్తున్నాది గోమతి
మనసు.

చిన్నారి గోమతి కథా
నాయిక గా జీవిత లం
గంలో అడుగుపెట్టిన
నాటి కథ ఇది. అప్పటికి
గోమతి ఏదేళ్ళ పిల్ల.
చిన్న పరికిణీ కుచ్చెళ్లు
కాళ్ళలో పడుతుంటే
పైకి ఎత్తివట్టుకొని, చిల
కలా సంగారించుకొని,
కిలకిల నవ్వుతూ ఆ నాలు
గిళ్ళలోగిరిలో పరుగులు
హీసింది.

అందాలు చూపే
ఆ చిన్నారిని చూస్తే
ఆ ఇళ్ళలో ఉన్నవాళ్ళ
కందరికీ ముద్దు.
ముఖ్యంగా ఆడపిల్లలు
లేని ఇంటి యజమాను
రాలు రంగమ్మకి గోమతి
అంటే ఎంతో అభిమానం.

రంగమ్మ కొడుకు
గోవిందు. గోమతి చిన్న
నాటి చెలికాను.
గోవిందు గోమతికన్నా
పూతు సంతకాలు
పెట్టతలునా, బాపులో

కాని తెలివితేటలో కాని
అ పెద్దతనం కన్పించేది
కాదు.

గోమతి అన్నమూట
కలూ అ వు నంకూ తల
జుపుతూ ఆ పిల్ల కను
పన్నులలో తి ర గడపే
గో విందుకి వెళ్ళం. తన
పెద్దరికాన్ని గో మ తి
యందు చూపించుకోవా
లనే కోరిక ఆ పిల్లడికి
ఎప్పుడూ క లి గేకాదు.

గోవిందుకన్న తను
చిన్న జియినా ఎంతో
పెద్దదానిలా ఆ పిల్లడికి
అనుక్షణంరక్షణ కల్పిస్తూ
కంటికి రె వ్వు అన్నట్లు
కా మ కు వ న్నం డేది
గోమతి. తోటి పిల్లలతో
వారెంత పెద్దవాడనానరే
గోవిందు కోసం దెబ్బలా
డడానికి వెరచేదికాదు.

రింగమ్మకి గోమతి
మీద అభిమానం పెరగ
డానికి ఒక విధంగా అది
కూడా కారణమే.
అమాయకుడైన తన
కొడుక్కి గోమతి అంత

తక్షకురాలుగా ఉంటే మిగిలి వ
పిల్లల చేతుల్లో గోవిందు దెబ్బలు
తినడం తప్పకుండాని ఆ మె అ శి
ప్రాణం

ఎనారి గోవిందు తనన ఏజో
తుంటురి వనిని తన మీద వేసుకొని
కాసుతో పోవకుచేత ఆ పిల్లడికి
బతులుగా కా ను దెబ్బలు తింటి

గోమతి. ఇంటికి వచ్చిన తరువాత గోవిందు తల్లితో ఆ విషయం చెప్పెను.

‘నా డి కో సెం నువ్వెందుకు డెబ్బలు తీన్నావు? ఇదెక్కడ అను జంధమే నా తల్లి’ అంటూ ఆ పిల్లని అనురాగంగా అక్కున చేర్చుకొంది రంగమ్మ.

‘మరి మేమిద్దరం జట్టుకడ అత్తయ్యా! గోవిందు నా నేస్తం’ అంది గోమతి ఆ వివరణ చాలా అన్నటు చూస్తూ.

రంగమ్మ గుంటలో డబ్బా తీసి ఇద్దరి చేతుల్లో విప్పరమెంట్లు పెట్టింది. తన చేతిలోని విప్పరమెంట్లని లెక్కించి ‘నా వి పది’ అన్నాడు గోవిందు.

‘నాని కూడా పది. అత్తయ్యా ఎప్పుడూ ఇదరికినమంగానే ఇస్తుంది’ అంది గోమతి.

తన వాటిలోంచి మూడు పది గోమతి చేతిలో పెట్టెను గోవిందు.

‘నా కొండు కిన్నన్నావు? నాకు పది ఉన్నాయి కదా’ అంది గోమతి.

‘మరి బడిలో నా వంతు నువ్వు డెబ్బలు తీన్నావు కదూ, అందుకూ’ అన్నాడు గోవిందు కందిన ఆ పిల్ల చేతుల వంక జాలిగా చూస్తూ.

‘డెబ్బలు నోప్పి ఈ మూడు విప్పరమెంట్లు’ పోతుండేమిటి?

గోమతి విన్నగా వచ్చింది. ఆ రోజు కాసులో అంతమంది పిల్లలముందు గోవిందుకోసం ఆకు పొంగిన అవమానం ఆ విప్పరమెంట్లన్ని తీరేడి కెందు. కానీ అంతకన్న మెన్నగా తన కృతజ్ఞత ఎలా చూపించాలో గోవిందుకి తెలియదు. ఆ మూడ విప్పరమెంట్లు తింటు నోప్పి తగులుందా? అంతకుపించి, ఆ చర్యను వెనుక దాగ ఉన్న అభిమానాన్ని గురించి ఆలోచించే కత్తి గోమతికి లేదు.

3

రంగమ్మ ఇచ్చిన విప్పరమెంట్లని ఆ బుగ్గా ఈ బుగ్గా పెట్టుకొని బుజానికి వున్నకాల నంటి తగుల్చుకొని, కళ్ళలో పడుతున్న జట్టును పెక్కి తీసుకొంటూ ఇంటిలో అడుగు పెట్టింది గోమతి.

ఎదురుగా వాలుకుర్చులో తండ్రిని చూసేసరికి ఆ పిల్లకి పడులేనంత అనందం పొంగుకొంటూ పిచ్చింది పినురుగా వచ్చే ‘దాన్నా’ అంటూ మెడని కెంగలించుకొంది.

ఆవ్యయంగా కూతురు ముంగురులు సవరిస్తూ ‘ఇంతసేపు ఎక్కడ తిరుగుతున్నావమ్మా’ అన్నాడు రామసాధం.

‘రంగమ్మ అత్తగారి ఇంట్లో ఉన్నాను నాన్నా! గోవిండు కను

దీనిగింజలు ఆడుకొంటు
న్నాయి అత్యాచారంగా
చెప్పింది గోమతి.

‘గోవిందు మగపిల్లడు
కదా! వాడితేత గొప్ప
కాయలు, చింతగింజలు
ఆడిస్తే బడిలో పిల్లలు
వాడిని చూసి ఉడికిం
వరూ?’

‘నేను ఆడించలేదు
నాన్నా! గోవిందు తనే
ఆడుతూ నంటాడు.’

‘అవును. నువ్వు ఆడ
మంటావు. మరి వాడికి
ఆడక తీరుతుందా?’

‘నేను ఆడమంటే
మాత్రం గోవిందు ఎందుకు
ఆడాలి? తను బిళ్ళాకర్త
ఆడమంటే నేను ఆడుతూ
నేమిటి?’

ఆ ప్రశ్నకి రామసాధం
జవాబు చెప్పలేక
పోయాడు. గోమతి మాటని
మీరరాని అజ్ఞగా గోవిందు
ఎందుకు భావించుతాడు?
ఆ విల్పానికి అంతగా అదు
వులో పెట్టుకొని కత్తిని
గోమతి ఎలా సంపాదించు
కొందో ఎవరికైనా
చెప్పడం కష్టమైన పనే.
గోవిందుకి ఈ విషయా
లేమీ పట్టవు. గోమతి

శ్రీ బుచ్చి బాబు

[14-6-1916-మ-3-1967]

పాతకేళ్ళుగా పాతక లోకానికి

అభిమానపాత్రవైన రచయిత శ్రీబుచ్చి
బాబు ఆకాలమృతి ఆంధ్ర సాహిత్యానికి
మాయనిగ్గాయం. ఎమిటీబ్రాంట్లీలాగ ఒకటే
నవల “చివరకు మిగిలేది” వ్రాసి నవలా రచ
యితగా ఆయన పేరు తెచ్చుకున్నాడు. ఆయ
నకిది చివరకు మిగిలేది కూడా అనవల్యవే.

అయినా, ఆయన ఎన్నో గొప్ప కథలు,
గొప్ప నాటికలు వ్రాశారు.

ఆయనది ఒక విలక్షణ వచనశైలి. దీనితం
మీద ఒక విలక్షణ దృక్పథం. ఆంగ్ల
సాహిత్యంలో నిష్ణాతుడు. ఇంగ్లీషులో కవి
త్వం వ్రాసేవారు. షేక్స్పియర్ పై వ్రాసిన
పరిశోధన గ్రంథానికి ఆంధ్రసాహిత్య అకా
డమీ బహుమతి పొందారు. చిత్రకారుడు
కూడా. యువతరంపై గొప్ప ప్రభావం ప్రస
రించిన రచయితగా ఆయనను పేర్కొనాలి

అంతుతనకి ఇష్టం అందుకే ఆ పిల్లని
చెప్పినా చేస్తాడు. గోవండు, తన
జట్టు, అందుకే తనతో చింతగింజలు
అడుతాడు అంటుంది గోమతి.

వంట ఇంటిలోంచి తల్లి
'గోపాలం' అని పిల్చిన, పిలుపు
విన్నది గోమతి. తమ ఇంటికి ఎవ
రైనా చుట్టలు వచ్చేరా? నాలుగు
రోజులనాడు ఊరికి వెళ్ళిన తండ్రి.
ఎవరినైనా వెంటబెట్టుకు వచ్చేడా!

క్షణకాలం కుతూహలంగా అటు
వైపు చూసింది.

నాలుగు రోజులై నాన్న ఇంట్లో
లేడన్న విషయం గుర్తుకి రాగానే
రాత్రిపూట అమ్మ తనకి కథలు
చెప్పమంటే విసుక్కుంటూ కేకలు
వేయడం గోమతికి మనసులోకి
వచ్చింది.

'మరేం నాన్నా! నువ్వు ఊర్లో
లేనప్పుడు అమ్మ ఒక్క కథ కూడా
చెప్పలేదు' ఏడుపు కంఠంతో
తండ్రికి ఫిర్యాదు చేసింది.

'పోనీలే. నేను తిరిగి వచ్చేసేను
కదా! ఇంక రోజూ చెప్తాలే.'

గోమతి అశగా తండ్రి కళ్ళలోకి
చూసి 'ఇప్పుడు చెప్పు నాన్నా'
అంది ముద్దుగా.

దూర ప్రయాణంవేసి ఆలసి
వచ్చేడు రానున్నాడు. అందులో
ఆ గోజు అతడు తలకి ఎత్తుకొవ

బరువు తక్కువది కాదు తరచి
మూత్రం తే అందులోని సాధక బాధ
కాలు ఒక్కొక్కటిగా వెలికి వస్తు
న్నాయి. పది సంవత్సరాలనాడు
ఏ సంఘ భయంతో అతడు తన
ప్రేమానురాగాన్ని క్రూరంగా
కాళ్ళతో అణగదొక్కి, సంఘంలో
గౌరవనీయుడు, మంచివాడు అన
ప్రతిపత్తిని నిల్పుకొన్నాడే
ఆ సంఘం ఈ నాటికి చెక్కు చెదర
కుండా అలాగే ఉంది. అందులో
ఆవగింజ అంతయినా మార్పురాలేదు
ఆ నాటికి ఈ నాటికి వచ్చిన మార్పు
ఏదైనా ఉంది అంటే, అది పునిషి
లోని నిజాయితీ సన్నగిల్లడం వరకే

అనాడు తాము నమ్మిన సిద్ధాంతా
లని మంచి అయినా, చెడు అయినా
బాపాటంగా చెప్పి చేసేవారు
ఈనాడు నోటితో అనే మాట
చేతితో చేసే పనికి పొంతన కుద
రడంలేదు. మాటలతో సంఘంలో
మార్పు రావాలంటూనే, తమ చేత
లతో చెరిపి వేస్తున్నారు. అలవాటు
పడిన ఆలోచనల్ని వదలలేక పోతు
న్నారు. అచ్చివచ్చిన మార్గాల్ని
విడువలేక పోతున్నారు.

పది సంవత్సరాల్లో పరిస్థితులు
అంతగా మారలేదు. కానీ పరిస
రాలు మారాయి. అనాడు పట్టు
పట్టిన తండ్రి ఈ నాడు లేదు
ఆ కారణంగానే నెట్టుకు పోగలడన్న

ధైర్యంతో గోపాలం బాధ్యతని చేతి
లోకి సీనుకొన్నాడు

తండ్రి తన ప్రశ్నకి జవాబు
చెప్పకుండా అలా ఉండిపోవడం
గోమతికి విసుగు కలిగించింది. 'కథ
చెప్పమంటే మాట్లాడకుండా నిద్ర
పోతున్నావు ఏమిటో నాన్నా' అంటూ
తన్ని కుదిపింది.

'ఎటూ కానివేళ ఇప్పుడు కథ
లేమిటమ్మా? రాత్రిపూట చెప్పకో
వాలి కానీ' అన్నాడు రామనాథం.

'పో... నాన్నా. నువ్వు ఎప్పుడూ
అలాగే అంటావు. రాత్రి అన్నం తిన
గానే నేను నిద్రపోతానని, మరి
ఇప్పుడు కథ చెప్పడం తప్పిపోతుం
దని' - గోమతి కోపంగా మూతి
లిగింది చూడంగాపోయి నిల్చింది.

'మాడుతల్లీ! ఇలా రామరి.
అంతలోనే కోపం తచ్చుకొంటే
ఎలాగి దగ్గర కొస్తే నీకో మంచి
సంగతి చెప్తాను...'

'ఏం చెప్పివేం? ఇప్పుడు వెళ్ళి
పాఠాలు రాసుకో. తరువాత కథ
చెప్తాను అంటావు. అసలే నావేతులు
నొప్పెడుతుంటే...'

'ఏం ఎందుకు నొప్పెడు
తున్నాయి? ఎక్కడైనా పడ్డావా?'
తండ్రి అత్రంగా అడిగేడు.

కోపంతో నోరుజూరి ఆ మాట
యిత్ర అనేసింది కాని గోవిందుకి

బగులుగా కను మేష్టరుచేత బెత్తం
దెబ్బలుతిన్న ాషయం అండ్రితో
చెప్పడానికి గోమతి ఇష్టపడలేదు
మరి కారణం ఏదో ఒకటి చెప్పాలి
కదా, 'పలక్కెరెండు నైపులా
ఎక్కాలు రాయాలంటే చేతులు
నొప్పెట్టవేం?' అంది.

'అబ్బో. రెండుపెవులా ఎక్కాలే
చాలా కష్టమైనవనే' అన్నాడు
రామనాథం ఆశ్చర్యంగా ముఖం
పెట్టి.

'అంతేకాదు నాన్నా! తాగుణిం
తం కూడా' - ఎంతో కష్టమైన వనో
నువ్వే అలీపించు తన్నటు చూసింది
గోమతి.

తాగుణితం వ్రాస్తుంటే గోమ
తికి వీడరుగారి భార్య పరుగు
పెడుతూ వస్తున్నట్లు ఉంటుంది
దానిని వల్లవేస్తుంటే తను, గోవిందు
దొంగతనంగా వారి పెరట్లో
మామిడి పిందెలు, జామికాయలు
కోస్తుంటే, ఆమె చూసి తిట్టిన తిట్లు
గుర్తుకొస్తాయి. అందుకే గుణితం
అంటే ఆ వెల్లకి అంత ఒళ్ళుమంటు.

'రెండో క్లాసులోకి వచ్చేవు
ఇంకా గుణితా లేమిటమ్మా'
అన్నాడు రామనాథం.

'నీకు తెలియదు నాన్నా!
మా మేష్టరుగారికి గుణితాలు
అంటే ఎంతో ఇష్టం. ఆయన దగ్గర
గుణితాలు నేర్చుకొన్న వాళ్ళు

సినీమా తార పద్మిని చెప్పమన్నది
 'నా నౌందర్య పోషణకు, నాంది
 -లక్ష్మీ'

లక్ష్మీ టాయిలెట్
 సబ్బు

సినీమాతారలకు
 నౌందర్యమునిచ్చే
 సబ్బు

చాలా పెద్దవాళ్ళు అయ్యేరుట ఏదో
వునాదిట, అది దిట్టంగా ఉండాలిట.
మరి దానికి గుణితాలు బాగా
రావాలిట. అన్నిటిలోకి మా మేష్టరు
గారికి తాగుణితం అంటే మరీ
ఇష్టం. ఎందుకో తెలుసా నాన్నా?
ఈ అక్షరం మేష్టరుగారి పాడుం
కాయ లాగ ఉంటుంది. అందుకని
మాట పూర్తి చేసేస్తూ గోమతి
ఫక్కున నవ్వింది.

కూతురి చివరి మాటతో తనూ
చిన్నగా నవ్వి 'పిచ్చి పిల్లా' అంటూ
దగ్గరికి తీసుకొన్నాడు రామనాథం.

వక్కగదిలోంచి ఎవరో అబ్బాయి
రావడంచూసి గోమతి తన కోపాన్ని
మరచిపోయి కుశూహలంగా
అపిల్లడిని చూస్తూ 'ఎవరు నాన్నా!
మనింటికి చుట్టాలు వచ్చేరా?'
అంటూ ప్రశ్నించింది.

'అ...అ మాట చెప్పాలనే
నేను పిలిస్తే తాగుణితం గురించి
చెప్తూ మరపున పెట్టే సేవు.
ఈ పిల్లాడు నీకు బావ అవుతాడు.
పేరు గోపాలం. ఒరే...గోపాలం!
ఇలారా... ఇదిగో మా గోమతి.
మీ అత్తకూతురు. ఇంక మీరిద్దరూ
జట్టు ఉంటూ చక్కగా చదువు
కోవాలి. తెలిసిందా?

'చూడు తల్లీ. ఇంక బావ మన
ఇంట్లోనే ఉంటాడు. నువ్వు బావతో
దేబ్బలాటలు పెట్టుకొంటాడు

బావెంతో మంచివాడు ఇకనూ
బుద్ధిగా ఉండాలి అన్నాడు రామ
నాథం వారిద్దరికీ పరిచయంచేస్తూ.

పది నిమిషాలసేపు పిల్లలిద్దరూ
ఒకరిని ఒకరు పరీక్షగా చూసు
కొన్నారు. అంతలో ఏదో అద్దమె
నట్టు చిన్నగా నవ్వుకొన్నారు
అంటేనా అని ప్రశ్నించుకొన్నట్టు
కళ్ళతో సౌంజులు చేసుకొన్నారు.

'నువ్వు, నేను జట్టు' అఖరికి
తేలిక సారాంశం లది.

లేడిపిల్లలా గోమతి చెంగున
వరుగు తీసింది. తమతో ఇంకొక
జట్టుదారు కలసిన సంగతి గోవిం
దుతో చెప్పింది. అతి ఉత్సాహంగా
అపిల్లడి రూపు రేఖలు వర్ణించి
చెప్పింది. 'ఇంక వచ్చేదా
మా ఇంట్లోనే ఉంటాడుట. మనం
ముగ్గురం కలసి పాయిగా అడుకో
వచ్చు' అంది.

గోపాలం స్నేహాన్ని, గోవిందు
గోమతి అంత ఉత్సాహంగా అందు
కోలేక పోయాడు. గోమతి తిన్న
ఎడబెట్టి బావతో చేరిపోతుండేమో
అని భయపడ్డాడు. అపిల్లడి
భయాన్ని కళ్ళలోంచి గ్రహించింది
గోమతి. అభయమిస్తున్నట్టు అతడి
భుజం మీద చెయ్యి వేసి 'మనిద
రం జట్టు గోవిందూ! గోపాలాన్ని
మన జట్టులో చేర్చుకోదాం'
అంది

జీవితభీమా మీ కుటుంబాన్ని సంరక్షిస్తుంది

పెళ్లిల్ని వివిధమైన లోటరీలకుండా పెంచాలని ప్రతి కండ్రి
అశించడం సహజం మీరు నోచుకోక పోయినా మీ అబ్బాయికి
పెద్ద చదువులు చెప్పించాలి అమ్మాయికి ఘనంగా వివాహం
జరిపించాలి మీకూ మీ వారలకూ వార్తక్యంకోకూడా జీవితం
సాఫగా ఒరిగిపోవాలి

ఏటన్నీటకీ జీవిత భీమా ప్లాన్ తీసుకుంటుంది మీరన్నా
లేకపోయినా మీ కుటుంబాన్ని సంరక్షిస్తుంది నేడే మీ భీమా
విజయం కలుసుకోండి మీ వావి జీవితం నుభవమయంగా
పుండేందుకు అనుజైన పోలిసీ గురించి సలహా ఇవ్వండి

జీవిత భీమా
ఫాలోలోనిది

మరునాడు గోమతి తో పాటు గోపాలకూడా స్కూలుకి వెళ్ళేడు. “ఈ రోజుకి గోమతి క్లాసులో కూర్చో. రేపువచ్చి నిన్ను ఏ క్లాసులో చేర్చుకొంటారో మేష్టరుగారిని కనుక్కొంటాను” అన్నాడు రామనాథం.

గోమతి భజానికి పుస్తకాలసంచి తగుల్చుకొని, గోవిందుకి ఒక చెయ్యి గోపాలానికి ఒక చెయ్యి అందించి రివిగా నడుస్తూ స్కూలులోకి వచ్చింది. ఒకటో క్లాసు మేష్టరు గోమతినీచూసి “ఒహో ఇంకో తోకని సంపాదించేవే” అన్నాడు. బుగచిదిమి ముద్దు పెటుకుంటూ “ఎవరేమిటి?” అని ప్రశ్నించేడు.

“నూ బావ. మా ఇంట్లోనే ఉంటాడు. మన స్కూల్లోనే చదువు కొంటాడు.” ఎంతో ఉత్సాహంగా జవాబు చెప్పింది గోమతి.

“మరింకేం. ఇప్పటినుంచే వేలు చుట్టు తిప్పుకొంటున్నావు” అన్నాడు అతడు నవ్వుతూ.

అతడిమాట గోమతికి అరం కాలేదు. “వస్తామండీ మేష్టరుగారూ. ఇంకా మా బావకి మనస్కూలంతా తిప్పి చూపించాలి” అంటూ ముందుకి దారితీసింది.

మూలలనుంచీ తమ స్కూలు అంకా బావకి తిప్పి చూపించింది

గోమతి గోపాలం అంకగర్ల మంచి స్కూళ్ళు చాలా చూసేడు. అయినా గోమతి ఎటు తిప్పితే అటు తిరిగేడు. నాగస్వరంపిన్న పాములా ఆ పిల్లమాటల్ని తస్మయతతో విన్నాడు అతడు అదివరకు చదివిన స్కూలులో కూడా చాలమంది ఆడపిల్లలు ఉండే వారు. వాళ్ళకూడా గోమతిలాగా నోరు ముయ్యకుండా ఏ డిక్షనరీ మాటా డే వారు. కానీ, వాళ్ళ మాటలు గోపాలానికి ఇంత ఇష్టంగా ఉండేవికావు. చివరకి తన మెప్పుని దాచుకోలేక “నువ్వు ఎంతో తగూ పాగా మాటలాడుతావు గోమతీ” అన్నాడు.

పచ్చి దాని ముగింజలాటి తెల్లని పళ్ళని కనపరుస్తూ కిలకిల నవ్వింది గోమతి. గోమతి మాటల కన్న ఆ పిల్ల నవ్వు ఇంకా బాగుంది అనుకొన్నాడు గోపాలం. ఆ మాట తిరిగి చెప్పాలంటే ఆ పిల్లడికి సిగ్గు వేసింది.

ఆ రోజు గోమతి దృష్టి అంతా గోపాలంవేపు కేంద్రీకరించబడడం గోవిందు సహించలేక పోయేడు “ఇంక పద గోమతీ! క్లాసుకివేళ అయిపోతున్నాది” అంటూ తొందత చేసేడు.

“ఉండు. మవ తోటపని కూడా బావకి చూపనీ” అంటూ స్కూలు వెనుక వైపుకి దారి తీసింది గోమతి

అక్కడ చిన్న చిన్న మళ్ళలో
అకు కూరలు, జెండ, టమాటో,
మిరిప మొక్కలు ఉన్నాయి.

'ఇదిగో బావా! ఈ టమాటా
మొక్కనాది. ఇది గోవిందుది.' ఎవ
రిది బాగుంది' అంటూ ప్రశ్నిం
చింది.

విజానికి గోవిందు మొక్క
వీవుగా, పెద్ద అకులతో నిండుగా
ఉంది. గోమతి మొక్క పొడుగు
పెరిగినా అకులు ముడుచుకుపోతూ
పీలగా ఉంది. కాని గోపాలం

అప్రయత్నంగా 'నీదే బాగుంది'
అన్నాడు. మాట అన్నాక అబద్ధం
ఎందుకు చెప్పేనా అనుకొన్నాడు.
అలా అన్నందుకు గోవిందుకు
కోపం వస్తుందేమో అని భయ
పడ్డాడు.

కాని, గోవిందు ముఖంలో
అటువంటి చిహ్నాలులేవు. పైగా
ఆ మాట విన్నందుకు అనందించేస్తూ
ముఖం ప్రసన్నంగా ఉంది.

[స.శే.షం]

ఫోస్‌ఫోమిన్ శక్తిని
వేంపొందించును. ఆకలిని అధికము చేయును
సహనశక్తిని పోషించును
శరీరముయొక్క రోగనిరోధక శక్తిని ఎక్కువ చేయును.

అవును — కుటుంబము అంతటికీ
ఫోస్‌ఫోమిన్ వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును

ఫోస్‌ఫోమిన్ ని కాంప్లెక్స్ వినిమిమలు మరియు
గ్లిషరోఫోస్‌ఫేట్లుగల అకులవల్ల పండ్ల దుచిగల టావిక్

SARABHAI CHEMICALS • **TM** •
●● అర్ సర్టిఫైడ్ డిస్టర్బిబుల్ ఇన్ ఇండియా
●● డిస్టర్బుల్ ప్రెజర్వేషన్ రిహ్మాం డివి రెవెన్యూ
●● డిస్టర్బుల్ కలెక్షన్ ప్రెజర్వేషన్ రిహ్మాం

ప్రముఖుల

స్వీషావిపికానించాలావినోద ప్రేయులు. భగవంతునిపై విశ్వాసం లేనివాన నవనో తత్కానికి వచ్చి

నన్ను వారిని నిరుపయోగంగా చేయడానికి ఉత్సాహపడేవారు.

ఒకరోజు కొందరితో ధర్మవర్ష చేయి కూర్చున్నారు. అప్పుడే జయ శోకం

హర్షమంచి ప్రసిద్ధి పొందిన వండిట్ సూర్యనారాయణ వచ్చాడు. మాటలలో "నేను వేదాంతిని. దేవుని అవతారాలలోగాని, అవతార పురుషులలోగాని, నాకు నమ్మకం లేదు. మన మందరమూ వర బ్రహ్మాలమే. అయినప్పుడు నాకు, ఇతర అవతారాలకు భేద మేముంది?" అన్నాడు వండితుడు.

"మీ మాట నిజం. హిందువులు మత్స్య, కూర్మ, వరాహ, అవతారాలలో కూడా నమ్మకం కలిగినవారు. మిమ్మల్ని వండి అవతారమన్నా మీకు కోపం రాదుకదా? దేయచేసి మీరే అవతారమొచ్చేప్పండి" వివేకానంద ఈ విధంగా అనగానే అక్కడున్నవారంతా నవ్వారు.

వండితుడు సిగ్గు పడ్డాడు.

ప్రసిద్ధి పొందిన హాలీవుడ్ అభి నేత్రి ఇంగ్లీష్ బర్మన్ అభరణాలు

సాగసైన కురులు

రీటా

అట్టిగా, అందంగా జుట్టును
సెంచుతుంది

ఒకరి శిరోజు సౌందర్యంచూచి
మరొకరు ఇక ఎంతమాత్రం
అనూయపడవలసిన అవసరం
లేదు రీటా వాడి
మీ కురుల
సౌభాగ్యన్ని వృద్ధి
చేసుకోండి
మీలో కంపెనీ,
మద్రాసు ।

ఎన్నోసారు దొంగిలించబడ్డాయి ఒక
రాత్రి అమె బయటకు వెళ్ళే సమ
యంలో తన విలువైన నెక్లెసును
తీచిల్ మీద ఒక ఉత్తరంలో పాటు
ఉంచింది ఆ ఉత్తరంలో ఇలా
రాసింది,

‘ఇది అసలు నెక్లెస్ కాదు నకి
లది అసలు నెక్లెసు బ్యాంకిలోని
సేఫ్ డిపాజిట్ వాల్టలో ఉంది’

ఇంటికి తిరిగి రాగా - తేబిల్
మీద నెక్లెస్ మాయమైంది అక్క
డొక ఉత్తరముంది

‘ధన్యవ దాలు నాకు ఈ నకితీ
నెక్లెస్ క వా లి నేను అసలు
దొంగను కాను నకిలీ దొంగను.
అసలుదొంగ సెలవుపె ఉన్నాడు’

వాజ్లో పికాసో కు కవిత్వ
చిత్రాలు, ఒక చిత్రప్రదర్శన కాలలో
ప్రదర్శించబడుతున్నాయి అతని
చిత్రాలు ప్రేక్షకులను అమితంగా
ఆకర్షించాయి ఒక చిత్రం ముందు
నిలుచుని ప్రేక్షకులు దాన్ని గురించి
తెగి పేగుడు స్వారు ఇంతలో
పికాసో అక్కడనున్న అచిత్రాన్ని
తలక్రిందలుగా ఉంచాడు ఎందు
కంటే వారంత వరకు చూస్తున్నది
తలక్రిందుల చిత్రం

— సి నాగేశ్వరరావు.

సైగల్ ను స్మరించిన తరవాత

పంజ్ మలిక్ ను ప్రస్తావించుకుండా ఉరుకోవడం సాధ్యమా?

నా సైగల్ వ్యాసం చదివి పాఠకులు 'జ్యోతి'కి వ్రాసిన ప్రశంసాలేఖలు చూసిన తరవాత, సైగల్ పై ఈ నాటికి పున్న అభిమానాన్ని నే నెలా తక్కువ అంచనా వేశానా అని ఆశ్చర్యం కలుగుతోంది.

ముఖ్యంగా మద్రాసు నుంచి శ్రీ టి. కె. సంతానం అనే పాఠకుడు 'జ్యోతి' చిరునామాను నాకు వ్రాసిన ఇరవై అయిదు పేజీల మదీర్ప లేఖ నన్ను మరి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసింది. ■ లేఖలో వారు తాము కలకత్తాలో పుండగా ఒక

సారి పంకజ్ మలిక్ ను కలుసుకున్నట్లు, తాము కోరగా ప్రత్యేకంగా ఒక పాట హాస్య నియం వాయిస్తూ వినపించినట్టు వ్రాశారు.

సంతానం గారి పత్ర పంకజ్ మలిక్ ను కలుసుకునే అవకాశం చాకు కలగలేదుగాని, మద్రా

సంగీతశిల్పి పంకజ్ మల్లిక్

సులో పదెళ్ళక్రిలంకాబోలు పంకజ్ పాట కచేరీ చేసినప్పుడు ప్రత్యక్షంగా వినడం తటస్థించింది. కచేరీ తర్వాత ఆయన్ని స్వయంగా కలుసుకోవడం పడలేదుగాని, కలుసుకోవడానికి వెదురున్న ఒక స్నేహితుడితో 'సైగల్ ను గురించి పంకజ్ ఏమంటారో' కనుక్కోమని చెప్పి

పంపాను ఆ మిత్రుడితో పంకజ్ అన్న ఒక వాక్యం ఇప్పటికీ నాకు బాగా జ్ఞాపకం: 'సైగల్ లో నేను చీవించాను' అన్నారట ఆయన.

పంకజ్ మలిక్ పేరు రలుచుకుంటే ఒకనాడు మన చలన చిత్ర రంగాన్ని జాజ్వల్యంగా ప్రకాశింపజేసిన న్యు థియే

బర్నిసంస్థ జ్ఞాపకం వసుంధి బోంబే
 బాకిన్స్ ప్రభాత్, రంజిత్, మినర్వా
 మొదలైన సమకాలిక సంస్థలన్నీ
 పుండేవి కాని, అన్నిటికీ మకుటాయ
 మానం న్యూ థియేటర్స్. దాని
 సారథి బి. ఎన్. సర్కార్ కాగా,
 దానిలో దేవకీబోస్, నితిష్ బోస్,
 పి. సి. బారువా వంటి గొప్ప దర్శకు
 లుండే వారు. పంకజ్ మల్లిక్,
 జి. సి. బోరల్, తిమిర్ బరన్,
 కమల్ థాన్ గుప్త వంటి వారు
 సంగీత దర్శకులు. సైగల్, పహారి
 సన్యాల్, కన్నన్ బాల, జమున,
 రీలాదేశాయి, ఉమా శశి, పృథ్వీ
 రాజ్, జగదీష్, అంధ గాయ
 కుడు కె. సి. డే. వంశీవారు నట
 కర్త. బిమల్ రాయ్, నితిష్ బోస్
 వంటి కెమెరామెన్. కెదార్ శర్మ
 వంటి గేయ రచయితలు...

సినిమా సాంకేతిక విషయాల
 మీద ఆధారపడిన కళ కావడంవల్ల
 ఎంత గొప్ప చిత్రమైనా, కొన్నే
 క్షణంలో పాతబడిపోతుంది. అందుచేత
 సాంకేతిక విషయాలలో న్యూ థియే
 టర్సు చిత్రాలను ఈనాటి వాటితో
 రోల్స్ కూడదుగాని, కథలలో, దర్శ
 త్రవ ప్రతిభలో, భావనలో, చిత్ర
 లలో, నిజాయితీలో తప్పకుండా
 రోల్స్ వచ్చు. పోల్చితే,

ఈనాటి పెక్కు చిత్రాల కంటే
 అవి ఎంతో ఎత్తని కనబడతాయి

ఆ కోవకి చెందిన విద్యావతి, చండీ
 దాసు, దేవదాసు, కపాలకుండల,
 నర్తకి, జిందగి, ప్రెసిడెంట్, స్క్రిప్ట్
 సింగర్, దుష్మన్, ధర్మిమాత,
 లగన్, జవాబ్ మొదలైనవి వీనా
 టీకీ గొప్ప చిత్రాలే.

ఆ సంస్థ చరిత్రతో ముడిపడిన
 సంగీత దర్శకుడు, గాయకుడు
 పంకజ్ మల్లిక్. 1933-45 మధ్య
 కాలంలో సైగల్ పేరుతో పాటు
 పంకజ్ మల్లిక్ పేరు దేశమంతా
 మారుమోగేది. 'కపాల కుండల'
 చిత్రంలో ఆతడొక చిన్న పాత్రం
 పోసి, ఒక నర్తకి నృత్యానికి పాడిన
 పాట 'పియా మిలన్ కో జానా'
 ఆనాటి యువక లోకాన్ని ఉర్రూత
 లుగించింది.

పంకజ్ కుమార్ మల్లిక్ ప్రధా
 నంగా సంగీత శిల్పి. శిల్పం
 మీదనే అతనికి దృష్టి ఎక్కువని
 విస్తుంది. ఏ పాటని తీసుకున్నా
 దాన్ని ఒక అద్భుత శిల్పఖండంగా
 చెక్కి చెక్కి, నగిషీలు పెట్టి వదిలి
 పెడతాడు. అతని గొప్ప పాటలలో
 తాజ్ మహల్ లో లాగ ఒక గొప్ప
 సిమెంట్రీ, వర్ ఫెక్షన్, ఫినిష్
 వుంటాయి. చరణానికి చరణానికి,
 చరణంలో పాదానికి పాదానికి
 బ్యాలన్స్ వుంటుంది. ఒక పాదం
 హమ్మస్టాయిలో, మరొకటి తగు
 స్థాయిలో. ఆ రెండిటి మధ్య

సాయిలో మరొకపాదం, తిరిగి ఆ మధ్య స్థాయిలో ఇంకొక పాదం- ఇలాగే ఒక సుందరమైన కల్పన తయారవుతుంది.

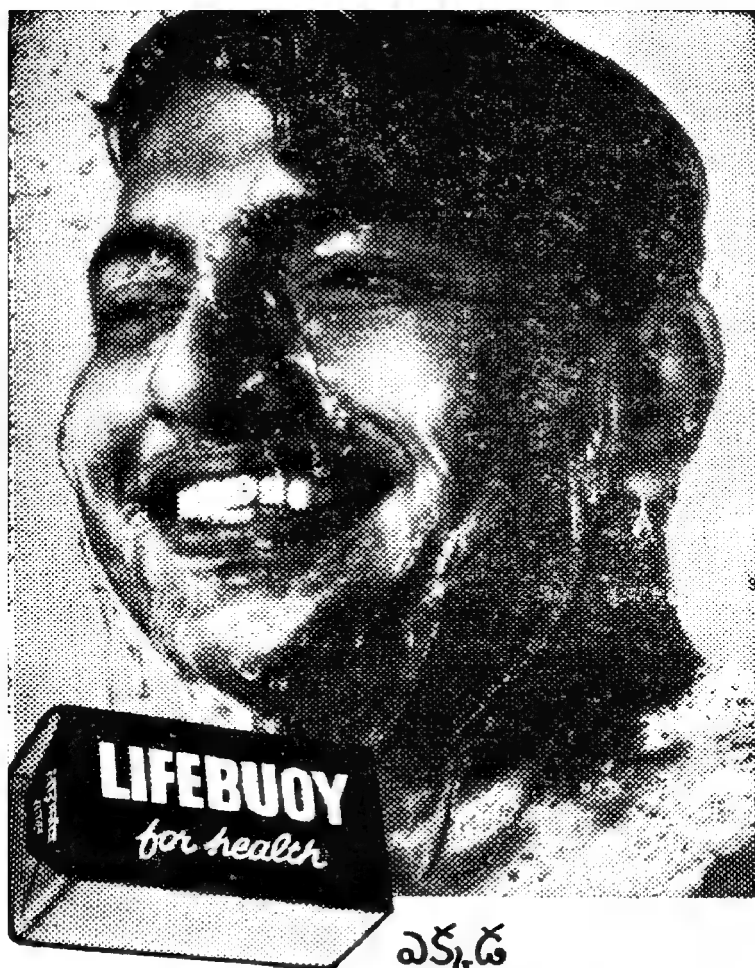
అతని ఆర్కెస్ట్రేషన్ విలక్షణంగా వుంటుంది. బ్యాక్ గ్రౌండ్ వాద్యాలు పాట ఫణితిని అనుసరించి వుండడం మామూలు పద్ధతి. కానీ, పంకజ్ మల్లిక్ వాద్య దర్శకత్వం పాట ఫణితితో సంబంధం లేకుండా, ఒక విధంగా పాటకు కౌంటర్ పాయింట్ లాగ వుంటుంది. కేవలం బ్యాక్ గ్రౌండ్ మ్యూజిక్ ను విడదీస్తే కొత్త పాట తయారవుతుందని విస్తుంది.

ముఖ్యంగా నృత్య గీతాలకు మ్యూజిక్ ను కూర్చుండంలో పంకజ్ కు అతడే సాటి. 'పియా మిలన్ కో జానా' నృత్య గీతమే. అలాగే 'సర్తక్' చిత్రంలో 'మద్ భతీ' మరొక నృత్య గీతం. బ్యాక్ గ్రౌండ్ మ్యూజిక్ కు పాట ఫణితికి దాదాపు సంబంధమే లేదు. దేనిదారి దానిదిగా వుంటుంది. అయినా, ఆ రెండూ కలిసి ఒక గొప్ప సంగీత ఖండాన్ని సృష్టించాయి. ఆ పాటలో అతడు కల్పించిన మోస్తరు మధుర ధ్వనులను నేను మళ్ళీ ఎక్కడా వినలేదు. సుమారు 30 ఏళ్ళ క్రిందట అన్ని వాద్యాలను అంత ప్రతిభతో వాడడం గొప్ప వేశమం 'ముక్తి'

చిత్రంలో 'షరాబీ సోకోనూక్ మత్ వాలీ' అనేది ఇంకొక నృత్య గీతం. దాని ఆర్కెస్ట్రేషన్ కూడా అలాంటిదే.

ఎంత వరకు నిజమో తెలియదు గానీ, బెంగాలీలకు శాస్త్రీయ సంగీతం - హిందుస్థానీ, కర్నాటక సంప్రదాయంలాగ - పెద్దగా లేదని చెబుతారు! వారిది ఎక్కువగా భజన సంప్రదాయానికి, జ్ఞానపద రీతులకు సంబంధించిన సంగీతమట. దాన్ని ఆధునికం చేసిన వారిలో, అంశే కొంత పాశ్చాత్య సంగీతపు ఛాయలను కూడా ప్రవేశ పెట్టినవారిలో రవీంద్రనాథ్ టాగోరును, ఆయన ఒక సోదరుడిని పేర్కొంటారు. ఏమైనా బెంగాలీ సంగీతం తరహా వేరు. ఆ సంగీతానికి మరింత మెరుగులు పెట్టిన వారిలో పంకజ్ మల్లిక్ ముఖ్యుడనికూడా చెబుతారు. అతని సంగీతంలో బెంగాలీ సాంప్రదాయక ధోరణి, కొంత పాశ్చాత్య ప్రభావం కూడా కనిపిస్తుంది. అయితే, ఈనాటి రాక్ ఎన్ రోల్ ఇమిటేషనలా కాకుండా, ఆ రెంటిని మేళవించడంలోనే అతని నేర్పు కనబడుతుంది. 'ప్రాణ్ చాహె నైనన చాహె' అనేది అతని గొప్ప పాటల్లో ఒకటి కాదు గానీ, దానికి అతడు పూర్తిగా పాశ్చాత్య ధోరణిలో మార్చిన మ్యూజిక్ అతని ఆర్టిస్టిక్ మచ్చుకనక.

ఎక్కడ
లైఫ్ బాయ్ వున్నదో
 అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది

లైఫ్ బాయ్ మురికిలో గల క్రిములను కడిగి వేస్తుంది
 హిందుస్తాన్ లీమర్ ఉత్పత్తి

ఫొటో L 51 77 TL

'మంజిల్' చిత్రంలో గావున 'సుందర నారీ ప్రేమ ప్యారీ' అనే పాట పాడేనాటికి అతడు చిన్న వాడై వుండాలి. అతి మధురమైన అతని పాటలో అదొకటి. ఆ తరవాత పాటలో కనబడే అతని మేనరి షమ్స్ ఆ పాటలో చాలా తక్కువగా కనబడతాయి.

'క పా ల కుం డ ల' లో 'దే 'యూ దర్ ఖరే', 'న రక్తి'లో 'ఏకాన్ అజ్ అయా', 'ముక్తి'లో 'కోన్ దేఖ్ హై జానా' మరి కొన్ని గొప్ప పాటలు.

ఆర్. సి. బోరల్, పంకజ్ మలిక్, వీరిదరే న్యూ థియేటర్స్ చిత్రాలకి ఎక్కువగా మ్యూజిక్ ఇచ్చేవారు. వీరిద్దరిలో బోరల్ కంటే పంకజ్ చిత్రాలు ఒక్క పిసరు ఎక్కువేమో. బోరల్ సంగీత రచనలో పంకజ్ కు తీసిపోడుగానీ, పంకజ్ స్వయంగా గాయకుడు కావడం అతని కీర్తిని ఇనుమడింప జేసింది.

పంకజ్ కొన్ని చిత్రాలలో స్వయంగా నటించాడు కూడా. అతడు హీరోగా నటించిన చిత్రం 'డాక్టర్.' ఆ చిత్రంలో ఆ పాత్ర కోసమే అతడు ఫుట్ పాడో, ఆ పాత్ర అతని కోసమే ఫుట్ పాడో అనిపించే విధంగా పంకజ్ నటించాడు. అందులో అతడు పాడిన ఆరు పాటలు - ముఖ్యంగా 'చలే వవన్ కి

చార్', 'అ యి బ హా రా జ్', 'గుజర్ గయా' ■ రోజుల్లో దేశ మంతా వింగబడి ఛిన్నది.

అది 1942లోనో 43లోనో వచ్చి సట్టు గుర్తు. అది అతనికి రికపరాకాష్ ఆ తర్వాత కూడా అతడు చాలా చిత్రాలకు సంగీత దర్శకత్వం వహించాడు గాని, క్రమంగా అతని పేరు మరుగున పడసాగింది. కొన్నాళ్ళకు సైగల్ బొంబాయి నుంచి తిరిగివచ్చి న్యూ థియేటర్స్ వారి 'మె సిస్టర్'లో నటించాడు. దానికి మళ్ళీ పంకజ్ సంగీతం ఇచ్చాడు. ■ చిత్రంలోని రెండు పాటలను — 'దోనెనా', 'ఛుపేనా' — సైగల్ తో పోటీ కోసమా అన్నట్టు తాను విడిగా రికార్డు లిచ్చాడు.

పంకజ్ సినిమా పాటలొక ఎత్తు, సంగీత దర్శకత్వం ఒక ఎత్తు, విడి రికార్డులొక ఎత్తు. సినిమాలలోకి రాకముందే అతడు గొప్ప గాయకుడుగా పేరు తెక్కాడు. 'రబీంద్ర సంగీత్' ను పాప్యులర్ చేసినవాళ్ళలో అతడు ముఖ్యుడు. బెంగాలీ సంగీతం ఇష్టమైన వాళ్ళకు అవి భాగావే వుంటాయి. నాకు చాలా నచ్చిన పాటలు—

'తుమికి కేబల్ ఛబీ' (టాగోర్), 'మరణేర్ తోర్ ఎలా పాషే' 'జెదన్ తొమార్' అనేవి.

ఇంకాక హిందీ పాటలు చాలా వున్నాయి 'నాకిర ఇత్ నస్యాన్'

'ప్రేమ్ జేల్ వహూత్ న పతే',
 'మై నేఆజ్ పియా హుఘోంజా
 హ్యాలా', 'ఏ రా తే ఏ మాసమ్'
 'యాదాయె కెన అయే తుమ్హారీ'
 'తేరెమందిర్ కా హు దీ ప కో'
 'మొదలెనవి. మొత్తం పంకజ్
 మలిక్ పాటలన్నిటిలో ఉత్తమో
 తమ మైన ఒక్కదాన్ని పేర్కొన
 వలసి వస్తే నేను నిస్సంకోచంగా
 'ఏ రా తే ఏ మాసమ్ ఏ మాసనా'
 ఉదహరిస్తాను.

పంకజ్ పాట నిర్మాణంలో
 మరొక విశేషాన్ని ఇక్కడ పేర్కొ
 నాలి. ఒక గీతంలో నాలుగు చరణా
 లుంటే, అన్నిటికీ అన్ని పేరుపేరు
 ఫణితులు అతడు కూర్చేవాడు. ■
 కాలంలో చాలమంది సంగీత దర్శ
 కులు అదే పదతి అనుసరించేవారు.
 ఈ పదతి మరిపోయి, పాటలో
 అన్ని చరణాలకు ఒకే ఫణితిని ఇవ్వ
 డం నోపాద్తోనే ఎక్కువగావాడుక
 తో? వచ్చిందనుకుంటాను. ఉదాహ
 రణకు 'రతన్'లో 'రుమ్ ఝుమ్ బరసే
 జాదల్ వా' అనేపాటలో అన్ని చర
 ణాలకు ఒకటే ఫణితి. తరువాత
 సంగీతదర్శకు లంతా ఈ పదతిలోనే
 ట్యూన్లు కడుతున్నారు. వారిమీద
 నాకు గౌరవం లేదని కాదు.
 అయినా, నాకు మొదటి పదతిలో
 ఎక్కువ సంగీత శిల్పం కనిపిస్తుంది.

ఈ రోజుల్లో కాలేజీ విద్యార్థుల్లో
 ఎందరు ఆంధ్రా రఫేలు, తలకెలు,

ముఖేమెలు, ఆ కాలు, గీ కాలు
 వున్నారో నాకు తెలియదు. మా
 చిన్నతనంలో మాత్రం దాదాపు ప్రతి
 కాలేజీలోనూ ఒక ఆంధ్రా సైగల్,
 ఆంధ్రా పంకజ్ మలిక్ వుండే
 వాడు. ఒక సైగల్ కాలేజీ చిద్ద
 పూర్తి చేసుకుని పోగానే కొడి
 రో జుల్లో మరొకడు తయారయే
 వాడు. సైగల్, పంకజ్ ల సంగీత
 మీద ఆరోజులో మోజు అలాంటిది.
 నా ముటుకు నేను ఒక చిన్న సై జా
 పంకజ్ గా కొందరు మిగుల
 మధ్య చెలామణి అయ్యేవాణ్ణి.
 1945లో కలకత్తా వెళ్ళి పంకజ్
 దగర కొన్నాళ్ళు సంగీత శుశ్రూష
 చేయాలని నేను పనుకున్న ఒక
 పథకం తీయసకలగా, తీరని కోరిక
 గానే మిగిలిపోవడం వల్ల ఆంధ్ర
 దేశం ఒక గొప్పగాయకుని సమ్మ
 పోయిందని చెప్పి, అహంభావం
 నాకులేదుగాని, వ్యక్తిగతంగా నా
 దృష్టిలో అది నా దురదృష్ట మను
 కుంటూవుంటాను.

క్రమంగా చలన చిత్రాల నిర్మా
 ãం పరతుల్లో, సంగీత ధోరణుల్లో
 ప్రజల అభిరుచుల్లో ఎన్నో మార్పులు
 వచ్చాయి. న్యూ థియేటర్స్ సంస్థ
 తోపాటు పంకజ్ మలిక్ కూడా
 మరుగున పడిపోయాడు. ఆయన
 ఏం చేస్తున్నాడో ఇప్పుడు?

—స వ్య సా చి

పాండిత్య కథలు

తన ఆసామీ కాఫీ హోటలుకు

వెళ్ళి సర్వరును ఇడ్లీ పట్టుకు
తమ్మన్నాడు. సర్వరు తెచ్చాడు.

అయిన సర్వరును పిలిచి “ఇడ్లీ
జాసనగా వుండేమయ్యా? నిన్న
—టివా, ఏమిటి కి?” అన్నాడు జబ
ర్దస్తీశా.

“నిన్న ఆదివారం కదండీ;
తూ హోటలుకు సెలవు” అన్నాడు
తావీశా సర్వరు.

బిచ్చగాడు :- ధర్మం బాబూ.

పెద్ద మనిషి :- వెళ్ళు, వెళ్ళు.

బిచ్చగాడు :- ఒక పోలగుడ్డ
ఇప్పించండి.

పెద్దమనిషి :- లేదు.

బిచ్చగాడు :- కాస్త అమ్మ
మయినా పెట్టించండి.

పెద్దమనిషి :- అన్నంలేదు.

బిచ్చగాడు :- ఒక పూజా అంజనం
ఇవ్వండి.

పెద్దమనిషి :- నా దగ్గర పెన్నా
గూడా లేదు.

బిచ్చగాడు :- అయితే నాతో
రండి. మనిద్దరం కలిసి అడు
క్కుందాం.

— టి. విఘ్నేశ్వర్
హైదరాబాద్

అప్పారావు :- సుబ్బారావు!
నీకో శుభవార్త చెబుతాగాని,
ఓ అయిదు రూపాయలు అప్పిద్దా.

సుబ్బారావు :- సారీ! అప్పా
రావు. ఉంటే నీ కివ్వడానికేం?
ఇంతకీ ఆ శుభవార్త ఏమిటి?

అప్పారావు :- “ఆ! ఏముంది!
నీకు మనియార్ద రొచ్చింది.

పరిశ్రమలులా... విద్యార్థి
అక్కడ... అడుగుతున్నాడు...
అది గమనించిన బావర్ మహా
శయముడు నలుగతా ఆ విద్యార్థి దగ్గర

కొచ్చి ఏమి తుడుగుతున్నావని గదమాయించాడు.

“తెం అడిగాను” అని విద్యార్థి సమాధానం.

“మీ కేడి కావాలన్నా నన్నడ గాళి కాని, ప్రక్కవాళ్ళ నడక్కుడదు. తెలిసిందా?” వాచరు మంద లింపు.

దానికా విద్యార్థి తపిమని “నాకి లెక్క రావటంలేదు. చెప్పండి” అన్నాడు.

“పెదప్రోలు రామకృష్ణస్వామి, పరంగల్.”

ఒక ఇల్లాలు బంధువులతో కబురు చెబుతూ “మా ఆయన నిజంగా దేవుడి వంటి వారనుకో. నోట్లో నాలిక లేదు” అంది.

“ఉందో లేదో ఎవరు చూశారు? నువ్వు ఆయన్ని అసలు నోరు తెరిచ నిస్తేగా!” అంది అవిడ చెల్లెలు.

జి. వి. కె. మూర్తి,
విజయవాడ.

ఒక బీద రచయిత ఒకగొప్ప సినిమా నిర్మాతకు ఉత్తరం రాశాడు. తను ఒక నాటకంరాసి నట్టు, అది చినిమాకు బాగా పని కొస్తుందని, అవకాశమిస్తే ఒకసారి స్వయంగా వచ్చి వినిపించగలనని

కొత్త కథలకోసం వేటాడు తున్న నిర్మాత వెంటనే రమ్మని రాశాడు. రచయిత వాస్తానన్న తెుముకి డైరెక్టరును కూడా పిలిచాడు నిర్మాత.

రచయిత వచ్చాడు. నిర్మాతను, డైరెక్టరును, ఖరీదైన సోఫాలు, హంగామా అంతాచూసి గజగజ పడికిపోతూ ఒక సోఫాలో ఒదిగొడిగి కూర్చున్నాడు. పైగా అతనికి బ్రహ్మాండమైన నత్తి. ఎలాగైతేనేం కష్టపడి నాటకమంతా చదివి నిర్మాతకి వినిపించాడు.

అంతా విన్నాక నిర్మాత “సరే, మీరు ఆ పక్కగదిలో కూర్చోండి. మళ్ళీ పిలుస్తాను” అన్నాడు.

అతడు వెళ్ళిపోయాక నిర్మాత ఎగిరి గంతేశాడు. “ఈ నాటకం తీసుకుందాం. కొత్త రకం ట్రీట్ మెంట్. ష్యూర్ హిట్!” అన్నాడు.

“ఏముందీ ఇందులో కొత్తదనం” అన్నాడు డైరెక్టరు.

“బలే వాడివయ్యా! బోలెడు న్యూ వెస్! చూడు. అడ, మగ ప్రతిపాత్రకి రచయిత నత్తిపెట్టాడు. నత్తితో మాట్లాడని పాత్ర ఒక్కటి లేదు. జనం విరగబడి నవ్వలేక చస్తారనుకో” అన్నాడు నిర్మాత.

—ఎన్. వి. ఆర్. విజయవాడ.

రక అప్పటికే అయిదు సార్లు
తలుపు తట్టాడు కమల తలుపు
ప్రవహించేది. లోపలనుండి
వస్తున్నా అన్న జవాబు యివ్వనూ
లేదు.

ఒకవేళ నిద్రపోతోందేమో!...
అయినా, సాయంత్రం ఆరుగంటలకు
విద్రేబిటి? రవణ మొదటో విను
క్కున్నా, వెంటనే నవ్వుకున్నాడు.
కొండలమీదుగా వచ్చే చలిగాలిలో
విశ్రాంతమైన కరకాలపు వృల
కొంగొత్త పరిమళంలా ఆ నవ్వు

దగ్గర మూలుమీద కూర్చుని కొండల
బారినుండి తప్ప బయటపడ్డ టి
ప్రవాహం వంకగా బోలు
చూస్తోంది!

అలా తనుకూడా గండం గడిచి
బయట పడాలనా?

చలిగాలి వంటికి పడదని ఎన్నో
సార్లు హెచ్చరించినా వినిపించు
కోదు.

కిటికీ తలుపులు తెరచి వుంచింది
ఆమెను నిందించి లాభం లేదు.
పచ్చిన కొత్తలో తను కూడా

అనుభవానికి అవధులు

ఘమిఘమ లాడేంది... అవును
నరి. కమల నిద్రపోవడానికి వేళా
పోతా వుండదు. ప్రస్తుతం ఆమె
శరీరస్థితి అలాంటిది. అతను చరచర
మెట్టుదిగి కిటికీ దగ్గరకు వచ్చాడు.
నేలమట్టానికి ఎగువగా ఇల్లుకట్టబడి
వుండటం వలన కిటికీలోంచి తొంగి
చూడటం కుదరదు. అందుకని,
వారగా వున్న బండరాయిమీద
బ్యాలన్సుచేస్తూ నిలబడి కిటికీ వూచ
అందుకుని, లోపలకు పరీక్షగా
చూశాడు...

ఉహూ... కమల నిద్రపోవటం
లేదు ఎదురుగావున్న మరోకిటికీ

అలాగే మైమరచి, గంటల తరబడి
ప్రకృతి నిజస్వరూపాన్ని దర్శిస్తూ
అమృతానందం అనుభవించేవాడు

ఉద్యోగం దొరకగానే, హెడ్
ఆఫీసులోకాని, సైట్ దగ్గరకాని
పని చేయవచ్చన్నారు.

పట్నపురోదకు దూరంగా వుంటా
నన్నాడు.

రెండు నిమిషాలు గడిచినా
ఆమె ఏకాగ్రతలో ఎలాంటి కద
లిక కనపడలేదు.

పక్షిలా 'కిచకిచ' మన్నాడు.
అవులా అంబా అన్నాడు

క మ ల పు లి క్కి ప డి అ టూ
యింకా జెడదేగా చూసింది.

అతను కిటికీకింద దాక్కున్నాడు.
ఒంటరిగా పుండటమంటే ఆ మె కు
వలమాలిన భయమట... అందుకని
మరింత ఏడిపిద్దామని—

తలుపు తట్టగానే తెరిచింది...
అవెనక వెరుచుకు పడింది.

‘మీరా ?... అసలే ఒక్క తెనూ
యింట్లో బిక్కుబిక్కుమని ఇ ద పు
తుంటే అగ్గిలో ఆజ్యంలా మీరు...’

మా ట లు పూ ర్తి చేయనియ
కుండా ఆమెను దగ్గరకు తీసుకు
న్నాడు. కొత్త పెళ్ళి కూతురులాగ
నిగ్గుపడింది.

‘ఇంతకూ అబ్బాయేమంటాడు ?
ఇంకా ఎంతకాలం అగమరితాడు ?’

‘అ బ్బాయ్ నే నెవరన్నారు ?...
అబ్బాయ్ !’ అ ం టూ అ ం ద రి
య్యాలకు మలే చొక్కా బొత్తాలు
సరిచేసింది.

రెండు వట్టుక్కున ఆమెను వదలి
‘ండెడుగులు ముంచుకువేసి వెనక్కి
ఆగి ఆమెకేసి చూశాడు. అందాన్ని
గూరంనుండి మాసి అస్వాదించటం
ఒ ప్రత్యేకమైన అనుభవమంటాడు.

అతనిలా అనుకుంటాడు...

అమ్మాయిలందరూ వాలు జడలు
వేయటం ఆమెదగ్గతుండే నే రుప్ప
కోవాలి.

నోరు విప్పకుండా ఎన్నో ప్రశ్న
లకు చిత్రంగా జవాబిచ్చే అలాంటి
కళ్ళు ఎక్కడో కోటికొకటి కనిపి
స్తాయి... వెన్నెలను స్నోలా రాను
కున్న ముఖం— చూడగానే ముద్దు
పెట్టుకోవాలనిపించే అ ం ద మై న
ముక్కు... పెదిమల్ని చూసి ఏర్పతో
తలవంచుకునే గులాబీ పూలు—

అ లా పూహిస్తూ తన్మయత్వం
చెందాడు.

అతను బటలు మార్చుకుని, ఏకీ
అందుకునేలోగా కమల వేడి వేడి
కాఫీ అతని ముందుంచింది.

‘కమలా !... మళ్ళీ ఎం దు కో
బాధపడుతున్నావు. కంటికి రెప్పలా
పువ్వులో పెట్టి పూజించినా, అప్పుడ
ప్పుడు దిగులు పడుతున్నావ్..
ఈ ఒంటరితనం ఇంకా మూ డు
నెలలే — ఆ తరువాత నే నెవరో
కూడా నీకు గుర్తుండను. వా డి తో
అడుకోవటం-నవ్వటం... అమ్మో
అప్పుడే చిరు న వ్వు మొలకెత్తే
స్తోం ది !... వా డ్ని రకరకాలుగా
సిం గా రిం చి మురిసిపోవటం..
అదుగో! మళ్ళీ దిగులు మొదలు !’

ఆర్. యం. చందంబరం

“అదికా దండీ! నా దొక్క
మనవి. మీరు వింటానంటే విన్న
విందుకుంటాను...” అంది నవ్వుతూనికి
యత్నిస్తూ

“సరే! వింటా ర్హానుకా ని
అనుగ్రహిస్తా ననలేనుమహా!...”
“అదే!... ఆ మాటే! రెండు
నెలల క్రితం నాలుగు సార్లన్నాను”

‘నిన్నుటి మాతే నాకు జ్ఞాపకం వుండదు... అలాంటప్పుడు...’

‘అదేనండి... పురిటికి మాయింటికి పంపమని’ అంది భయం భయంగా.

రవణముఖం ఒక్కసారి ఎర్రబడింది. కళ్ళలో వున్న చిలిపితనం ఒక్కసారిగామాయమై, అస్థానంలో కారిన్యం తలెత్తింది.

రవణ ఆమెను ఓ సారి ‘ఎక్స్‌రే’ లా చూసి నవ్వుకున్నాడు. పాపం! ఆసునెలల గర్భవతి. తను వుదయంతో మ్రిందింటికి వెడితే సాయంత్రం ఆసుగంటులకు వస్తాడు. చుట్టుపట కబురితో కాలక్షేపం చేసేందుకెవరూ లేరు. అలా ఒంటరితనంతో పెనవేసుకున్న కమలమీద కన్నెర్రలుతరామూ న్యాయంకాదు. అందుకని శాంతించాడు.

‘నా రెండు కళ్ళకంటే నువ్వు నాకు ముఖ్యం-నిన్ను నేనెలా అర్థం చేసుకున్నానో అలాగే నువ్వుకూడా నన్నర్థం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించు. ఎన్నోసార్లు మాయింటి ప్రసక్తి తెవద్దన్నాను. కాని నువ్వు విని పించుకోవటం లేదు. నా కేదేనా తలవంపుజరిగితే అది నీకు మాత్రం వర్తించదా?... మీనాన్ననన్నెన్ని విధాల మోసం చేశాడో కూడా తెలుసుండి పుట్టింటికి వెడతాననటం సొగబాటు. వందోసారివివరిస్తున్నా

అక్కడ మాత్రం అదనంగా జరిగే దేవిటి? మోస్ట్ మోడరన్ సర్పింగ్ హాలులోనీకు సీటుసంపాదించాను

అనురాగంతో ఆదరించేందుకు నేను సరేసరి. సాయపడేందుకు ధైర్యం చెప్పేందుకు ఆత్మయ్యవుంది ఇంకా ఏంకావాలి? మావయ్య కారు, ఇరవైనాలుగు గంటలూ నీ అర్ధరుకోసం వేచి వుంటుంది. కనుక ఆ తలపులకు తలుపులు మూసేయినా బంగారు రాణివి...

కమల ఏం చేస్తుంది? ఎలా వివరిస్తుంది? తొలి కానుపు పుట్టింట్లో జరగాలని ప్రతి తల్లి వాంఛిస్తుంది. ఆ అనుభూతి అందులోవుండే తియ్యదనం, తృప్తి ఆత్మీయత మగవారికెలా అర్థమవుతాయి? తలదండ్రులు బద్ధవైరులైనా ఈ ఒక్క సందర్భంలో దేవతలు - వారిపంచన వుండటం కంటే కావలసిన దేమీలేదు. పుట్టిలు గుడిసెనా- అది పల్లెటూరైనా ఫరవాలేదు కమల ఈ అభిలాష అతనికి వివరించి అంగీకరించమని ప్రాధేయ పడింది

‘సరే!... తయారుగా వుండు రేపు బండిలో వెళ్ళవచ్చు’ అని ప్లీలో పడ్డాడు.

ఆ మాటల వెనకవున్న నిజంతెలిసిన కమల ఇంక ప్రసక్తి మానుకుంది.

అ చాటి అం పత్రిక అందుకని,

‘ఏవండీ!... ఇక్కడ, ఈ మాటకు విచ్చివాణ్ణి చేస్తాయి. వాటిని ఎదరి అర్థం బోధపడటం లేదండీ’ అని ఎలా జీవించటం? వెల్లెట్టి చూపింది.

ఎలా తెలుస్తుంది? నాకిచ్చిన మావయ్య పరతు పెట్టాడు. మాటను మీ నాన్న కాపాడివుంటే ‘అబ్బాయి పెద్ద చదువులు ఇలా ఆడి గేదానివి కావు...’ అంటూ ఏదో అనబోయాడు.

కమల రెండు చేతులల నూ చెవులు మూసు కుని ‘ఇంక చాలు... ఆ ఎర్రాణ పతనం వద్దు’ అంది.

భార్య: ‘మన పెళ్ళయి ఇవాళ్ళకి రెండేళ్లు. ఇవాళ ఏం చేద్దాం?’

భర్త: రెండు నిమిషాలు మానంగా నిలబడదాం.

రవణనవ్వి ‘నీకు వి న తూ ని కి వి య గ్గా వుండేమోకాని, నాకు మాత్రం ఎన్నిసార్లుపఠించినా పసండు గా నీ వుంటుంది’ అన్నాడు.

కమల వంటింట్లోకి నడచింది.

రవణ ఆలోచనలో పడ్డాడు.

అనకుమాత్రం కమలను పుట్టింటికి తోటి కాన్పుకు పంపాలని లేదూ? కొండంత ఆశ వుంది కాని, ఆ యి ని షి - ఆ మామ గాడు తగ్గ జిత్తులమారి నక్కలా మోస గించాడు. ‘నీ కూతుర్ని నువ్వే ఇంట్లో వుంచుకో’ అని తను కసిరి కొట్టవచ్చు-కాని ఆ ఆయన సొంతం గాంటి కళ్లు ‘ఏవండీ!... మరి!’ అంటూ నవ్వుతూ ఎప్పుడూ తనను

చదువుతున్నాడు. అమ్మాయింగా మెట్రిక్ చదువు తోంది. మీరేమో పెళ్ళికి తొందర పడుతున్నారు అతను కూడా తొందర పడుతున్నట్టు కనిపిస్తున్నాడు. ఈ కాలంలో కనీసం స్కూలు ఫైనలైనా పాస్వటం ఎంత అత్యవసరమో నేను వివరించ నక్కరేదు. రేపో మాపో ధురదృష్టం కొలది వీడైనా...’

‘ఈ శుభసమయంలో అవేం మాటలండీ?’ అని ఎవరో విసుక్కున్నారు.

‘నిజాన్ని నిజంగానే చెప్పాలి స్వామీ!... తమ కాళ్ళమీద నిలబడవలసి వచ్చినప్పుడు ఎం. ఏ. అక్కుడా దిక్కులేనప్పుడు, ఉత్తుత స్కూలు ఫైనలేంత మాత్రం?’

అందుకని అమ్మాయి, అమ్మాయి
చదువు పూర్తి కలువలనందే!
ఏరా?... ఏవంటావ్? అంతదాకా
ఒంటరిగా వుండగలవా? అని
మరయ్య కన్నుగీటి పవాడు.
ఫయస మళ్ళీనా, చిలిపితనంపోలేదు
మీదకి.

‘నువ్వన్నది అక్షరాలా నిజం
మా మరయ్యా! రేపు పెద్దపెద్ద పొరీలకు
వెడితే, పెళ్ళాం ఏం చదువుకుందంటే
ఎం చెప్పను?’ అన్నాడు ధైర్యంగా.

‘తప్పకుండా పూర్తి చేస్తుంది.
అక్షత్రం నాకు తెలియదా?...
అకాక అమ్మాయి స్కూల్లో ఫస్టు.
అంటున్నాడు, ఈ పాలుగు తెలు
కం, ఇంతదాకా భద్రంగాదావిన

రకాన్ని సముద్రంలోకి విసిరివేయ
గలనా?’ అన్నాడు కమల తండ్రి

అందరూ ‘సరే’ నని ముందుకు
నడిచారు.

మొదటి రాత్రి.

అప్పటికి — అన్నీ మాటాడు
కున్నాక, రవణ అసలు ప్రశ్నను
లేవదీశాడు.

‘స్కూలుకు ఎన్ని రోజులు
పెట్టు పెట్టు?’

‘చాలా... చాలా... రోజులు’
అని పెద్ద దీర్ఘం తీసింది.

‘అంటే?...’ అర్థంకాక పడి
గాడు.

‘అంటే... అంటే... ఇంక ఏమీ

పిల్లి మార్కు పాన్ మసాలా పౌడర్

వక్క రమలపాకులతో, ఇది ఒక
చిటికేడు వేసుకుంటే ఏలకులు,
అవంగములు వగైరా మీది అవసర
ముండదు అన్ని సుగంధ పదార్థములు
దీనిలోనే ఉన్నవి. మీ తాంబూల
ముసకు సువాసన, రుచి ఇచ్చును.

సాంబిల విసరములకు వ్రాయండి:

అరోమాటిక్ టెమికల్ అండ్ ఆయిల్ కంపెనీ

7, సింగన్న నాయిక్ వీధి, మద్రాసు-1.

P. B నం 1267

ఫోన్ 22099

చదవ చలమకోలేదు అంటే
స్కూలుకు వెళ్లును.

“అంటే ... అంటే ... స్కూలు
పైసలు పూర్తి చేయవన్నమాట?
అవునా? ...”

“ఎందుకు చేయను? మీరు
స్వరత్నం వహిస్తే...”

రవణకు వత్తు ముండింది.
ఇందులో ఏదో కుట్ర పున్నట్టు
మనగా కనిపించింది. అమె శుజాలు
రెండూ ఒక్కసారి కదిపి, ముఖం
పెత్తెత్తి “డొంక తిరుగుడుగా నమా
ధానం చెప్పకు ... ఉన్న మాట
రివ్యూసపోయే తుపాకీ గుండులా
హుటిగా చెప్ప” అని గదమా
యించాడు.

“పెళ్ళయ్యాక చదువుకోటం
నాకు సిగ్గుగా వుందండి... అందరూ
గిడిచిస్తారు. నెలకను పరీక్షలు
దగ్గర కొస్తున్నాయి. ఏ సబ్బతులో
నైనా ఫెయిలయితే ఉడికిస్తారు.
అందుకని...”

“అందుకని, నన్ను ఏ ప్రిల్
ఫుల్స్ ని చేశారన్నమాట! అదంతా
సనికెరాదు. నువ్వు చదివి తీరా
ల్పిందే!” అన్నాడు.

కమల నవ్వి పూరుకోటంతో
అతని మనసు కొంచెం తేలిక
పడింది.

ఆ మర్నాడు మామగారితో
ఈ ప్రసక్తి తెచ్చాడు.

“పెళ్ళయ్యాక ఎవరైనా చదువ
కుంటాంటయ్యా? ... అని ఆయన
నవ్వేసి పూరుకున్నాడు. రవణ రుణ
రుస లాడుతూ ఈ కేసుక్కో ముఖ్య
సాక్షైన మాపయ్య వంక చూశాడు
ఆయన మరింత గట్టిగా నవ్వి
“మీ మామగారి మాటలు నిజమే
పోయే! ... అయినా నీ పెళ్ళాని
కింకా చదువెందుకోయ్? ... ఉద్యో
గాలు చేస్తుందా యెబిటి? నువ్వు
పెళ్ళి పెడకులు లేకుండా అలా
ఫుల్లో తిరుగుతావేమోనని అలా
చటించి, ఒప్పించి మెడ వంచాను.
అంతే” అన్నారు.

రవణ మొదటో తెలబోయి,
తరువాత కమలను మరి బాధ పెట్ట
టం ఇష్టంలేక తన కోరికను చెరిపి
వేశాడు.

ఆ ఉదంతం అంతటితో అంత
మైనా బాగుండేది.

నెల రోజులు పోయాక, కమల-
పాపం, వెర్రిబాగుల్ని - ఆమాయకు
రాలు - నిజాన్ని బయటపెట్టింది

“నువ్వు చదువుకుంటే ఎంత
బాగుండేది! స్కూలు పైసలు
వ్యాసవగానే అభివందిస్తూ తులి
గ్రాం ఇవ్వాలని, బహుమతిగా
వాచీ పంపాలని ఎన్నో కలలు
కన్నాను. అన్నీ అడియాస
లయ్యాయి” అని వాపోయాడు.

“నన్నుం చెయ్యనుంటారు

చెప్పండి? నేను చదువుకుంటాననే అన్నాను. నాన్న వద్దని మండిపడ్డారు. పెళ్లయ్యాక చదవటం తప్పట...

“మరి చదువు కోరుతున్నావు?”

కమల కిలకిల నవ్వింది. రవణకు అర్థమైంది.

కుర్చీలోంచి అమాంతం లేచి ఆకాశమంత ఎత్తున ఎగిరిపడ్డాడు.

“ఏమిటేమిటి? ... అలాగా? ... అదాసంగతి! ... ఇన్నేళ్ళొచ్చినా అబద్ధం, అడారన్నమాట - గ్లాస్కోపంచె - సిల్కు లాల్చీ - జరీ కండువా - రాళ్ల వుంగరం - అన్నీ పెద్ద మనిషిలా బయటి వేషాలు - లోపలంతా విషం - నన్ను వెర్రి వెధవకింద జమకట్టారు. నా జీవితాశయాన్ని భస్మం చేశారు. ఆయన్ని పూరికే పదలను. సరైన సందర్భం దొరకగానే దెబ్బకు దెబ్బ తీస్తాను చూడు... నన్ను గురించి మీనాన్న కింకా పూర్తిగా తెలియదు” అని చిందులు తొక్కాడు.

నోరు జారి నిజం బయటపడ్డందుకు కమల గజగజలాడింది. తన్ను తాను నిందించుకుంది. తనకు దైవ సమానమైన నాన్నను ఎంతెంత మాటలన్నారు?

బుద్ధి చెబుదా మనుకున్నా రవ

ణకు... కం దొరకలేదు అసలు అందుకు అవకాశం లేదుగా! బ్రాన్స్ ఫోర్స్ యొక్క ఏదో కుంటిసాకు చెక్కిన కుంటును వుట్టింటికి పంపి, తిరిగి తినుకురాకుండా, రానియ కండ్ల... కిక్కిరా మనుకున్నాడు.. కానీ అజనుస్కాంతం లాంటి ప్రభుత్వం...

అదేకాక, ఇన్ని చదువులూ చదవకపోయి ఇంతటి నాగరికతను, సంస్కృతాన్ని వంట పూసుకుని, డి.డి.తో విషయానికి ముగ్గుతు ఇంతటి దారుణమైన శిక్ష విధించటం తప్పు.

“... కాలం, ఖర్చు కలిపి రాష్ట్ర సర్వేయి” అని శాంతపడ్డాడు.

మోసాని దగ్గర చివాటు తిన్న హెడ్ క్వార్టర్స్, ఎదురు తిరిగలేక తలవంచి కామ్రూలమీద విరుచుకు పడ్డట్లు, అదను దొరికినప్పుడల్లా కుప్పకూలిపోడిచేవాడు. ఆమె మొదటిగా మాటుమాటుగా కన్నీళ్లు పెట్టేవాడు. కాలక్రమాన, ఆ చెవిని విని అది విని పదలటం మొదలు పెట్టింది. ఇష్టం వున్నప్పుడు వినటానికే, లేనప్పుడు మానటానికీ, ఏదైనా విన్న బటన్ వుంటే, రవణ ధానికీ సంబంధించేసరికి, తుక్కున జుట్టు తొక్కేసి, అంతా వింటున్నట్లు వుండేది.

అప్పుడు అవకాశం వచ్చినట్లు

మామగారి పష్టిపూర్తి
మ హౌ త్వ వం దగ్గరి
కొచ్చింది. కూతుర్ని,
అలుటి ఆదరంగా ఆహ్వా
నిస్తూ వుత్తరం రాకారు.
కమల ఎంతో పుబలాట
పడింది. నాన్న కూ,
అమ్మకూ ఎలాంటి
బట్టలు పెట్టాలో వివ
రించింది. వెండి తలకాయ చేతి
కర్ర కొంటే మరి బాగుంటుందని
అభిప్రాయ పడింది.

రవణ అంతా విని, చిరునవ్వు
నవ్వి 'సారీ!...నువ్వు వెళ్లటానికి
ఫీల్డే' అన్నాడు.

కమల గుండె గతుక్కుమంది.
భర్త గుండె రాతి గుండెఅని తెలి
నా, ఇంతటి గట్టి బండరాయని
పూహించలేదు. ధైర్యాన్నంతా
కూడ గట్టుకుని ఏదో అనబోయింది.

'లాభంలేదు... వాద ప్రతివాదన
లకు తావులేదు. అందుకు నేనంగీక
రించను. నా నిర్ణయం మారదు'
అని దారం తెంచినట్టు పుటుక్కున
అంది వేశాడు. తనకు సెలవు
దొరకదని, అందుచేత రావటం
కుదరదని రాసేయమన్నాడు. అంత
టితో ఆగక, ఆమె వుత్తరాన్ని
ఒకటికి రెండుసార్లు చదువుకుని,
స్వహస్తంతో కవరంగిండి పోస్టు
చేశాడు

మీ నాన్నగారి తుది వాక్యాలు
తూ చా తప్పకుండా పాటించడం
నీ విధి. ఆయన మరణిస్తూ ఏమన్నారో
నేను కూడా తెలుసుకోవచ్చా?

'ఆయన మరణిస్తూ కూడా ఏం అన
లేదు. మా అమ్మ పక్కనే ఉంది.'

ఆయన ఎలాగైనా రమ్మని బతి
మాలు తాడని చాక్ లేటుకోసం
లోట్టలు వేస్తున్న చిన్న పిల్లాడిలా
ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నాడు
నాలుగోనాడు ఇలా జవాబు
వచ్చింది:

'నీకు సెలవు దొరకదని
అమ్మాయి రాసింది...పోనీలే. బల
వంతంమీద సెలవు మంజూరు
చేయించుకుని రావటం మంచిది
కాదు, మొరిక్కడున్నట్టు భావించు
కుని తృప్తిపడగలను—'

ఆ వుత్తరం చదువుకున్నాక రవణ
ఏం చేశాడో నాట్యచార్యుడే నిర్ణ
యించాలి.

సరే—అవకాశం రానే వచ్చింది
కమల గర్భవతైందని తెలిశాక,
మంచి రోజు చూసి తీసికెడతామని,
తరువాత సీమంతానికి ముహూర్తం
పెట్టవచ్చని కమల తండ్రి వుత్తరం
రాశాడు

ఉల్లరించింది ఆయన

శక్తు పురిటికి పుట్టింటికి పంపరట—
 మీరు ఎంత ప్రాకులాడినా ప్రయో-
 జనం వుండదు. నా భాగ్యం అంతే—
 అని కమలచేత రాయించాడు.
 ఆ తరువాత ఆయన స్వయంగా
 వచ్చి అల్లుడి మనసు మార్చాలని
 ప్రయత్నించాడు. కాని రవణ అందు
 కవకాశం యివ్వకుండా, ఏదో పని
 వుండని మరో పూరు వెళ్ళి, ఆయన
 వెళ్ళాక తిరిగి వచ్చాడు.

అల్లుడితో సంధి చేసుకోటానికి
 ప్రయత్నించి ఓడిపోయిన కమల
 తండ్రి, దండెత్తి వచ్చినప్పుడు
 చూసుకుందామని పూరుకువచ్చారు.

హెడెన్సా

మూల వ్యాధులకు

ప్రతిచేట దొరుకును

© 1952 HADENSA

రెండు పెద్ద రాజ్యాలు ఢీ కొంటే
 మధ్య చిన్న రాజ్యం నలిగినట్టు
 కమల ఆ ఇద్దరిమధ్యా సతమత
 మైంది. వీలైనప్పుడల్లా, తన కోరి-
 కకు అతని తలకాయ అట్టుంచి
 యిటు అడ్డంగా ఆడటం మాని,
 నిలుపునా ఆడుతుంటే మోసని ఎత్తులు
 వేస్తూనే వుంది. కాని, అవన్నీ
 ఎత్తున వుండిపోయి వేలకు రానే
 లేదు.

రవణ ఆలోచనలకు స్వస్తి చెప్పి,
 తను చేస్తున్న పని మంచిదో కాదో
 పని, సకారణంగా, పని స్థరంగా
 తర్జన భరణలు చేసుకుని పోతే
 అని తృప్తిగా నిట్టూర్చేసరికి,
 పంటింట్లోంచి చుల్లి పాయల ఖుమ
 ఖుమ చుక్క వుటాల్ని పోలివి
 బయటకు వరుగెత్తింది. రంగం
 మారిందని, తిన్నగా అనువాసన
 వచ్చిన దిక్కుగా కదిలాడు.

రాత్రి తొమ్మిదిన్నర -

రవణ అవాటి పోలీసులు బెప్పుకు
 పోతున్నాడు. కమల వింటున్నట్టు
 పూకొడుతోంది. అతనికి ఇంజనీ-
 రింగ్ డిపార్టుమెంటులో పని-
 వంతెనలు - అవకట్టలు అవీ ఎక్కడ
 కడుతుంటే అక్కడకు పోవాల్సి.
 పట్నంలోవుంటే. ఇరుగు పొరుగు
 ఆల్లలకిల్లా... కలలు కల
 డ్రిలం శుభకండు, అతను అక్కడ

ప్పుడనుకున్నా, వాళ్ళు వున్నవీ లేనివీ సూరిపోసి "బ్రెయిన్ వాష్" చేసి కమలను మార్చేసి, తన పథకాన్ని ఎంతాళంలో శాశ్వతంగా సమాధి చెస్తారన్న భయంతో ప్రయత్నం నుకున్నాడు. ఉదయంనుండి, సాయంత్రం వరకు పొలమనిషి - పనిమనిషి - కూరగాయలమ్మ పి మునిలాడు - కొందరు దారిసాయీ దానయ్యలు తప్పించి ఎవరూ కనిపించరు. రెండు ఫరాంగుల దూరంలో వున్న సరళ మంత్రం వారానికోసారి వచ్చిపోతుంది. ఆమె చివరిన మర్నాడు కమల "కర్తెసి కాల్" చేస్తుంది. అందుచేత తన కష్టత్రాధిపత్యానికి ఎలాంటి అవాంతరమూ లేదు.

రవణ తన దారిస తాను వుత్సాహంగా వాగుతున్నాడు.

కమల ఊహగానంలో పడింది.

అమ్మ తన్నుచూసి గర్వంగా, ఆనందంగా నవ్వుకుంటుంది. అవును మరి - మరి మూడు తెలల్లో ఆమె అమ్మమ్మ అవుతుంది. వాన్నా గాధ్య మధ్య తనకు వంతు ఎలా ఉన్నదీ కనుక్కుంటాడు. తమ్ముణ్ణి అందరూ "మేనల్లుడా? ... మేనకోడలా?" అనడుగుతారు. వేరెడు వెర్రి వెంగళాయుడు. వాడే సమాధానం చెప్పగలడు?... ఇద్దరూ కావా'లంటాడు గామెలు

ఇలుగు పొరుగునవున్న స్నేహితు రాండంతా తమాషాగా మాటాడి మురిపిస్తుంటారు. ఆయన దగ్గర్నుండి వారానికి, కనీసం రెండు తర్రాల్లా వస్తాయి. పడవాటు దుస్సహ మని ...పుట్టబోయే పిపాయి గురించి ...ఇంకా ఎన్నో సంగతులు.

"కమలా! ... ఇప్పుడు నేనేం చెప్పాను? ..." అని వున్నట్టుండి అడిగాడు రవణ.

"మరి...మరి...ఆ పంతన కట్టడం ఎంత కష్టమెందో - ప్రమాదికర మైందో - వివరిస్తూన్నాను" అంది తెల్లబోతూ.

అసలు ఆయన వాగుడు ఎవరు విచ్చారు? ప్రస్తుతం తను పుట్టింట్లో నాన్నతో బాతాఖానీ వేస్తుంటే!

"అంటే, నువ్వు నా మాటలు వివరం లేదన్నమాట. పంతున్నట్టు నటిస్తున్నావ్! నేను మాటాడేది పంతన గురించి కాదు. షిక్స్ పియర్ సృష్టించిన హామెలెట్ పాత్ర గురించి..."

"క్షమించండి ... నిజంగా నాకు ఏదీ వివరం ... ఎందుకంటే మరి ... మరి ... ఈ సమయంలో మా ఇంట్లో వుంటే ఎలా వుంటుందాని అలోచిస్తున్నాను."

"అదుగో! మళ్ళీ మొదలు పెట్టావు. రేపే బండెక్కిం చేస్తాను" అన్నాడు రవణం

బాగానే వుంది - ఏదో సరదా కంటే మీ కోవమూ - మీరూ అంటూ అతని చేతులు తన చేతుల్లోకి తీసుకుంది. రవణ చల్లబడ్డాడు.

'అరెరె! ... అసలు విషయం చెప్పటం మర్చిపోయాను. అత్తయ్య దగ్గరుండి మధ్యాహ్నం పుత్తరం వచ్చింది' అంటూ కవరు అందించింది. రవణ చదువుకుని 'హరి భగవంతుడా!' అన్నాడు. పక్కంటావిడ కాశీ వెదుతోందట - అవ కాశం జూరవిడవలేక తనూ వెదుతోందట. అంతటితో ఆగక 'కమలను పురిటికి పుట్టింటికి వంపేయి నాయనా!' అని బోడి సలహాకు డా యిచ్చింది. మరోసారి పుత్తరం చదువుకుని ధుమధుమలాడాడు. అత్తయ్యకు తనంటే ప్రాణం. తలిదండ్రులు పోయాక, ఆమె తన్ను పెంచి పెద్ద చేసింది. అతని సర్వస్వం అత్తయ్య. తన్ను అర్థం చేసుకునేకత్తి ఆమెకు తప్పించి మరెవరికీ లేదు. అలాంటి అత్తయ్యేనా ఇలా చెంపపెట్టులా రాసింది? ... అంతు కనుక్కుంటాను.

'ఇప్పుడేం చేస్తారు?' అనడిగింది కమల.

'ఓటమి అనేది నా జీవితంలో లేదు అత్తయ్యను కాశీ వెళ్ళినా ననుకుంటున్నావా? అది కల

లోని మాట రేపుదయం బండికే వెళ్ళి అంతా ఎరి చేస్తాను ఒ నిరయానికి వచ్చాక, గుర్రుపెడుతూ రవణ నిద్రలో పడ్డాడు.

కమల నిద్రరాక, అటూ ఇటూ పొరి చివరకు కన్ను మూసింది.

ఆయనింకా ఇంటికి తిరిగి రాలేదు.

ఉన్నట్టుండి నెప్పులు మొదలయ్యాయి. కమల గజగజలాడింది ఇంట్లో ఎవరూ లేరు. 'మెటర్నిటీ హోం' ఎక్కడ వున్నది ఆమెకు తెలియదు. ప్రకృతి నిశ్శబ్దంగా, ఖాళీగా వుంది... ఎలా? ... ఇప్పుడేం చేయటం? తలిదండ్రుల దగ్గర వుంటే ఈ బెడద వుండదు. ఎవళ్ళ కనలేక తను చచ్చిపోతే? ఆరింటికాని ఆయన రాడు. కాలు గాలిన పిల్లలా అటూ ఇటూ తిరిగింది. నెప్పులు ఎక్కువయ్యాయి. పనిమనిషి ఫర్లాంగు దూరంలో గుడిసెలో వుంటోంది ఎలా కబురు పంపటం? ఎవరూ కనపడరేం?

ఎవరో చిన్న కుర్రాడు ఆవుల వెంట పోతున్నాడు.

అతన్ని పిలిచి ఫలానా పనిమనిషిని వెంటనే లుచుకు రమ్మంది దారిలో ఎదైనా బండి ఎదరెతే

తీసుకు రమ్మంది క...
బాధి అంతకంతకూ... పవు
తూంది. తనకు ఆయుస్సు...
అందుకే, ఎవరూ...
ఈ నిర్జన ప్రదేశంలో...
చచ్చింది. పదినిమిషాల...
చూసింది. పనిమనిషి...
ఆకుర్రాడు తన మాటల...
మర్చివుంటాడు. రెండు...
దూరంలో ఓ నర్సింగ్...
వుందని ఆయనప్రదర్శించాడు.
ఒంటరిగా బయలు...
దూరం నడిచిందో...
యదు. కళ్ళు చీకట్లు...
ప్రసవ వేదన ఇంత భయంకరంగా...
వుంటుందా? ... కాలి...
రాయి తగిలింది...కింది పడింది.

తల కొట్టుకుపోయి రమ్మ
చిచ్చింది... అంతా చీకట్లో.

కమల తెచ్చున...
చెంది.

రసం వులిక్కి పడిపో...
కూర్చున్నాడు.

కళ్ళు తెరచి అంతా...
ఇటూ వెర్రిగా చూసింది.

కమలా!... ఏమైంది?
ఏమైనా పాడు...
వచ్చిందా?

అవునండి. నాకెంతో భయంగా
వుంది' అంటూ అంతా వివరించింది.

మనం ఏదనుకుంటామో, అదే
కలగా వస్తుందంటారు. ... ఆందుకే

పూహాగానాలు వేస్తున్నాను
అంటూ ఆమె ము...
చేశాడు.

అమర్నాడుదయం.

“ఇంజనీయర్ తో చెప్పి సెలవు
తీసుకుని, అత్తయ్యగారెదుతున్నాను.
రేపు సాయంత్రానికి వస్తాను. అందు
చేత నిన్నటి పీడకలను పిస్తోలుతో
కాల్చి చంపేయ’ అంటూ అరుగు
దిగాడు.

గణ గణ మంటూ ఇంటిముందు
బండి ఆగింది.

ఒకవేళ అత్తయ్య తన తప్పిదం
తెలుసుకుని, ద్విమాపణ చెప్పకోటా
నికి బయలుదేరి వచ్చిందేమోనని
కొంచెం సంబర పడ్డాడుకూడా. బండి

“ఏం సార్. మీకు కవల పిల్లలు
పుట్టారుటగా? ఆడపిల్లలా, మగ
పిల్లలా?”

“ఒక ఆడ, ఒక మగ. ఉహు.
కాదు; ఒక మగపిల్లడు, ఒక ఆడపిల్ల
అనుకుంటాను.”

లోంచి దిగిన ఆ ఇరవై అయిదేళ్ళ
అమ్మాయిని చూసి పులిక్కి పడి
“పద్మ! ... కమలా! ... పద్మాచ్చింది”
అని అరిచాడు.

‘మంచి సమయంలో వచ్చావ్
రా! రా! అంకుర కమల
అబ్బానించింది.

పద్మ సూత్ కేసు తీసుకుని, బండి
వాడికి బాడుగ ఇచ్చేసి, మానంగా
ఇంట్లోకి వెళ్ళింది. దంపతులిద్దరూ
అక్కర్లపోయారు. సముద్రమైనా
తీరలికమాని నిశ్చలంగా వుండగల
దేమో కాని, పద్మమాత్రం నోరు
తూసుకోదు. (ఒక్క నిద్రపోయే
ఉప్పుడు తప్ప) సరదాగా

లేడిలా గెంతులేస్తూ ఆనందాన్ని
వెదజలుతుంది పెళ్ళయ్యాక
మరింత అలరిగా తయారైంగ బాట
కూడా అలాంటివాడే కనక ఇద్దరికీ
ఈదూ జోడూ బాగా కుదిరింది

‘ఉత్తరంముక్కైనా రాయకుండా
హతాతుగా దిగావు? లన్నాడు
రవణ లోపలికివస్తూ.

పద్మ జవాబు చెప్పలేదు కాదు
మబ్బులా ముఖంనిండా విషాదం
అలుముకుంది. రవణ ఏదో జరిగి

మీ శిరోజాలను పరిశుభ్రంగా, పరిమళభరితంగా

ఉంచుకోవడానికి ఉపయోగించవలసింది

కేశవర్ధిని షాంపూ

వుంటుందని పూహించాడు. కవేళ
అలమగలమధ్య మనస్సు కావచ్చు
కాని బావ చాలా పుంచివాడు.
పద్మను పల్లెత్తుమాటకూడా అనడు...
కాని... ఏమో మనుష్యుల మనసులు
ఎప్పుడెలా మారతాయో ఎవరికి
తెలుసు? ప్రస్తుతం ఆమె నేమీ
చగ కూడదని, శెమ్మడిగా నిజం
అలుసుకోవాలని నిర్ణయించు
కున్నాడు. పద్మ స్నానానికి వెళ్ళ
గానే, కమల వంటింట్లోంచి పరు
గెత్తు కొచ్చింది.

“అత్తయ్య మనసు మార్పుటం
సంగతి తరువాత చూసుకుందాం.
ఏదో రాధాంతం జరిగినట్లుంది.
అందుచేత మీరు పనికి వెళ్ళవద్దు.
పక్క మనసు, పద్మంలా సున్నిత
మైంది. తొందరపడి తెలివి తక్కువ
ఎళ్ళ లేపి నేయకండి.”

రవణ అర్థమనటు తల నిలుపునా
అడించాడు.

కాఫీ ముగించి పద్మ ముందు
గదిలో కూర్చుంది.

“బావ ను తీసుకు రాలేక
పోయావా?” అన్నాడు రవణ.

“అదొక్కటే నా బ్రతుక్కి
రక్కువ.”

రవణ గతుక్కుమన్నాడు.

ఏ మొచ్చి పడింది ఈ పద్మకు?

ఆ సాయంత్రం పద్మ అసలు
రవణం బయట వెట్టింది.

“అయన పరిటికి నన్ను పుట్టింటికి
వంపరిట—

“ఎందుకని?”

“మీరు పెళ్ళికి ముందు రేడియో
కొనిస్తా నన్నారట. మాట నిల
బెట్టుకోలేదని కోపం—”

“ఏమిటి? ... నిజంగా బావేనా
ఈ మాటన్నాడు? నమ్మలేకుండా
వున్నాను. ఏదో అడిగితే కాదన
కూడదని, మాట వరసకు సరేనంటే
అది నిజమని నమ్మటం చాలక,
డిమాండు కూడా చేస్తున్నాడన్న
మాట!... అది సరేకాని, రేడియో
కొనివ్వాలింది నేను. అందుకు
నన్నడగక, మధ్య నీ మీద కత్తెం
డుకు? క్రిందటి నెల నేను వచ్చి
నప్పుడు కూడా, నిన్ను పంపిస్తా
నన్నాడే!”

“మీ మగాళ్ళంతా దగా మను
ష్యులు. స్వార్థానికి ప్రతిబింబాలు
మా కష్టాలు మీ కర్థంకావు.

ఆమె మాటలు రవణను ఎక్కు
డికో తీసుకుపోయాయి. జనరలెజ్
చేసి మాట్లాడుతోందే!

“అందుకే, అయనతో చెప్పివచ్చే
శాను. నాకుమాత్రం స్వేచ్ఛలేదా
యేమిటి? నేను బానిసనుకాను
మహాచేసే విడొకులిస్తారు. అంతగా
నేను చదువుకున్నదాన్ని. ఉద్యోగం
చేసుకుని హాయిగా బతగ్గలను

“నిన్ను వెళ్ళొద్దని అతను వారిం
వదేదా ?

“చెప్పిచూశారు. తన అనుమతి
లేకుండా, బయటకాలు పెడితే మరి
తిరిగిరావటం కల్గన్నారు... సరేనని
తెగించాను.”

రవణకు వళ్లు మండింది. బావ
ఏగనుకుంటున్నాడేమిటి ? తెదిరిం
పులకు జడిసే రకం తను కాదు.
విడాకులిస్తాడట విడాకులు !

ఒక్కగానొక్క చెల్లాయి. అమెను
పోషించలేడా యేమిటి ?... ఎంత
చదువుకుని ఏంలాభం ? ఈ చిన్న
కోరికకు అడ్డం పడుతున్నాడు. పద్మ
ఎంతగారాబంగా పెరిగింది ! తల్లి
దండ్రులు పోయినప్పుడు ఏమి
అత్యుత్తమపుట్టా కాపాడి పెంచి
పెద్దచేసింది. ■ ముద్దు మురిపెం,
అతనికేం తెలుసు ?

“చెల్లాయి... మంచిపని చేశావు.
కమల, నువ్వు కలిసి వెళ్ళొచ్చు.
వాడికి బుద్ధివచ్చి స్వయంగా తల్లి
పిల్లను తీసికెడతాడు. అధైర్యపడకు.
నీ పునసు నాకు తెలుసు.”

పద్మముఖం వికసించింది. ఆ
ఇంటికివచ్చాక మొదటి సారిగా
నవ్వింది.

“నువ్వుండగా నా కేం భయం
అన్నయ్యా !

సరే ! ఇంకా అదింతా ఎప్పుడో

పద ఒ ఆట చదవగలగేదాం ఈ
లోగా ఎవరినైనా ఎదురుకొల్పండి.

పద్మ పుత్రాహంతో సరేనంది
ఇద్దరూ అటలో పునిగిపోయారు

“అదిసరేకాని అన్నయ్యా ! ...
ఒ మాట అడుగులాను. నీ ఏ అ
కోపు కదా ?”

“ఈ ఉపేక్షాతం ఎందుక్కాని
అడుగు.”

“నేను పురిటికి పుట్టింటికి
రావటం సమంజసమని ఒప్పు
కున్నావు. అందుకు భర్తను ధిక్క
రించటంలో తప్పు లేదన్నావు..
ఈ న్యాయం వదినకు మాత్రం
వర్తించదా ?... ఇద్దరం ఒకే స్థితిలో
వున్నాం.”

రవణ మనసు చిప్చిక్కుమంది...
పద్మ ఇలా నిలదీసి అడుగుతుందని
అత నెన్నడూ ఊహించలేదు. ఏం
జవాబు చెప్పాలో చతుక్కున
తోచలేదు. పద్మతో తర్కబద్ధంగా
మాట్లాడాలి.

“నీ మాటలో నిజం లేకపోలేదు
కాని, కమల తండ్రి నన్ను ఎలా
మోసం చేశాడో నీకు తెలుసుగా !

“మరి, నువ్వు బావను మోసం
చేయటం ?...”

“రెంటికి, చాలా తేడా వుంది.
సం ! నా తోచిందన్నాను
నువ్వు కూడా ఆల చించు

ఈ సంభాషణంతా విన్న కమల
బిట్టర్నించి

చేసుకోకు మీ ఆన్నయ్య వట్టి
కోప్పి మనిషి - మీ ఆయన్ను
ఛేదాడా తిడుతూ తుత్తరంగానా
రాయగలరు.

రవణ కూరగాయలు కొనేం
దుకు బంతుకు వెళ్ళాడు.

పర్పు తీసుకోకుం మరచిన రవణ

ఇంతో పద్మ, కమల
కబుర్లు చెప్పుకుంటు
న్నారు.

అది సరే కాని
వద్దా!... నువ్వెంతో తెలి
వైన దానివని, చిన్న
వయసులో ఎన్నో విష
యలు అపగాహన చేసు
కున్నవి, ఎంతో గర్వ
పాలాన్ని, ఇంత చిన్న
విషయానికి భర్తతో
పెటూడిరావటం తప్పు...
నీ క్లింక్ నాకు తెలుసు.

వీడాది పిల్లాడు హాలో అటూ ఇటూ
పరుగులు తీస్తున్నాడు. తల్లి మరిసి
పోతూ పక్కింటావిడతో అంది:
‘చూశారా? మా అబ్బాయి ఎని
మిదో నెలనుంచీ నడవటం మొదలు
పెట్టాడు.’
‘అలాగా. నాలుగు నెలలెంపీ నడు
స్తున్నా మీ అబ్బాయి అలిసి పోలేడు,
ఆశ్చర్యమే’ అంది పక్కింటావిడ.

నీ గే నాకూ కోరికలున్నాయి.
కా వాటిని లోలోన అణచుకుని,
భక్త కనుగుణంగా నడచుకుంటు
నను. మంచిగా మనసు మార్చేం
ద. ప్రయత్నించాలి కాని, తెం
పుకు రాకూడదు. మనసు పుల్లిపొర
కాగితం లాంటిది. దాన్ని జాగ్ర
త్తగా కాపాడుకు రావాలి.
అంతే తనువు రేపుదయమే
ఆయిత దగ్గరకు వెళ్ళు. నేనీలా
అంటున్నాను కనక, నువ్వు ఇక్క
డుండటం కా కష్టం లేవని అవార్థం

తిరిగివచ్చి, వారి సంభాషణంతా
విని, కనపడకుండా ఓమూల నిల
బడ్డాడు.

పద్మ పరగబడినవ్వించి. నవ్వుగా
నవ్వుగా కళ్ళల్లోంచి నీళ్ళుకూడా
తొంగి చూశాయి. కమల కొద్దిగా
కంగారు పడింది- మతి చలించిందే
మోసని... వదిన భుజంమీద చయి
వేసి, ఆమె తలకు తల అన్ని మరింత
నవ్వింది.

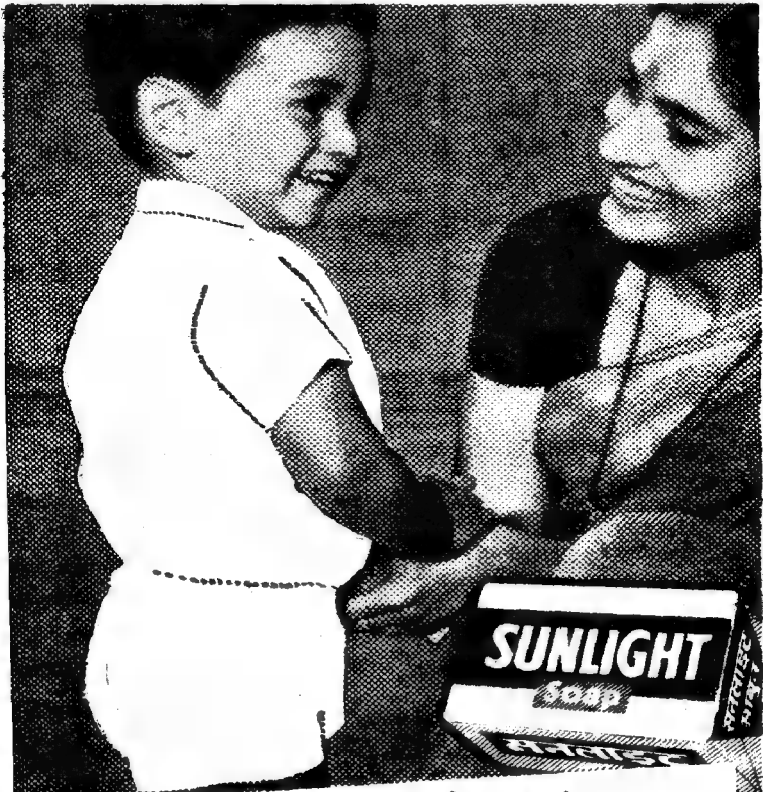
‘వదినా!... నువ్వు అమాంకు
రాలివి! అందుకే అన్నయ్య నిన్నిలా

సన్లైట్

వల్ల ప్రతిమాటూ

మా బట్టలు

అతికాంతిగా ఉతుకబడును

**మారు రోజూ ఉపయోగించే బట్టలను
సన్లైట్ తో ఉతకండి**

అడిగి న్నాడు భర్తకు దాశోహ
మంటూ భయపడే రోజులు
పోయాయి."

రవణ మనసు అప్పటికే కొంత
మారింది. పద్మమాటల్లో నిజం అతను
పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్నాడు.
కమలకు ఈ ఒక్కవరం ఇచ్చినంత
మాత్రాన మామగారితో నేస్తం కలి
సి నట్టవదు... కమలంటే తనకు
కొండంత ప్రేమ ఉన్నప్పుడు ఆమె
కోసం ఈ చిన్నత్యాగం చేసినా ఫర
కాత దిసిపించింది.

"సరే! అక్కడేదన్నా మహిళా
సమాజంలో ప్రెసిడెంటుగా
ఉంటున్నావా ఏమిటి?"

"అలాంటిదేమీ లేదుగాని, నువ్వు
నాకు పొరం రోజులక్రితం రాసి న
పుత్తరం సంగతి జ్ఞాపకంవుందా?...
అన్నయ్య నిన్ను పుట్టింటికి పంప
వంటున్నాడని ఏడుస్తూ రాకాపు!"

"అవును... ఇప్పుడు మాత్రం
సప్త్యత్తున్నానా ఏమిటి?..."

"అందుకే అన్నయ్యను సన్మార్గ
ర్థంలోకి తీసుకురావాలని ఈ ఎత్తు
నేకాను... ఆయనకూ నాకూ మధ్య
తగాదా ఏమిటి? నేనకూర్చోమంటే

కూర్చుంటారు నిలబడమంటే నిల
బడతారు చిన్నపిల్లాడిదగ్గత అది
ములు రా!... గుచ్చుకుంటుంది
అంటే ఏం తెలుస్తుంది? నిజంగా
ములుతోపొడిస్తే బాధ తెలిస్తే ఇప్పుడు
మంటాడు. అలాగే అన్నయ్యకు తన
అనుంగు సోదరి అభిమతం వెర్రిర
లేదని తెలిస్తేనేకాని నీమనసు తెలుసు
కోలేడు... అంటేకాదు. అత్తయ్య
క్రూరా పుత్తరం రాసి కాశీకి
పోమ్మన్నాను... అది కూడా ఈ
నాటకంలో ఒక అంతర్భాగం
అత్తయ్య పుత్తరం రాసిందా? "

"అ... నిన్ననే వచ్చింది
నిన్ను.. నిన్ను.." అంటూ మాట
లు రాక కమల పద్మచేతులు రెండు
కృతజ్ఞతతో అందుకుంది.

చెప్పుల చెప్పుడు విని ఇద్దరూ
సంభాషణ చేతుక్కున ఆపారు
పద్మ విషాదాన్ని ముఖంమీదకు
లాక్కుంది.

"అన్నయ్యా. నా ఈ ప్రవర్తన
నీకు బాధ కలిగిస్తే క్షమించు
కాని, ఆయన స్వయంగా వచ్చి
క్షమాపణ చెప్పుకుంటేనేకాని, నేన
క్కడకు వెళ్ళను. అడదాని మనసు
కొంచెమైనా అర్థంచేసుకోలేని
అనాగరికుడు" అంటూ కళ్ళు ఒత్తు
కుంది.

"అలా అనకూడదు పద్మా
అంటూ కమల ఏదో అనబోయింది

రవణచెల్లాయికేసి పిక్షణంపరీక్ష
గానూని, ఛటుక్కున చెవిమెలి
వేశాడు.

ఇంక అబద్ధం ఆడనని, అన్నయ్య
ను మోసగించనని వాగానంచెయ్యి.
అంతేకాదు, తెంపలుకూడా వేసుకో.
మీ సతభాషణంతా చాటుగా
విన్నాను. నాకు కనువిప్పైంది. నేను
కమలకోసం కమలను చేసుకున్నాను
కా, మరెవరి కోసమూ కాదు.
అమె అనందమే నాకు సర్వం-
అన్నాడు.

పద్మ బాప్త... శివయిష్టా వాహా
యే అమ్మాయి! అనిగంతులెసి, చెవి
విడిపించుకుని, "అన్నయ్యనెప్పుడూ
మోసగించను" అని తెంపలేసుకుంది

"అతిత్వరలో కమల వాళ్ళింటికి-
నువ్వు అత్తయ్యింటికి - అఫ్కోర్స్-
బావ అనుమతితో -" అని ప్రకటించాడు రవణ.

"భలే!... భలే!... అని ఇద్దరూ
చప్పట్లు చదచారు.

□□□

ఉ ద రా ం త కి

చంటి పిల్లల సమస్త అంశాలు లివర్ అండ్ స్టీప్సు
వ్యాధులు నివారించి ఆరోగ్యవంతులుగా చేసుకు

అమృత సంజీవినీమాత్రలు

గర్భిణీ స్త్రీలకు కలుగు సమస్త వ్యాధులను పోగొట్టి అల్లకి,
గర్భస్థ శిశువునకు ఒలము కరిగించి సుఖముపము,
సత్సంతాపము నిలుగజేయుచు

శ్రీ భుజంగరాద్వైద్యశాల

ప్రాప్రయిటర్యు డి. శిరోవణి వానాడ కిల్య అండ్ సన్సు

తా. రేపు తూర్పుగోదావరిజిల్లా

ప జి ల్ పే జి

(1) తమాషా చిలుకలు

చెట్టుమీద కి న్ని, చిరుక చెట్టుమీద కొన్ని చిలకలున్నాయి. మొదటి చెట్టుమీద చిలకలలో ఒకటి రెండవ చెట్టుమీద వాటితో చేరింది. అప్పుడు రెండవ చెట్టు చిలకలు మొదటి చెట్టుమీద వాటికంటే రెట్టింపు అయ్యాయి.

అలాకాకుండా, రెండవ చెట్టుమీద చిలకలలో ఒకటి మొదటి చెట్టుమీద వాటితో కలిస్తే, రెండు చెట్టుమీద చిలకలు సమానంగా వుంటాయి. మొదట్లో ఏ చెట్టుమీద ఎన్ని చిలకలున్నట్టు ?

సి హెచ్. వేణుగోపాలం, రావులపాలెం, (తు. గో. జిల్లా)

(2) పు వ్వు ల లె క్కు

ఒక తోటలో అయిదు వేరువేరు రంగులలో సులాబీ పువ్వులు పూశాయి. అన్నీ బాగానే పున్నాయి. అన్నీ కోసుకోవా లనిపించింది. కాని, వాటిలో ఏరంగువైనా సరే, కనీసం మూడు పువ్వులైనా వుండేట్లుగా మాసి కోసుకుంటే బావుంటుం దనుకున్నాను.

అయితే మరీ బోలు కోసుకోడానికి వీలేదు అందు కని, అధమం ఎన్ని పువ్వులు కోసుకుంటే, అందులో ఒక రంగువి కనీసం మూడు వుంటాయి ?

ఎన్. కె. ప్రసాద్, జాంబాయి

శ్రీమంత్రి ఇంకొకరి ఇంకొకరి (2)

1. శ్రీమంత్రి ఇంకొకరి ఇంకొకరి (1)

అంతరిక్షానికి అగ్రహం వచ్చింది.
విజయవాడమీద విరుచుకు
పడ్డాడు.

రక్త పర్వంలోవున్న ఆ యన
నాలుకలు ఎర్రటి మంటల రూపంలో
మధ్యాహ్నం పదకొండు గంటల
నుంచీ పట్టణంలో ఒక మూలగా
వున్న కృష్ణలంకలో ప్రళయనృత్యం
చేయటం మొదలు పెట్టినయ్యే...

దుకాణాలకు తాళాలు బిగించి
వ్యాపారస్తులు రికాలో బయలుం
డేరారు.

“అదిగో ఆ క్కడ లేచాయి
మంటలు... ఇదుగో ఇటువేపు అటు
కొంది...” అంటూ కేకలు వేసు
కొంటూ జనం పరిగెత్తుతున్నారు...

విజయవసంతవిహారంలో ఎనిమిదో
నెంబరుగదిలో గాఢనుషుప్తిలోవున్న

మూగ స్వకేవిరికి

ఇంతలో బాప్టిస్టుపాలెంలో
మంటలు లేచాయి... అంతలో
మార్కారావు పేటలో అగ్నిదేవుడు
విలయతాండవం మొదలు
పెట్టాడు...

మే నెలలో ఒకరోజు మిట్ట
మధ్యాహ్నం...

పట్టణంలోని మూడు పేటలూ
దాదాపు ఒక్కసారిగా అంటుకోవ
టం చూసి ప్రజలు విచ్చివాళ్ళ
లాగా రోడ్ల మీద పరుగు లెత్తడం
మొదలు పెట్టారు.

ఎక్కడి పైళ్ళ క్కడ పారేసి
అఫీసులోదిలి గుమాస్తాలు పైకిళ్ళ
మీద ఇళ్ళకు పరిగెత్తుతున్నారు.

వామనమూర్తికి ఈ దీభత్వం సంగతి
ఈపజ్జాత్రమైనా తెలిదు.

విశాఖపట్టణం నుంచి సెకండ్
క్లాస్ లో రాత్రల్లా ప్రయాణం చేసినా
వామనమూర్తి పట్టుమని పదినీమి
షాలు నిద్రపోలేదు. నిద్రసంగతి
అటుంచి అసలు వీపు అన్ని కూర్చు
నేందుకైనా అతడికి చోటు దొరక
లేదు. టెర్రి అంచుమీద కాస్త
చోటు చేసుకుని రాత్రల్లా కూర్చుని
ప్రయాణం చేశాడు.

విజయవాడలో రైలు దిగగానే
రికాలో విజయ వసంత విహారో
కోచ్చి గజగబా మొహం కడు
క్కిని చకచకా నాలుగు ఇడిలు.

ఒకకప్పు కాఫీ స్పావాచేసి రూము లోకొచ్చి జెడమీద పడుకోగానే వామనమూర్తిని నిద్రాదేవత గాఢంగా అవహించింది.

మధ్యాహ్నం పన్నెండయినా, ఒంటిగంటయినా అతనికి మెళుకువ రాలేదు.

వామనమూర్తి గది ముందున్న పరంపాలో సర్వర్లు నలుగురు చేరారు.

“ఇన్స్పెక్టివో సూర్యారావుపేట అఖిరారా...”

“ఒరే ఒరే అటు చూడు. ఏదోపెట్టోలు బంకు అంటుకున్నట్టుంది రా. మంటలు చూడు...”

“అంతరా, ఇయ్యోళ ఆసూర్యారావుపేటను బ్రహ్మకూడ రచ్చించ లేదు...”

అఖరి మాటలు... ‘సూర్యారావు పేటను బ్రహ్మకూడ రచ్చించ లేదు...” సరాసరివెళ్ళి వామన మూర్తి మెదడును తొలిచినాయ్.

అంత నిద్రా ఒక్కసారిగా పటా పంచలై పోయింది. వామనమూర్తి తపిమని లేచి కూర్చున్నాడు. ఒక్క ఉదుటున తలుపు తెరుచుకుని బయటికొచ్చాడు.

విజయ వనం తవిహార్ కు, సూర్యారావుపేట అట్టే దూరం

లేదు అక్కడి మంటలు ఇక్కడికి భీకరంగా కనిపిస్తాయి.

అనంపెనీ పనిచేసే వామన మూర్తి అనేక సార్లు విజయవాడ వచ్చాడు. వచ్చినప్పడల్లా రెండు మూడు రోజులున్నాడు. ఈ పట్టణంలో అతడిపని ఎవరో కొందరు ఫెర్లాల్ సేల్ వ్యాపారస్తులతో మాట్లాడి వెళ్ళుటమే. అందువల్లనే సూర్యారావుపేట ఎక్కడుందో ఎట్లా వుంటుందో ఏమిటో అతడి కేమీ తెలియదు.

వేమూరి సుబ్రహ్మణ్యం

“ఏమోయ్ సూర్యారావుపేట అదేనా? అని ఒక సర్వర్ మ అడిగాడు వామన మూర్తి.

సర్వర్ ఇటు తిరిగి చూడజేసా చూడకుండా “అ అ దే వ న డీ” అన్నాడు.

వామనమూర్తి ఆ మాటలు వినటంతోనే కంపించి పొయ్యాడు. “అమ్మో అంతంత మంటలు! లలిత వాళ్ళేమయ్యారో...” వామన మూర్తి గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి గదిలోకొచ్చి సబ్బుకువల్ తీసుకుని జాక్ రూములోకి పరిగెత్తాడు.

నెల రోజుల క్రితం నరకు లలితా వాళ్ళ కుటుంబం ఏకాళి పట్టణంలో వామనమూర్తి అదే కుంటున్న ఇంటి పక్క భాజాలో కాపురం వుండేది

అప్పుడు వామనమూర్తి లలితను
గాఢంగా ప్రేమించాడు లలితా
అంతే

వాళ్ళు ముగిసేము వాళ్ళ
ప్రేమాయణం అరులెలలోనూ
ఒక్కసారైనా వాళ్ళు మాట్లాడుకో
లేదు.

అటు వామనమూర్తి కుటుంబం
అద్దెకుంటున్న భాగానికి, ఇటు
లలితావాళ్ళు అద్దెకుంటున్న భాగా
నికి ప్రహరీగోడ ఒక్కటే అడ్డం.

లలిత ఏదో కూనిరాగం తీస్తూ
గుల్లెపూలు కోసుకుంటుంటే ఇటు
ఒక్క వామనమూర్తి తమ పెరట్లో
నిల్చుని తల్లి వాటిని గోంగూర,
తోటకూర, పచ్చిమెరప, మెంతికూర
మొక్కలను పరిశీలిస్తుండేవాడు.

పోట్టిగా వున్న ప్రహరీగోడ
మీది నుంచి లలితా, వామనమూర్తి
ఒకరి కొకరు కనబడుతుండేవారు.
మధ్య మధ్య కళ్ళూ కళ్ళూ కలుసు
కొన్నప్పుడు యిద్దరూ చిరునవ్వు
నవ్వుకుంటుండేవారు.

అతడు తనను పలుకరిస్తాడేమో
ననే ఆశతో లలిత ఎన్నోసార్లు
ఏదో పని వున్నట్టుగా గోడ దగ్గర
కొచ్చి నిల్చునేది!...

తమను ఎవరినన్న బూత్నా

రేమోనని వామనమూర్తి శూదలైతి
పోయేవాడు

వామనమూర్తి ద్రస్ చేసుకుని
అఫీసుకు బయలుదేరినప్పుడు లలిత
వచ్చి తమ గుమ్మంముందు నిల్చు
నేది. సాయంత్రం అఫీసు నుంచి
అతడు తిరిగొచ్చినప్పుడు ఆమె
చిరునవ్వుతో గుమ్మం ముందు
పాజరు.

పచ్చటి పసిడిరంగుతో సన్నగా
లతలాగా వుండి మధురంగా కూని
రాగాలు తీసే అమ్మాయిని
చూస్తుంటే వామనమూర్తి
హృదయం గంతులు వేసేది. లలితకు
ముందు పళ్ళలో ఒకటి ఎక్కువ
అయితేనేం? ఎప్పుడూ చిరు
నవ్వుతో వుండే ఆమె ముఖానికి
అదీ ఒక శోభ చేకూర్చేది.

రాత్రి పూట భోజనం కాగానే
వామనమూర్తి కావాలని ఆ వీధిలో
వున్న కిళ్ళికొట్టు దగ్గరకెళ్ళి కిళ్ళి
నముల్తా అరగంటుసేపు నిల్చునే
వాడు. అంతసేపూ లలిత ఏదో
నిషతో తమ గుమ్మంలో కొచ్చి
నిల్చునేది.

ఈ విధంగా సొగుతున్న వాళ్ళ
మూగ ప్రేమాధ్యాయంలో లలిత
అన్నయ్య కామేశ్వర్రావు ఏలన్
లాగా వచ్చి పడ్డాడు.

ఆరోజు లలిత అటువేపు నిల్చుని
అందాలా రాడూ యింపర

శ్యామల... అంటూ వున్నాడు...
కుని రాగం తీస్తూ మల్లెపూలు
కోస్తోంది.

ఇటువేపు వాసునిమూర్తి యథా
ప్రకారం తోటకూర మొక్కమీద
రిసెర్వి సాగిస్తున్నాడు.

అంతలో కామేశ్వరరావు పెరట్లో
కొచ్చాడు. అటు వాసునిమూర్తిని,
యిటు బెల్లెల్ని చూశాడు. అతడికి
వట్టలేని కోపం వచ్చింది. 'లలితా,
బుద్ధిలేమా? ఏమిటా పాటలు?

సిగ్గులేదా ? ఇంట్లోకి పోవేం ?
అంటూ కనిరాడు

■ అమ్మాయి పేరు లలిత అని
యిప్పటికీ తెలిసింది వామన
మూరికి

లలిత కి కుక్కలు మనకుండా
యింట్లో కెళ్ళింది. వామనమూరి
తన రిసెర్చ్ చాలించి గదిలో కొచ్చి
పడ్డాడు.

ఒక్కసారి లలితతో మాట్లాడా
లని తన ప్రేమను గురించి తలితో
చెప్పాలనీ, లలిత తండ్రిదగ్గరకెళ్ళి
'తమ సంగతి' మాట్లాడాలనీ
ఎన్నెన్ని రకాలుగానో ఎన్నెన్ని
సార్లో అనుకోనేవాడు. కాని అతడి
లోని పిరికితనం ఏ దీ చేయకుండా
ఎప్పుడూ అతడిని కాపాడుతుండేది.

ఆర్మీల్లో పాటు మాట్లా పలుకు
లేకుండా సాగిన వారిప్రేమ ఒక్క
రోజు హఠాత్తుగా అంతమైంది. ఆ
రోజు పొద్దునే లలిత తండ్రి గోపాల
రావు, అన్నయ్య కామేశ్వరావు
కలిసి ఇంట్లో సామానులను బంగీలు
కట్టుతున్నారు. ఒక ఆరివోచ్చి ఇంటి
ముందు నిల్చున్నది.

ఇల్లు మారుతున్నారో, ట్రాన్స్
ఫర్ అయిందో? అనుకొంటూ
పొద్దుటినుంచి వామనమూరి మధన
పడుతున్నాడు. ఒకటి రెండుసార్లు
గోడపైనుంచి లలిత ముఖంలోకి
చూశాడు ఆమె ముఖంలోని పిచాకు నెల రోజుల్లోనూ అతడుపక్క

రం మనస్సును వికలం చేసేటట్లు
కనబడుతోంది. ఆమె కళ్ళు ఏవో
పైగలు చేశాయి. ఆ వివామన
మూరికి అర్థంకాలేదు.

వామనమూరి ఆ రోజు అఫీసుకు
నెలపు పెట్టేశాడు.

అవతల లలిత ఇంట్లో సామానం
తటినీ లారీలోకి ఎక్కించి పంపే
శారు. మధ్యాహ్నం భోజనం చేసిన
తరువాత వామనమూరి ఎటాగెనా
సరే ఒక్కసారి లలితతో మాట్లాడా
లని గోడదగ్గర కొచ్చినిల్చున్నాడు
తోటకూర మొక్కను సవరిస్తూ
రెండుసార్లు గట్టిగా దగాడు.

ఈ అవకాశం కోసమే కాదు
కుని వున్నట్లుగా లలిత మరుక్షణమే
గోడదగ్గరికొచ్చి నిల్చుంది. వామన
మూరి ఆమె వేపు ఆత్మతతో
చూశాడు. అతడి నోటిలోంచి మాట
పెగలేదు. గొంతు తడారిపోయింది

'నాన్నగారికి విజయవాడ
ట్రాన్స్ఫర్ అయింది. వెళ్ళిపోతు
న్నాం. అక్కడ సూర్యారావుపేట
లోనటు ఇల్లు తీసుకోన్నారు
సాయంత్రం వెడుతున్నాం' అనేసి
లలిత చరచరా ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

'సూర్యారావుపేట' అన్న పేరును
జన్మలో మర్చిపోలేనంతగా అతడు
మనసులో మననం చేసుకొన్నాడు

లలిత వెళ్ళిపోయిన తరువాత
నెల రోజుల్లోనూ అతడుపక్క

మనోవ్యధ దుర్బరం తాను
కొంచెం చొరవ చూపించి
వుంటే లలిత కాశ్యతంగా
తన దయ్యేదేమో? లలిత
సాటి చొరవ తాను
మాపలేక పొయ్యాడు.
తన పిరికితనాన్ని మన
ములో తిట్టుకొన్నాడు...
అసహ్యించు కొన్నాడు.

నెలరోజులకుగాని విజ
యవాడ వెళ్ళే అవకాశం
లభించలే దతడికి. తుతడవ
ఎలాగైనానరే సూర్య

రావు పేటలోని లలిత ఇల్లు కను
క్కుని ధైర్యంచేసి వాళ్ళనాన్న గారిని
కలుసుకొని 'అడిగెయ్యాలని' శపథం
చేసి మరి రైలెక్కాడు వామన
మూర్తి...

'వామన మూర్తి' అని అతడి
తండ్రి కొడుక్కు తాతయ్య పేరు
పెట్టినా, ఇతడు మటుకు ఆరడుగుల
ఎత్తుతో, ఎత్తుకు తగిన లావుగా
వుంటాడు. చేసేది రిప్రజెంటెటివ్
పువ్వోగంగాబట్టి ఎప్పుడూ నీటుగా
డ్రస్ చేసుకొంటూ ట్రైమ్గా
వుంటాడు.

టకవోచేసి బూటు వేసుకుని,
గడికితాళంపెట్టి రోడ్డుమీది
కొచ్చాడు వామనమూర్తి. ఎదు
రుగా వెళ్తున్న శాశీ రిక్షాను ఆపి

'ఏమండీ! మీ అవిడని అస్సత్రి
నించి తీసుకొచ్చారా? అబ్బాయ్
అమ్మాయా?

చెప్పకొండి చూద్దాం'

అబ్బాయి!

'కాదు

అమ్మాయి!'

'అరె కనుక్కున్నారే? ఎవరో
మీకు చెప్ప వుంటారు

ఎక్కి కూర్చుని 'సూర్యారావుపేట
పోస్టో' అన్నాడు.

రికా 'జయ' మంటూ
సాగిపోయి విజయాటాకీను దగ్గరి
కొచ్చి తవీమని ఆగిపోయింది
అక్కడికి ఓ రెండువందల గజాల
అవతల అగ్నిదేవుడు ప్రళయ
నృత్యంచేస్తున్నాడు. విజయాటాకీను
నుంచి నడిచి వెళ్ళటమే అసంభ
వంగా వుంది. జనం ఒకళ్ళమీద
ఒకళ్లుపడుతూ అటూ ఇటూ పరిగెత్తు
తున్నారు.

అరువులు, గోల, కేకలూ, ఏడు
పులూ, పెడబొబ్బలతో, పొగతో
కప్పబడిపోయిన ఆకాశంతో,
వంటలో పేలిపోతున్న పెంకులూ,
పగిలిపోతున్న వెదురు బొంగుల

శబ్దంతో ఆ ప్రాంతం అంతా నా నా
బీభత్సంగా వుంది

రిక్తాదిగి, రిక్తావాడి చేతిలో
పాపలాకాసు పెట్టి ముందుకు వచ్చి
కాదు వామనమూర్తి.

చుట్టూ అలుముకున్న బీభత్సాన్ని
తెండు నిమిషాలసేపు నిర్భాంతపోతూ
చూస్తూ నిల్చున్నాడు. అంతే.
అంతలో 'లలిత, లలిత' అంటూ
అంతరాత్మ గోలచేయటం మొదలు
పెట్టింది.

ఎటు పోవాలో వామనమూర్తికి
తెలీదు.

'అ! ఒక రోజంతా సూర్యా
రాపుపేట గాలిస్తే లలితా వాళ్ళ
ఇల్లు దొరక్కపోతుందా?' అని

రైలో తనకుతాను ధైర్యం చెప్పు
కొన్నాడు.

ఎదురుగా కస్పించిన రోడ్డు
వెంట నడక సాగించాడు. జనాన్ని
తోసుకుంటూ, తప్పుకుంటూ,
నడుస్తూ రోడ్డుకు కుడి ఎడమవేపున
వున్న చిన్న చిన్న సందులోకి తేలి
పార చూస్తూ వెడుతున్నాడు
వామనమూర్తి. ఇంత బీభత్సం
జరుగుతుంటే లలిత వాకిట్లోకివచ్చి
నిల్చేసి పోతుందా అని అతడి
ధీమా! (అమెయిల్లు ఈ
ప్రాంతంలో వుంటే సంగతి.)

తంతే బూరెల గంపలో పడిన
సామెతగా అతడికి అదృష్టం కలి
సొచ్చింది. ఒక సందులో డాబా

శ్రీరామకృష్ణ ప్రకృతి ఆశ్రమము

శ్రీ మ వ రం [ప. గో. జిల్లా]

స్వర్ణీయ పేగిరాజు కృష్ణారాజుగారిచే 1937 వ సంవత్సర
మున స్థాపింపబడి అఖిలభారత ప్రశస్తిగన్న ఈ ఆశ్రమములో అన్ని
రకముల దీర్ఘ తరుణ వ్యాధులకు ప్రకృతి వైద్యము చేయబడు
చున్నది. ఇచ్చటి నుండి 'ప్రకృతి జీవన్' అను ప్రకృతివైద్య, యోగ,
వైద్య, ఆధ్యాత్మిక మాస పత్రిక, ప్రకృతి వైద్య, ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ
ములు ప్రచురింప బడుచున్నవి. పూర్తి వివరములు కావలసినవారు
19 పైసల స్టాంపులు పంపుచు పై చిరునామాకు జాబువ్రాసి తెలిసి
కొనవచ్చును.

ముందు రోడ్డుమీద సామానులూ, వాటి పక్కనే లలిత కనిపించింది

పెంకుటిళ్ళలో వున్నా, దాబాలలో వున్నా ప్రతివాళ్ళూ తమ తమ సామానులను తెచ్చి రోడ్డుమీద పడేస్తున్నారు. పూరిళ్ళయితే తాటాకులు తీసి కింద పడేస్తున్నారు. పెంకుటిళ్ళ పైకి ఎక్కి నీళ్లు గుమ్మరిస్తున్నారు.

లలిత కనిపించగానే బ్రేకులు వేసి నట్లు వామనమూర్తి అగి పొయ్యాడు. అకస్మాత్తుగా కలిగిన సంతోషంతో ఏమి చేయటానికి తోచక రెండు నిమిషాలు ఆమెవేపి పిచ్చిగా చూస్తూ నిలుచున్నాడు. ఆ స్తబ్ధత రెండునిమిషాలే. అంతలోనే తేరుకున్నాడు. అపీధిలోకి నడిచాడు. లలితవాళ్ళ ఇంటికి కొద్దిగా ఇవతల వున్న చిల్లరకొట్టుముందు నిలుచున్నాడు.

వామనమూర్తిని చూడగానే లలితకళ్ళు సంతోషంతో, అశ్చర్యంతో మిలమిలలాడాయి. ముఖం వికసించింది.

సంతోషంతో ఏదో అనబోయి తమాయింతు కొన్నది.

ఏదో ఆవేశంతో వామనమూర్తి లలిత వైపు నాలుగు అడుగులు వేచాడు ..

ఇంతలో దురదృష్టం ఎదురురానే వచ్చింది.

అటువేపునుంచి కామేశ్వర్రావు పబ్బాడు పెస్తూనే వామనమూర్తిని చూశాడు. తెల్లబోయాడు. ఆ తర్వాత మనస్సులో నేమండిపడ్డాడు. వామనమూర్తికి పదిగజాల అవతలి నిలుచి మరో నడివయస్కుడితో "ఆగ్ని ప్రమాదాలు కావుగానండి, అడ్డమైన వాళ్ళంతా ఇక్కడే చేరుతున్నారండీ" అన్నాడు గట్టిగా.

"నిజమేనండీ, ఇళ్ళు తగలబడుతుంటే చోద్యం చూడటానికిని వచ్చినట్టే వచ్చి చేతికందినవి పట్టుకు పోతుంటారు."

"అందుకేనండీ, కొత్త వాల్తెవరినీ ఈ వీధిలోకి రానీయకుండా వుంటేసరి. అనుమానం వున్నవాళ్ళను పోలీసులకు అప్పజెబితే సరిపోతుంది" అన్నాడు కామేశ్వర్రావు తీక్షణంగా.

వామనమూర్తి కాళ్ళలో వాడుకు పుట్టింది. ఒళ్ళంతా చెమట పట్టింది. ఈ విలన్ గాడు తనను పోలీసులకు అప్పజెప్పినా చెబుతాడు !

వామనమూర్తి అక్కడి నుంచి కదిలి లలిత పక్కనుంచే చక్కచక్కా వెళ్లిపోయాడు

ఆ సాయంత్రం అయిదు గంటలకు వామనమూర్తి ఆ వీధి కొచ్చి ఓ పావుగంటుసేపు అటూ యిటూ తారట్లాడాడు. లలిత కనబడలేదు.

నిశతోరా పెళ్ళాటలుకు తిరి
గొచ్చాడు.

రాత్రి వినిమిదిన్నరకు వామన
మూర్తి భోజనం చేశాడు. గదిలోకి
వచ్చి కూర్చున్నాడే కాని అతడి
మనస్సు మాత్రం లలిత చుట్టూ
తిరుగుతోంది. లలితా లలితా అని
అక్రోశిస్తోంది.

‘విశాఖపట్టణంలోలాగే ఇప్పుడు
గూడ లలిత తాను వస్తాడని
గుమ్మంలో ఎదురు చూస్తూ నిల్చుం
టుండేమో?’ అన్న ఆలోచన అత
డికి కలిగింది. అంతే. వామనమూర్తి
చటుక్కున కుర్చీలోంచి లేచాడు.
అట్లాగే నైట్ డ్రెస్ లో, బుజంమీద
టర్క్లీటువల్ వేసుకుని జేబులో
ఇంత చిల్లర వేసుకొని గదికి
తాళంపెట్టి బయటి కొచ్చాడు
వామనమూర్తి.

కొన్ని ఆశలకు, భావాలకు,
ఆలోచనలకు బలమైన ఆధారాలు
వుండనక్కరలేదు. అవి యథార్థం
అయి తీరుతాయని మనస్సుకు
గట్టిగా నమ్మకం ఏర్పడుతుంది!...

వామనమూర్తి రోడ్డు మీదికి
వచ్చాడు. కిళ్ళి వేసుకొన్నాడు.
ఆశ్చర్యం పక్కనే వెడుతున్న
రిక్షాను అవి ఎక్కి కూర్చున్నాడు.
‘విజయాటాకిస్ దగ్గరకు పోనీయ్’
అన్నాడు.

విజయవాడలో సంభవిస్తున్న
ఈ అగ్నిప్రమాదాలు కాకతాళి
యంగా జరుగుతున్నవికావనీ, ఎవరో
కావాలనిచేస్తున్న పనేననిపట్టణంలో
అందరూ అనుకోవటం మొదలు
పెట్టారు. 1964లో లాగా మళ్ళా
ఘోరాలు జరుగుతాయేమోనని
ప్రతివాళ్ళూ వాణికిపోతున్నారు.

పగలు పరవాలేదు. అందరూ
మెళకువతోనే వుంటారు. రాత్రుళ్ళు
నిద్రాదేవి వాడిలో ప్రతివాళ్ళు గాఢ
సుషుప్తిలో ముణిగి వుండగా ఎవ
రన్నా ఏ అఘాయిత్యాన్నైనా తల
పెడితే? పైగా పట్టణంలో చక
రకాల వదంతులు వ్యాపించి
వున్నాయి.

ఈ రాత్రికి సత్యనారాయణస్వరం
ఖాళీ... రేపు రాత్రికి బావాపేట
ఆఖరు... గాంధీనగర్ పని ఆతరు
వాత... అంటూ గోడలమీద రాస్తు
న్నారట... కరపత్రాలు. పంచిపెడు
తున్నారట... ఎవరి దగ్గరో అడేదో
పొడర్ దొరికిందట... ఇలావున్నాయి
వదంతులు.

పట్టణంలోవున్న పోలీసులను
తోడుగా పరాయి ప్రాంతాలనుంచి
పోలీసులు వ్యాన్ లలో వచ్చాడు.
అప్పటికి ప్రజలకు సంతృప్తి కలుగ
లేదు. ఏ వీధిలోనివాళ్ళు ఏ వీధిలో
సంఘాలుగా ఏర్పడి కాపలా కాస్తు
న్నారు కర్రలు పుచ్చుకుని రాత్రుల్లా

హారావలహార్ చి-ల-
మామోర అంటూ ఎల్లి
బుద్ధులు తరుగుతున్నారు.

రాష్ట్ర వివిధాదాటితే
చాలు, ప్రతివాళ్ల నూ నిల
వేసి ఎక్కడినుంచి వస్తు
న్నారో, ఎక్కడి కెదు
తున్నారో ఆరాతీసిన తరు
వా త గా ని పోసేయటం
లేదు. పైకి లో మీ ద వె
డుతున్నారే, కార్లలో
పోతున్నా స రే, జీవు
లలో ప్రయాణం

చేస్తున్నారే ఈ పలంబీరు అవి
ఆరా తీస్తున్నారు.

సత్యనారాయణపురం, గాంధీ
నగర్, బావాజీపేటలలో కాపలా
కాస్తున్న పలంబీరుకు రాత్రలా
పుల్సుహం యివ్వటానికి, వాళ్లు
రాత్రంతా మేల్కొని వుండేటట్లు
చేయటానికి సత్యనారాయణపురం
రెవ్యూస్టేషన్ దగ్గర ఒక డాబాలో
మైక్ ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ
నిరంతరం సినిమా రికార్డులు వేస్తు
న్నారు. మధ్య మధ్య హారా
వలహార్ ... బావాజీపేట హారు
లారా, సత్యనారాయణపురం ప్రజ
లారా, గాంధీనగర్ నివాసులారా,
ఫలంబీరూ హారావలహార్ ...
నిద్రించండి. మేలుమరి వుండండి ..

జడ్డి :- సూర్యకాంతంగారు, తమరు
దొంగను పట్టినందుకు ప్రభుత్వంవారు
బహుమతి ఇవ్వవలసిందే. కానీ అతిన్ని
మళ్ళీ ఎందుకూ పనికి రాకుండా చితి
కొట్టేశారు. అందుకు మీకు ఒరి
మానా వెయ్యవలిసొస్తోంది. ఈ విష
యంలో మీరు చెప్పకొనే దేమైనా
ఉందా?

సూర్య :- చిత్రం. అంతలా కొట్టక
పోదును గానండి; మా ఆయనే కాబో
లని ధైర్యంగా...

కాపలా కాయండి... పగలు జబ్బి
గిన్నహోగాలు చూశాను గింగం

అల్ల బాళలు బాళలు క
రానివ్వకండి. ప్రతివాళ్లనీ అవి
పరిశోధించి, ప్రశ్నలు వేసి, మీకు
సంతృప్తి కలిగితేనే వట్టనివ్వండి.
ఏ మాత్రం అనుమానం కలిగితే
వాళ్లను తీసుకువెళ్లి పోలీసులకు
అప్పజెప్పండి... అంటూ ఒక
కంతం మైకులో ఉద్బోధిస్తోంది.

ఈ హంగామా చూసే వాసన
మూర్తి జంకాడు. కొద్దిగా శియ
పడ్డాడు. అయితేనేం? ఎరిక
రూపం అతడి మనస్సులో స్థిర
నిహసం ఏర్పరుచుకుని తిక్కిత
ధయాలన్నిటిని పారదోలింది

విజయాటూకి దగ్గర రికార్డింగ్

వామనమూర్తి లలితా వాళ
ఇల్లున్న పీఠి వేపుగా మెల్లిగా
బయలుదేరాడు. జేబులోంచి సిగ
రెట్ పెట్టేశాని సిగరెట్ వెలిగిం
చాడు. పెట్టెలో సిగరెట్లన్నీ అయి
పోవటంతో పెట్టె అవతలి వారే
కాదు.

వామనమూర్తి మెయిన్ రోడ్డు
మొదలుండి నందులోకి తిరగటం

వీధి లాంతరుస్తంభందగర విల్పున్న
అరడజను మండి వలంబీరు
చూశారు.

“ఒరే అతడవరో మళ్ళా వస్తున్నా
డురా. మద్దేన్నం వో చ్చాడు.
సోయంత్రం వో చ్చాడు. పొవుగంటు
అటూఇటూ తిరిగొడురా. మళ్ళా
ఇప్పుడు...” అన్నాడు వాళలో
ఒక్కడను వెంకటేశ్వర్లు. అతడు
రెవిన్యూ డివిజన్ మెంటులో అటెం
డరు.

“అవునూ నేనూ సూసివాను.
ఇయ్యళ ఇంటికొడనే వుండా
నుగా. సొలానొద్దు యీ దిలో
తచ్చాడుతూ కనిపించాడు. సూసే
ఈ ప్రాంతాలకు చెందినవాడులా
అగవడలేదు” అన్నాడు కోదండి
పాతీ. అతడు ప్రెస్ లో కంప్లీ
జీకురు.

ఈ వలంబీర జక్కిలో కాపే
శ్వ్రావు నూడ పున్నాడు. అతడు
వామనమూర్తిని చూశాడు.
“రాస్కెల్. విశాఖలోనే పీడు నా
చెలలి మొద కన్నేశాడు. మళ్ళా
ఇక్కడా దాపురించాడు” అని
అతడు మనస్సులోనే పళ్లు కొరి
చాడు. “ఇన్నిసార్లు పరాయివాడు
మన పీఠిలో ఎందుకు తిరుగుతాడు?
ఇందులో ఏదో మోసం వుంది.
వాడిని తసికెల్లి పోలీసులకు అప్ప
జేలితే సరి” అన్నాడతడు కోపంతో.
ఇంకెవరింది? “పదిండి, పదిండి”

**అరోగ్య ఆవరోగ్య
పరిస్థితులలో మహిళలు**

**అరోగ్య
సౌఖ్యములకు**

అధోపదము

లోద్ర

**అసందర్భములైనా
ప్రసిద్ధిచెందినది**

**కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్**

హైదరాబాద్, మద్రాసు-14

కీరారామ చరణ్ షామ్ (ప్రెసిడెంట్)
విజయవాడ, వింధవాడ, మద్రాస్
అధికారపురం, శ్రీరంగపాళె

అంటూ వలంటీర్లు వలండుకు నడిచారు.

“పిళ్ళ వాలకం దురంతుంచే చూశాడు, వామనమూర్తి. అసలే పీచు పీచు మంటున్న అతడి గుండెలో జండరాళు పడ్డాయి. అతిపక్కనుంచి మైక్లో “వలంటీర్లూ పారావాలూర్ ... కొత్త వాళను పదలిపెట్టకండి ... అనుమానం వున్నవాళను పోలీసులకు అప్పజెప్పండి...” అన్న హెచ్చరికలు అతడికి భయంకరంగా వినిపిస్తున్నాయి...

అతడి కాళ్ళలో పడుకు పుట్టింది.

వెనక్కు తిరిగి వెళ్లిపోదామా అని గూడ అనుకున్నాడు. “ఓయ్ దేవుడా లలితను చూడాలనే బుద్ధి యివ్వండిమీకు పుట్టించావయ్యా!” అని దేవాన్ని తట్టుకున్నాడు.

ఇంతలో వలంటీర్ల బృందం అతడి దగ్గరకు రావే వచ్చింది. “ఏయ్ మిస్టర్. ఎవరు నువ్వు? ఎవరి కోసరం?” అంటూ గద్దించాడు కిందండ్లపాణి.

వామనమూర్తిని చుట్టుముట్టి ఆరురూ విల్చున్నారు. అతడి నోటి వెంట మాట పెగలేరు. “ఈ పీఠిలో మా బంధువులు వుండాలి...” అన్నాడు. సూతిలోంచి వచ్చి నట్టుగా వున్నాయి అతడి మాటలు. ప్రణంసేపు నిస్సహాయంగా కామేశ్వరరావువేపు చూశాడు.

“బంధువులే? ఎవరూ?” అన్నాడు కామేశ్వరరావు కర్కశంగా.

“అసలు మీదేవుడు?” అని అడిగాడు వెంకటేశ్వర్లు.

“పికాబుపట్నం.”

“పికాబుపట్నంనూ! బంధు గులుంటు. ఈడికొచ్చినావా? లుంగీ బనీసు యీటితోనే బంధుగులను సూడ్డానికి వచ్చినావా? పోలీసు స్టేషనుకుపద. అడనే తేలిపోయింది” అన్నాడు కిందండ్లపాణి కోపంతో.

ఉదయం సంభవించిన అగ్ని ప్రమాదం ఎవరో విద్రోహుల చర్యనని అక్కడివారి గుండెలు మండిపోతున్నాయి. ఏ కాస్త అనుమానం వున్న ప్యక్తి కనబడ్డా మండిపడుతున్నారు.

“పోలీసులు” అన్నమాట చెవిపడగానే వామనమూర్తికి హిత హిత జ్ఞానం నశించింది. తనచుట్టూ ప్రపంచం గిరువు తిరుగుతున్నట్లుగా ఉంది!

గిరున వెనక్కు తిరిగి గబగబా అంగలు వేసుకుంటూ బయట దేరాడు.

“ఏయ్ మిస్టర్ ఆగు” అంటూ వలంటీర్లు వెంట పడ్డారు.

వామనమూర్తి పరుగు మొదలెట్టాడు!

“పట్టుకోండి, పట్టుకోండి” అంటూ వెనకాల వలంటీర్లు వెంటపడ్డారు. వామనమూర్తికి జ్ఞానేంద్రియాల

అది చీర కుం మా శశాయీ పిచ్చి
వాడిలాగా శక్తి కన్నీ పరిగెత్తు
కున్నాడు. ఇంతలో ఎదురుగా
కన్నులు బీటుపోలీసు పరిగెత్తుతున్న
వామనమూరిని, వెనక తరుముకు
వస్తున్న వలంటీర్లను చూశాడు.

పరిగెత్తుతున్న వామనమూరి
కొక్కా అంది పుచ్చుకుని "అగు"
నిన్నాడు.

గర్జనలాంటి ఆ అరుపుని ఆరడు
గుల్ వామనమూరి తప్పిమని నిల్చి
శయ్యాడు

ఎదురుగా పోలీసు కాన్స్టేబులు.

వామనమూరికి కట్టూ ఎన్న
మగలు మేడలు లైట్లు.
వాహనాలు ఏసీకనిపించటంలేదు.
అంతా అలుక్కు పోయినట్టుగా
వుంది.

ఇంకా నిద్రపోని ప్రపంచం
చేస్తున్న రోద విన్పించటం లేదు.

పంచేంద్రియాల్లా పనిచేయటం
లేదు.

జీవేచ్ఛవంటాగా పోలీసు పేదల
చిక్కినోటమాట లేకుండా నిలుస్తుండి
పాయ్యాడు...

□□□

లివర్ వ్యాధియా?

ఇందుకు తగిన చికిత్స

**జమ్మివారి
లివర్ క్యూర్**

బిడ్డల యొక్క లివర్ మరియు స్ప్లైన్
వ్యాధులకు ప్రభుత్వ ఔషధము

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్, మద్రాస్-4

బ్రాంచి బెంగళూరు-2 కుంబకోణం

తిరుచిరాపల్లి 2 హైదరాబాద్-20

అకాశం నిర్మలంగా ఉన్నప్పుడు
 "పిక్చి పే" - పాలపుంత - అనేది
 కనిపిస్తుంది చూడండి. అది
 బ్రహ్మాండమైన నక్షత్ర మండలం.
 దాని బాధను లక్షకాంతి సంవత్స
 రాలు. (సెకండుకి 1, 26, 000
 మైళ్ళు చొప్పున కాంతి విరానికి
 ప్రయాణించే సూర్యాన్ని కాంతి
 సంవత్సరం అంటారు.)

మన భూమి, గ్రహాలు,
 సూర్యుడు పాలపుంతలో భాగాలే.
 మన సూర్యుడిలాంటి నక్షత్రాలు
 పాలపుంతలో ఇరువేలకోట్లు
 ఉన్నాయట. మరి అంతవంటి పాల
 పుంతలు బ్రహ్మాండంలో ఎన్ని కోట్లు
 ఉన్నాయి.

మనం చిట్టి ప్రతి భువను సెంటి
 మీటరు గాలిలోను ఉన్న వాయు
 కణాల సంఖ్య : 27 తరవాత పదే
 నిందితలు పెట్టండి

చూడు లీకర కణంలో వుం
 ఎర్రకణాల సంఖ్య : 15 తరవా
 వస్తుండు సున్నాలు పెట్టండి. 2
 చిన్న నెత్తుటి చుక్కలీనే ఎ
 కణాలు 50 లక్షలుంటాయి.

వానర జాలమంచి నరజ
 వేరుపడిపోయి కనిపించ
 సంవత్సరాలందని బ్రిటిష్ ఆ
 యాలశిశువు ఎల్. ఎస్. బి. లీక్ ఆ
 ఆయన ఈమధ్య సిద్ధాంతం వేళా

అసలు భూమిపై జీవపదా
 ప్రాచీనమైన సుమారు 150 క
 సంవత్సరాలందని కెనెడియన్
 శాస్త్రజ్ఞుడు రాబర్ట్ జె. ఓస్టెన్
 సిద్ధాంతం.

జ్యోతి బాలె సంచి లో 3
 శీతకలో 1, 11, 11, 111 ను అ
 సంఖ్యతో హెచ్చిస్తే 123456789
 4321 వస్తుందని రాశాన.

దాన్ని ఇంకా వాడి 9 న
 11, 11, 11, 111 ను అదే సంఖ్య
 హెచ్చిస్తే 12345678987654
 వస్తుందని కాకినాడను
 శ్రీ కందర్ల విశ్వనాథం వ్రాశా
 థాంకుస్ సార్.

విజయలక్ష్మి రామకృష్ణుని..

(గత సంచిక తరువాయి)

కమల 'వగలంతా నేను వుంటాను' రాత్రిక్కు మందులు కృష్ణుడిస్తున్నాడు. చెల్లెలు పడక వేసిన తర్వాత సికండ్ షాకి చాలుకు వెళ్ళడమే లేదు. వాళ్ళ నాన్న గారే వెళ్ళుతారు' అంది.

జానక్కి, అనంతకు పక్కలు వేయించింది. అనంతకు రాత్రంతా నిద్రపట్టలేదు. మర్నాడు తెల్లవారే కృష్ణమోహన్ స్నానానికి వెళ్ళాడని తడవుగా అనంత 'మోహిని

గదిలోకి వెళ్ళింది. కళ్ళు తెరుస్తూనే అనంతను చూచిన మోహిని ముఖం సంతోషంతో విప్పింది.

అనంత 'మోహిని చెయ్యి నెమురుతూ 'మోని ! ఏమయింది నీకు ? త్వరలో' జాగ్రత్తుంది. భయపడకు, నీకు జాగయ్యేవరకు నీ దగ్గరే వుంటాను నేను. నాకు ఇప్పుడు 'పెలవలేగా' అంది; అవేదనా, అదిరిడా మాటల్లో కురిపించడం తెలియలేదు అమెకు.

మోహిని 'అనంతా, నీన్ను చూస్తాననుకోలేదు, కాని నువ్వు

వచ్చావు ఎంతో సంతోషంగా
వుంది నాకు అన్నది.

తల్లి వచ్చి సాయం చెయ్యగా
ఆసుకునివున్న బాత్ రూమ్ కు నడిచి
ఒళ్ళు తుడుచుకుని, పొడరు రాసు
కుని బట్టలు మార్చుకు వచ్చింది
మోహిని. పనిమనిషి దుప్పటి,
దిండు కవర్లు మార్చి మోహినిపక్క
నరిచేశాడు. అనంత ఫ్లవర్
వాజులోపాలు మార్చింది.
మోహిని మలైపువ్వులాంటి
జకీ అంచు వెంటటగిరి
చీర కట్టుకుంది. అనంత
ఆ చీరగుర్తు వట్టింది. తన
పుట్టిన రోజుకు తనతో
పొటు మోహినికి కూడా
జానకి ఇచ్చిన చీర అది.
జానకి వచ్చి 'నువ్వెళ్ళి
న్నినం చేసిరా వదినా,
మోహినికి నేను తల
దుప్పుతాలో' అంది. కమల
వెళ్ళింది.

జానకి నెమ్మదిగా
మోహినికురులకు నూనె
వ్రాసి పడుకోడానికి
ఉఖంగా వుండేటట్లు మధ్య
ఎడముంచి రెండు జడలు
అల్లింది. 'మోహినికి
చీట్టుపెట్టు అనంతా' అంది
జానకి. 'నొప్పి లేకుండా
జడవేశావు అత్తయ్యా

రోజూ అమ్మవేస్తే, ఒకే నొప్పి
అంది మోహిని. అనంత
మోహినికి బొట్టుపెట్టింది. మోహిని
పడుకుంది. తెల్లని చీర ఏకుకీ,
మేకుకో చుట్టినట్లుగా పడుకునివుంది
మోహిని. కామెర్లతో ఆమె అరి
కాళ్ళు, అరిచేతులుకూడా పద్మపడి
పోయినాయి. కాళ్ళుమాత్రం మెరు

జ రి గి న క థ

నారాయణరావు, రాఘవరావు బాల్య
స్నేహితులు. నారాయణరావు కొడుకు
వాసు. రాఘవరావు కూతళ్ళు వసంత,
అనంత. తల్లి పోయినప్పటినుంచి అనంత
బందరులో నారాయణరావు భార్య
జానకి పెంపకంలో పెరిగి పెద్దదవుతుంది
గుంటూరులో జానకి అన్నగారికొడుకు
కృష్ణమోహన్ ను అనంత ప్రేమిస్తుంది
కృష్ణమోహన్ చెల్లెలు జగన్మోహిని
వాసును ప్రేమిస్తుంది. వసంతకు ఎన్ని
సంబంధాలు వచ్చినా పెళ్ళి కు దరదు.
అనంతను కృష్ణమోహన్ కివ్వడం
నారాయణరావు కిష్టంలేదు. కూతుళ్ళు
పెళ్ళిళ్ళు చేయలేక పోయానే అనేదిగు
లుతో రాఘవరావు చనిపోతాడు.
తర్వాత కొన్నాళ్ళకి గుంటూరులో జగన్
మోహినికిబాగా జబ్బుచేసిందని, వెంటనే
రమ్మని ఉత్తరం వస్తుంది. జానకి, అనంత
గుంటూరు వెడతారు.

మౌనానా వున్నాయి కట్టరువచ్చి
చూడండి ఇన్ని వెళ్ళాడు

అనంత స్నానం చేసి వచ్చి
మోపిని మంచం దగ్గరకు కుర్చీ
లాక్కుని కూర్చుంది. మోపిని
“అనంతా, నా పీజ తెస్తావా ఒక
సారి” అంది.

“పడు మోపిని, కూర్చోలేవు
నువ్వు, నొప్పి అవుతుంది” అంది
అనంత.

“కాదనంతా, నాకు బెంగగా
వుంది. కూర్చోనులే. పడుకునే కాస్త
మీటుతాను” అంది మోపిని.
అనంత వెళ్ళి పీజ తుడిచి శ్రుతిచేసి
తెచ్చి పడుకునివున్న మోపిని
మీద అడుగుగా, ఇరువు తొక్కుకుండా
అమర్చింది.

మోపిని అశగ్గ వది ప్రేళ్ళ
తోనూ తీగలన్నీ స్పృశించింది.
ప్రియండు ప్రియంరాలి ముంగురులు
సవరించినట్లుగా పరపశించింది.
నెమ్మదిగా మీటుడం మొదలు
పెట్టింది. “క్షీరసాగరశయనా, నను
చీంతలు పెట్టవలెనా రామా” అంటు
న్నాయి పీజతంత్రులు. ఆమె హృద
యానికి శ్రుతులై అనుపలపి ముగించ
కుండానే చేతులు నొప్పి పెట్టాయి.

సిరియల్

“అనా” అన్నది బాధగా అనంత
చప్పు. మోపిని చెతులమీది
చేతులు-వేసి “నా మామూలును
మోపిని, ఇంక చాలామూ” అంది.

మోపిని కళ్ళనీళ్ళు తీరగా
“చూశావా, అనంతా. పీజ
వాయింతుకోడాని కూడా ఓపిక
లేకుండా పోయింది. ఇంకెన్నాళ్ళో
వుండను నేను” అంది. అనంత
ఆమె దోరు మూస్తూ “ఛీ, అటుంటి
మాటలంటే పెళ్ళిపోతాను నేను
నీకు చక్కగా, త్వరగా బాగవు
తుంది. ఆశ తీరగా పొడుకుండువు
గాని, పీజ వాయింతుకుండువుగాని,
బొమ్మలుగీసుకుంటువుగాని” అన్నది.

మోపిని “అనంతా, పీజతీసుకో
నువ్వు. పూర్తి చెయ్యి కీర్తన” అంది
చావతెచ్చి వేసుకుని చరణం
వాయింబింది అనంత. “కొంచెం
పొడుచు” అని కోరింది మోపిని
“పీరిజాక్షిత్ సీరధి చాటిననీ కీర్తిని
పిన్నాసురా, తారిననామా త్యాగ
రాజనుతా, దయతో నేలుకోరా
రాహా” అని ముగించేసరికి అనంత
కన్నులు కూడా చెమ్మిగిల్లాయి
మోపిని కళ్ళనీళ్ళు కణతల
మీదుగా కారి జడలు రెండు
తడిసిపోయాయి. నెమ్మదిగా పీజ
పెట్టెలో పెట్టి వచ్చి మోపినికి
దగ్గరగా కూర్చుంది అనంత.

“అనంతా నీకు అరవం రాదు,
అందుకు చెప్తున్నాను. తమిళంలో

‘తిరుప్పావై’ అని పిల్చు స్వకం వుంది.
కృష్ణదేవరాయలు వ్రాసిన ఆముక్త
మాల్యద చదివా వా? చదవక
బ్రాహ్మణుల పాదపూజ. దాంతోనే
విష్ణుదత్తుడు గొప్ప వైష్ణవ భక్తుడు.
అయినా ‘పెరియళ్వార్లు’ అంటారు.

ఆయన కూతురు అండాళ్ శ్రీరంగ
నాథునే ప్రేమించింది. స్వామితో
తనకు పరిణయమైనట్లు రోజూ కలలు
కంటూ, ఆ స్వప్నాలు పాటలుగా
పాడుకుంది. అదే తిరుప్పావై. ఎంత
మధురంగా వుంటాయో పాటలు!

నిరుడ నాన్న పనిమీద పుడ్రాసుకు
 కేళుంటే, నేను వెళ్ళాను. అప్పుడే
 లలితకళా ఏకాడమివాళ్ళ వార్ని
 కోత్సవాలు జరుగుతున్నాయి.
 ప్రజయంతిమాల 'అండాల్' కళ్యా
 ణం' పుంది ఒకరోజు. అరోజు రాత్రి
 'మెయిల్' కే తిరుగు ప్రయాణా
 నికి టికెట్లు బుక్ చేశారు నాన్న.
 బలవంతంగా ఆ టికెట్లు క్యాన్సిల్
 చేయించి, భరతనాట్యం ప్రోగ్రా
 ముకు టికెట్లు కొనివించాను.
 నాన్న విసుక్కున్నారు. కాని, విన్నారు
 నామాట. 'ని ని మా లో' సటింజే
 వైజయంతినా, అండాల్ గా జేవించి
 ప్రేక్షకులను పారవశ్యంలో
 ముంచింది' అనిపించింది. వెయిపడ
 గలు వదివావుకదా! గిరికతుమాత్యక
 అండాల్ అయివుంటుంది. వాళ్ళు
 గవిత్రులు మాత్రమే కాదు, అద్భుత
 వంతులు కూడా' అన్నది మోహిని.

అమితమైన బాధ ధ్వనించిం
 దామెకంతంలో. అలసటతో కళ్ళు
 మూసుకుంది మోహిని. అనంతలక్ష్మి
 తొండెళ్ళ క్రిందట ఎవరో సంపన్నుల
 ఇంట్లో వివాహ సందర్భంలో చూసిన
 యామినీ కృష్ణ మూర్తి - భామ
 కలాపం గుర్తుకు వచ్చింది.
 యామిని నృత్యానైనా వినాటి
 కైనా మర్చిపోగలవేమోకాని అమె
 చెల్లెలు జ్యోతిష్పతి మధురగానం
 ఏవాటికీ మరువలేదు. శృంగార
 సంఘాస్వరంలోనింపి యుగవంశ

సుధాంబుధి ని-మా, స్వామిరారా
 శతకోటిపన్నధాకారా, రాజరారా
 అనిపిలిస్తే అది దేవుడు కన్న
 రాలేదు, మనిషితే రాకుండా పుండ
 గలడా? అనుకుంది అనంత. ఒం
 హీనంగా పున్న మోహినితో మాటలు
 పెంచ రాదని నిగ్రహించుకుంది

కమల ఆహారం తీసుకోడానికి
 కూతుర్ని లేపింది. వెన్నరాయని
 రింట్లెముక్క, క్రిమి వెయ్యని
 టమేటో సున్న తీసుకుంటూ అనం
 తను చూచి నవ్వింది మోహిని. 'ఏం
 నవ్వుకున్నావు' అనడిగింది అనంత

'నువ్వు భోంచేసిరా, నీకో రహ
 స్యంచెప్పాను' అంది మోహిని. మధ్యా
 హ్నం ఎవరూ దగ్గర లేకుండా చూసి
 'ఏమిటో చెప్పినాన్నావు' అనడిగింది
 అనంత. మోహిని ముఖం రంగు
 మారింది. 'అనంతా నా మనసు, నా
 కోరిక నీకు తెలుసును. జావకు నన్ను
 చేసుకోవడం యిష్టం లేదని కబురు
 తెలిశాక వేసెంత క్రుంగిపోయానో
 నీకు తెలిదు. నేను పుట్టి పెరిగి;
 ఇంట్లో ఇంతవరకు ఒక్క కోరిక తీర
 కుండా మిగలేదు నాకు. ఉర్దూఫారం
 తప్పి చదువు మానేస్తూ నన్నా 'సరే
 నని ఒప్పుకున్నారు అమ్మా నాన్నా
 అటువంటి నాకు, అన్నిటికన్నా
 ప్రగాఢమైన కోరికే ఎప్పటికీ తీరని
 దయింది. జావను నేను తప్పు పట్ట
 డం లేదు. కాని న్నాకు ఇంకో దారి
 లేకుండా అంది అనంత

దెలికంగా నాకు జరం పచ్చింది
 పరే, నెలనుండి కామెర్లన్నారు.
 ఇప్పుడు చాలా పళ్ళంగా వుండా
 లభ్యమైంది. ఒక క్షణాన హఠాత్తుగా
 నాకు చచ్చిపోవడానికి దారి దొరికి
 క్షయింది. చచ్చిపోవాలనే కోరిక
 ఒలమైంది. ఎవరికి తెలీకుండా రిఫ్రీజి
 ంటరులోంచి వెన్న, మింగడ తీసు
 కుని అమితంగా తింటున్నాను.
 అందుకే మందులదారి మందులదీ,
 జబ్బుదారి జబ్బుదీగా అయ్యింది.
 ఇప్పుడకు ఈసంగతెట్లా తెలుస్తుంది?
 వెనింగ్ బ్రతికేడి కొన్ని రోజులే
 అసంతా అంది. అసంత

క్షయి నిలువెల్ల భయంతో
 కలిసిపోయింది.
 "మోపిసీ, ఎందుకు
 ప్రశ్నలువంటివని? బావ
 కాకపోతే బావకు మించిన
 వాడు దొరికేవాడు నీకు"
 అంది. మోపిసీ నవ్వి
 అసంతా ను పుష్ప పిచ్చి
 దానిని. నీకేమీ తెలి

యదు" అంది. సరిగా అదే సమ
 యంలో కమల ఏడుస్తూ జానకితో
 అంటోంది; "వదినా నాబిడ్డ ఈకాలపు
 ిల్ల కాదు. వట్టి అమాయకురాలు.
 అందుకే నీజేసులో అప్పగిద్దామని
 అప్రధాను" జానకి నిజంగా
 ఖింతం వచ్చింది. "వదినా. నన్ను
 ఎమ్మన నువ్వు. ఇందులో నేర్చువెయ్య
 గాగి ఏమీ లేంది ఎవరి

కుండా వుండిపోయాను తండ్రి
 కొడుకులు ఒకరిని మించినవాళ్ళు
 ఇంకొకరు. వాళ్ళకు తోచినదేతప్ప
 ఇతరుల కోరికల గురించి ఆలోచించ
 డం, సలహాలు పాటించడం వినాడు
 లేవు. నేను జీవితంలో కష్టాలేమీ
 పడలేదు నిజమే కాని, చూచే
 వాళ్ళను కునేటటు, అంటులేని
 సుఖాలు అనుభవించలేదు. నా త
 ర్వాత మళ్ళీ ఈయంటి అడ
 బడుచే ఆ ఇంటి కోడలవడం నేను
 పెద్దగా కోరుకోలేదు. నా కొడు
 కుని మించిన యోగ్యుడు నా మేన

చంద్రుడు పూర్ణబింబంగా ప్రకాశించిన
 మర్నాటినుంచి క్షీణించడం మొదలు
 పెడతాడు. పూర్తిగా క్షీణించి పోయిన
 మర్నాటినుంచి వృద్ధిపొందడం మొదలు
 పెడతాడు.
 — ఒక ఛెనీస్ సామెత.

కోడలుకు లభించాలని, నన్ను మిం
 చిన సుఖాలది అనుభవించాలని ఆశ
 పడ్డాను. నేను బ్రతిమాలినా వాళ్ళు
 వినే రకాలుకాదు వదినా" అంది
 జానకి. కమల కళ్ళు తుడుచుకుంటూ
 "ఉరుకోండి వదినా, మీ మనసు
 కష్టపెట్టాను. దాని జాతకం ఎట్లా
 పుంటి అటు ఇటు ఉంది ఎవరి

అదృష్టానికి ఎవరు కర్తలు?
అన్నది.

ఆనందం త్రం మద్రాసు
నుంచి కమల అన్నగారు, ఆయన
కూతురు ఇందిరా వచ్చారు. "పిల్ల
లను ఒంటరిగా వదిలిరాల్సేక మీ
వదిలారా లేదు. నేను వెళ్ళగానే
వస్తుంది" అన్నాడాయన చెల్లెలితో.

ఇందిరను చూచి మోహిని సంతో
షించింది. అనంతను, ఇందిరను ఒకరి
నొకరికి పరిచయం చేసింది. "మీ
కాసు మేటు పసంతల డ్రిడ్డ మా
అక్క" అన్నది అనంత ఇందిరతో.

ఇందిర అవతలకు వెళ గా నే
మోహిని అనంతతో "ఇందిరకు మా
అన్నయ్యంటే మహా యుష్టం. నేను
చచ్చి పోకముందే అన్నయ్య పడ
గాలి, ఇందిరను చేసుకోమని
అన్నది.

అనంత గా య ప డి స హృ ద
యంగికి మళ్ళీ సమ్మెట దెబ్బ తడి
లింది. "తనకోరిక తీరలేదు కనుక
ఇందిర కోరిక తీర్చి తప్పి పడాలను
కుంటున్నది మోహిని. మోహినికి
నా మనసు తెలిదు. వాళ్ళ అన్నయ
నేను కూడా ప్రేమించానని తెలిస్తే

ని

ఐ టెక్స్

సౌందర్యానికి సహాయకారులు

- * ఐ టెక్స్ కాటాక
పసిపిల్లలకు కూడా చాలా మంచిది
- * ఐ టెక్స్ బింది
కంటేకింపైన
రంగులతో
అభిరమము.
- * ఐ టెక్స్
కుంకుం పేన్టు

అరవింద్ లేబొరేటరీస్,

పి. డి. 1415 - మద్రాసు - 17.

ఏమి వేసుందో అనుకుంది అసంత
క ఆ బావల వ్యన్ని సగ్రహించు
కున్నది.

“ఘోషుజో అయ్యో క హాలు
నుంది నచ్చాడు కృష్ణ మోహన్.
అతడు గదిలోకి రాగానే ఇందిరా,
అసంతా లేచి బయటకు వెళ్ళారు.
మోహన్ “అన్నా, నేను ఇంకెన్నా
ళ్ళో బ్రతకనురా, నాకో కోరికున్నది
తీరుస్తానూ” అంది. మోహన్ “మా
అప్పువుకదా! అటా అసంత మూర్ఖు
కు వచ్చింది అడిగి వా ఎప్పు
డన్నా లేదన్నానా?” అన్నాడు.

“అన్నయ్యా, మువ్వ ఇందిరను
వెళ్ళాడాలి. ఇందిరకు మువ్వంటే
ంతో అప్రీతి” అంది. అప్పుడే స్టాను
లో వచ్చి కుళ్ళతీసుకు వస్తున్న అసంత
కృష్ణ మోహన్ ఏమంటాడో చిహ్నం
లన్న కుతుంహలంతో గడపదగ్గరే
ఆగిపోయింది. మోహన్ సున్ని
మోహి, ఇందిరను చేసుకోడానికి
సువ్వు యంతగా కోరాలా? నాకు
ఇందిరంటే ఎవ్వడుం యిష్టమే”
అన్నాడు.

అసంత చేతిలో ఫ్లాస్కు
క్లిష్టపడి ముక్కలయింది. చప్పడు
ని అంతా వచ్చారు. అసంత పాలి
యింట్లోన ముఖంతో “తలుపు తగి
లిపోయింది” అంది. ఫ్లాస్కు పగలడం
బానిసికి, కనులకు అవశిష్టంగా
తోచింది. మోహన్ కంఠం గారు

పడుతూ మీరు గిరిగండి గాజు
ఎంకుల నుండి కి ను
కుంటుంది అని నోకరిపిలిచాడు
అసంత మోహన్ను చూస్తూ “దెయ్య
కోసుతున్నా, నాలుగు రోజులకు
మానిపోతుంది” అన్నది. మోహన్
కు తలాతోరా ఆర్థంకంటేదు. ఇంకో
ఫ్లాస్కు తెవడానికి బజారెళ్ళాడు
అసంతకు అనుకంకుండా బాలకృష్ణన్
గుర్తుకు వచ్చాడు. “బాబూ నీజాధ
యివ్వమని నాకు” అగు

~~అసంత~~ మోహన్ “ఇంకో ఫ్లాస్కు
అవసరంలేదని అన్నయ్యకు చెప్పండి
అంది. ఇందిరను చూస్తూ “ఇంమా
నువ్వు మంచి పుంజు చేసుకున్నావు.
నీకు పదివైపు మన్నిస్తే నువ్వు
నచ్చావు. సంతోషంభరించలేకుండా
వున్నాను నేను. ఇందిరా, మువ్వ
పెళ్ళయి మాయంటికి వచ్చేటప్పుడు
నీ పాత తీసుకురాకు. అది నీదెల్లెళ్ళ
కుండనీ! నా పాతనువ్వు తీసుకో
అంది.

ఇందిర భరించలేక “హీనుకి
మోహిని” అంది. మంజునికి తల
వైపువపున్న పుస్తకాల పైబుల్లోంచి
వెంకటాద్రి లిప్పారావు తెలుగు
చేసిన గీతగోవిందము, దాశరథి
తెలుగుచేసిన గాలిప గీతాలు తీసి
అసంతకిస్తూ “సున్నిహితంవా నన్ను
అంది మోహన్. అసంతకు నోట
మంటు రాలేదు. అలసటతో

మోహాని కళ్ళు మూతలు
 పడుతున్నాయి. "అడిగి సుఖము
 లెప్పుకనుభవించిరిరాను" అని అపిలసి
 అన్నట్లుగా పొదుకుంది మోహాని
 కాళ్ళ దగ్గరపున్న దుప్పటి పరిగా
 కప్పి అనంతా, ఇందిరా పడుకో
 దానికివేళ్ళారు. తెల్లవారుగూమున
 పడుపుచిని క్రుశ్శివడి లేచింది
 అనంత. ఇందిరాను లేపింది.
 ఇద్దరు గాభరాగా మోహాని
 గదిలోకి వెళ్ళారు. డాక్టరు నిల్చుని
 పున్నాడు. కమలా, జానకి వీడుస్తు
 న్నారు. కృష్ణమోహన్ పసిపిల్ల
 వాడిలా పెక్కిపెక్కి ఏడుస్తున్నాడు.
 డాక్టరు అతని భుజం తడుతూ,
 'నాన్నగారికి, అమ్మగారికి ధైర్యం
 చెప్పిలోయి, నువ్విట్లా ఏడవ
 కుడదు' అంటున్నాడు. స్తంభంలాగా
 చలనం లేకుండా నిల్చుని పున్నాడు
 మోహాని తండ్రి. అనంతా, ఇందిరా
 "మోహాని" అంటూ గొలుమన్నారు.
 కృష్ణ మోహన్ మామూలుగానే
 రాత్రి మందు యివ్వడానికి చేల్లల్ని
 లేపితే ఎంతకీ లేవలేదట. వెంటనే
 డాక్టరుకు ఫోను చేశాడట. డాక్టరు
 వచ్చి చూసి 'గంటయింది ప్రాం
 పోయి' అని చెప్పాడట!

మోహానికి స్నానం చేయించారు.
 కమల లోపలనుంచి పీరతెచ్చింది
 కత్తిడానికి, మూడువందల రూపా
 యుల బనారస్ పట్టు పీర అది.
 మైదాను వెళ్ళివచ్చాడు మోహాని

మననాపది కనుక్కున్నాచింట. నా
 తలికి సెంటున్నా, పుచ్చులన్నా
 ప్రాంబం. వడినా, తలనిండా పూలు
 పెట్టుండిదానికి. జాబుకృష్ణా! చేతి
 లికి సెంటూ పన్నీరు తీసుకురా
 నాయనా" అంటూ ఏడ్చింది కమల.
 అంత్యక్రియలు ముగిసే వరకు ఆడ
 వాళ్ళంతా గుండెలు బ్రద్రలయ్యెట్టు
 ఏడుస్తూనే పున్నారు. ఆ రాత్రికే
 సామ్యస్థితి మైకం కమ్మినట్టు నిద్ర
 పట్టింది అందరికీ.

మోహాని పోయిన కలుగు విని
 గుంటూరు వచ్చిన సారాయంబంపు
 మూడవ రోజున అనంతను తీసుకుని
 జందరు తిరిగి వచ్చాడు. పదిరోజు
 లుండి తిరిగివచ్చింది జానకి. అనంత
 తనబల్లమీద మోహాని ఫోటో పెట్టు
 కుంది. మోహాని మరణంతో తనం
 తను వాసుమీద కత్తలాంటిది పెరి
 గింది. ఓ రోజు వాసును పుత్తరం
 ప్రాస్తూ నిగ్రహించుకోలేక "నీ
 మూలంగానే మోహాని చచ్చి
 పోయింది" అని ప్రహసించి. ఆ పుత
 రం పొన్పు చేసిన తర్వాత తన తప్పు
 తెలుసుకుంది మోహాని. అత్యవశ్య
 కు వాసు బాధ్యత ఏమున్నది శ్రీ
 లెళ్లన చూస్తే తను చచ్చిపోతే,
 'మోహన్, బాలకృష్ణన్ చచ్చిపోయి
 పుంతు తను నేరస్తులవుతారు. తాగే
 ఎంత అదరబోతున్నానదో, ఎంత
 హాస్యాస్పదమైనదో తెలుసుకుని
 అనంతనరంగా వాసును

నందించింది. ఇక్కడ నడిచింది. "హృదయం ఎవరికైనా పలుకలేదు సంతకం. ఎదుటివాళ్ళ మనసు తెలియకుండా ఆ హృదయాన్ని కాస్తా పొంగొట్టుకున్నా ఎక్కడో ఉంది. అనుభవించాలి సంతకం" అనుకుంది. ఆ తర్వాత పది రోజులకు హను జనారణ నంది చచ్చాడు. అందరికీ పీరలు తెచ్చాడు. వాను అనంత బల్లపై న మోపిని ఫోటో చూశాడు. ఆ తరువాత నువ్వు చెడిపోయింది. అనంత నువ్వు న్నా "మోపినికి ఏమి జరిగింది. ఎక్కడ పోయింది?" అనడిగాడు. అంతమీకు నిగ్రహించుకున్న అనంత బాప్తురు మెన్నది. హను ఆమెను పట్టుకుని ఆ క్షణం న్న మంచంపై కూర్చోబెట్టాడు. "ఏదవకు అనంతా ఏదవకు" అన్నాడు "బావా, నీన్ను కుదవించించాను, ఎందుకో తెలసా, మోపిని నీన్ను ప్రేమించింది. నువ్వు వద్దన్నావని పిని చేతులారా మరదాన్ని తెచ్చుకుంది. నాకు తప్ప ఎవరికీ తెలియదీ సంగతి. ఆ బయట మోయలేక నీన్ను నిందించాను" అన్నది అనంత. వానకు నిజంగా మతిపోయి నట్టుంది. అనంత "బావా, ఇంకో సంగతి చెప్పనా నీకు? ఒంటరిగా నుండెలో నీనూతు దాచుకోలేక పోతున్నాను. బావా, నేను, నేను-నాకు మోహన్ అనే శాంతి అని అనికనుంది

పోయింది అన్నది. హనుకు ఈ వేదక్కి పోయింది. అనంత దుఃఖం అంత ఉధృతంగా వుండడానికి కారణం తెలిసింది. చచ్చిన తేలుకుని "అనంతా, నీ, ఏమిటిగా అపహ్యాంగా. ఏదవకుండు. లే, నేను చెప్తా నీను" అన్నాడు. అనంత "నన్ను ఏదవే బావా, కానెప్పుడవనీ, చెప్పకుని ఏదవడానిక్కూ. ద ఇన్నాళ్ళు నా వెనుకలేకపోయారు" అని హను ఒకలో తల పెట్టుకుని కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది. హను అనంత జాక్కు సవరిస్తూ వుండగా ననంతవచ్చి ఆశ్చర్యంగా నలగిడి పోయింది.

హను ననంతతో "కొంతెంతా ఫీని? టీని? పట్టుకు రండి" అన్నాడు. ననంతలో పలకు నోంది. హను అనంత చెంపలు తుడుస్తూ "అనంతా నువ్వు పసిపిల్లకన్నా అన్యాయం. నీ మనసు నీకు తెలిదు. ఎవరినో ప్రేమించానని అంటావు. అది సఫలం కా లేదని ఏడుస్తూన్నావు. నీకు పిన్నప్పటి నుంచి సొందర్యంధన కాస్త హెచ్చు. సజీవమైన సొందర్యం అంటే మరీ అరాధన. నీకు మోపిని అంటేనూ అనేక్షే! కారణం మోపిని చక్కనిది కావడమే. అటువంటి అప్తమే కష్టమోహన్మోహద కలిగింది. దీంతో ప్రేమ ఏమిటి నీ ముఖం? ప్రధాన క్షణ ము సందర్భలో

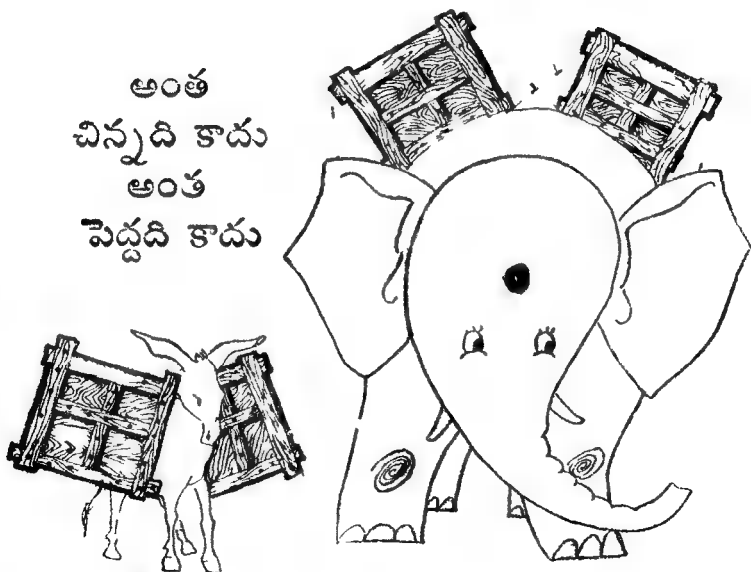

భులకుండే వ్యాధి అది భ్రమ బల
 పీత నువ్వు ప్రేమించింది కృష్ణని
 కావ వాడి సౌందర్యాన్ని ఏమీ
 ఒరిగనట్లు నీ మనసును పలక తుడిచి
 నీకు తుడుచుకో. ఇంకాస్త వయస్సు
 యౌగక, నీ మనసు ఇంకాస్త పరిణతి
 చెందాక మరొక మంచి ముహూ
 ర్తిలో మోహన్ కన్నా ఉన్నావు, తుడు,
 మేగావంతుడు నీకు తటస్థపడితే,
 మళ్ళీ నీ హృదయం స్పందిస్తుంది.
 జీవితంలో నీకు సుఖం దొరుకు
 తుంది. మేమంతా సంతోషిస్తాం.
 జరిగింది మర్చిపో. నువ్వింకా మాన
 కింగా ఎంతో పెరగాలి. లే, లేచి
 పక్కాఫీ త్రాగు అన్నాడు.
 కానీ తెచ్చిన వస్త్రం త వాసు
 మటులు వింటూ ప్రతిమలాగ నిల
 బడిపోయింది.

అనంత లేస్తూ "మీ మగవాళ్ళు
 మీ మగవాళ్ళు. పట్టిమెటీరియలిస్టులు.
 మనసుస్థులు, అందులో స్త్రీల
 ఎత్తయాలనమస్థులు మీ కెప్పుడు
 "ఇంకావు" అంది. ఏమైనా అనంతకు
 ఎంపిక దొర్లు లభించింది. అమె
 మను ఎంతో తేలికయింది. వాసు
 మాతం చాల క్రుంగిపోయాడు. అ
 రాత్రి అతనికి నిద్రపట్టలేదు. మామ్
 నా రో కార్నర్" సగం చదివి
 మరి నదవలేక పోయాడు. సౌందర్యా
 కాధన మానవుడి సహజ ప్రవృత్తి
 లు ఒకటి మరొక కణాన్ని ఒకటి
 అదే కరణం అరాధన అరాధన

గానేవుంటే మనిషి సుఖం కాంతి
 లభిస్తాయి అది కాస్తా స్థూలం
 కావాలనే కాంక్ష పడితే అతని
 పతనానికి కారణం అవుతుంది
 రావణుని విశాశనానికి అదేకారణం
 పురుషుని సౌందర్యం స్త్రీలలో ఎటు
 వంటిబలహీనతలను రెచ్చగొడుతో
 మామతన సహజ ధోరణిలో
 చెప్పుకు పోయాడు. అనంత గాద
 అతనికి అపరిమితమైన జూలీ : ఇంది
 సంస్కారం మంచిది కనుక స్వర్గం
 జయించలేదు. అసూయ పుట్టలేక
 ఏదైనా వాగివుంటే బ్రతుకే నష్టం
 పాలు చేసుకుని వుండేది. మోహని
 చావుకు నేను కారణమయ్యానా ?
 మార్పుతచ్చే కాలంతో పరిగెల లేక
 వెనుక చూపుతో బ్రతికేవల్సి
 నశించిపోక తప్పదు. రాజకుమార్తె
 లాగ ఎండ్ర ముఖం పొక్కుండా
 నాలుగు గోడలమధ్య చదువుకంటే
 పాడుకుంటూ, ప్రపంచమంటే
 తెలియక, జీవితం అంటే
 తెలియక ఉహలోకాల్లో పెరిగే
 వాళ్ళు ఈ రోజుల్లో నెగ్గలేదు అను
 కున్నాడు. నిద్రపట్టక, ఎంతకీ పక్క
 మీద మనలలేక లేచి డాబామీదకు
 వెళ్ళాడు. మెట్లు చివర కెక్కే చికి
 పైనుంచి ఎవరో ఏడుస్తున్నా చప్పుడు
 విని తెల్లబోయాడు. వెన్నెమో
 ఒంటరిగా ఒళ్ళో ముఖం దానిని
 ఏదో స్పృహకంటే వాకే అగికా
 రం వుంటే తిడివాళ్ళు ఏదోకద

అంత
చిన్నది కాదు
అంత
పెద్దది కాదు

1 బిన్నుపేటోడు

వార్డో D-300

టి. వి. నువ్రామ్ అయ్యంగార్ & సన్స్ ప్రైవేట్
లిమిటెడ్ మద్రాస్ - బెంగళ - బరసల్కెట్ -
పుదుచ్చేరి - రేవల్ - కోయంబూరు - బ్రహ్మపూర్

మారిన మనసు

మొదటి ఎపిసోడ్

(రు ౫) కథ

నడుస్తున్న శేఖరం ప్రేమకేసినిగా
పోయాడు. శేఖరం కాళ్ళు
చుట్టేసి పట్టుకొని ఒక పిల్లాడేడును
న్నాడు. పిల్లాడేవరో శేఖరానికి
తెలియదు. నాలుగేళ్ళుంటాయి. గర
జాల బాటు, బొద్దుగా, నీటుగా
వున్నాడు. శేఖరం తన కుమారుడు
కుమారతే విసిరి కొట్టేవాడు. పిల్లా
డిని చూస్తుంటే కుమార్ గుర్తు
వచ్చి ఎత్తుకోబుద్ది పుట్టలేదు. కాని
ఆ పిల్లాడు ఏడుపు అపలేదు. శేఖరం
ఆ పిల్లాడి నెత్తుకొని రెండు ఏళ్ళు
వలపు తిరిగాడు. ఆయినా
ఆ పిల్లాడు ఏడుపు మానలేదు.

‘ఎందుకేడుస్తున్నావు బాబూ?’
అన్నాడు.

‘అమ్మ కా వాలి. అమ్మ’
అన్నాడు చంటి పిల్లాడు.

ఎవరిని పిల్లాడో తెలి
యదు. తప్పిపోయాడు.
అడుగున్నాడు శేఖరం.

‘నీ పేరేమిటిబాబూ?’

‘లా మ కు త చీ ను
వాడు’ అన్నాడు చిన్నారి
శ్రీ.

‘మీ నాన్నగారి పేరేమిటి?’
అన్నాడు శేఖర్.

‘లా శే క్ష ల లా వ’ అన్నాడు
శ్రీ.

ఇంతలో చంక దిగడం ప్రారం
భించాడు బాబు. ‘ఏమి బాబూ
దిగుతున్నావు?’ అన్నాడు శేఖర్
‘మా ఇల్లు, మా ఇల్లు. అమ్మని
తలుతాను’ అంటూ ఇంట్లోకి పరు
గెత్తాడు. ఆ ఇంటి ముందు పెళ్ళి
పందిరుంది. ఇల్లంతా హడావిడిగా
వుంది. పందిల్లో ముగ్గురు అడ
పిల్లలు అడుకుంటున్నారు. వాళ్ళూ
మూడు నాలుగేళ్ళ ప్రాయం వాళ్ళ.

‘కు త మ జీ బువ్వాలాటాడు
దాము’ అంటూ దొకమ్మాయి.

‘నేనా ఆటాడను’ అంది ఇంకో
మ్మాయి బుంగ మూతపెట్టి.

పి. సూర్యప్రభ,

పి. యు. సి.

ఆర్. బి. వి. ఆర్. ఆర్. మహాకా కళాకాల

హైదరాబాద్

‘నున్న చెప్పే తేదా! ఏమాడు
 తాను’ అంది మొదటమ్మాయి.
 ఇంతలో శ్రీనివాసు ‘అమ్మా

పోటీదార్లకు మనవి

‘జ్యోతి’ చిన్న కథల పోటీకిరచ
 నలు పంపే విద్యార్థిని విద్యార్థులు
 గమనించవలసిన నిబంధనలు :-

1. కథలు ‘జ్యోతి’లో రెండు,
 మూడు పేజీలకు మించరాదు.

2. స్వ క పో ల కల్పితమైన
 కృతంత్ర రచనలే పంపాలి.

3. తమ పూర్తి పేరు, చదువు
 తున్న తరగతి, కాలేజి లేక విశ్వ
 విద్యాలయం పేరుతో సహా తమ
 పూర్తి చిరునామా జతపరచాలి.

4. ప్రతినెల 1వ తేదీ వరకు
 అందిన రచనలను ఆ పై నెలసంచి
 కలో పోటీనిమిత్తం పరిగ
 ణిస్తాము.

5. బహుమతిపొందిన రచనలు
 త్రిప్పి పంపబడవు. అందుచేత
 స్థాంపులు పంపించ నక్కరలేదు.
 రచనల విషయమై ఉత్తర ప్రత్యు
 క్తరాలు జరుపబడవు.

6. కవరుమీద, రచన మొదటి
 పేజీమీద ‘జ్యోతి చిన్న కథల
 పోటీకి’ అని స్పష్టంగా
 వ్రాయాలి.

లావే.. లుగోనే బాబాయిగాలు
 నన్ను తీతోప్పేరే’ అంటూ వీర
 కొంగు పట్టుకొని ఒకామెను లాక్కొ
 న్నున్నాడు. అంతవరకు పందిటో
 పిల్ల మాటలు వింటున్న శేఖర్
 ఉలిక్కిపడి చూశాడు.

ఆమె చిరునవ్వుతో శేఖర్ వైపు
 తిరిగి ‘మీ దయవల్ల మా పిల్లాడు
 దక్కాడండి. హడావిడిలో పిల్లాడిని
 చూసుకోలేదు. వాడేడుస్తూ వచ్చి
 రాని మాటలతో చెప్పే వరకూ
 ఎక్కడి కెల్లాడో కూడా తెలి
 యదు’ అంది.

‘మెయిన్ రోడ్డుమీదకి వచ్చే
 శాడండి. అటు వస్తున్న శాకాశు
 మట్టేశాడు. ఎవరి పిల్లాడోనని
 ఎత్తుకుని పట్టుంటే ఈ ఇల్లు రాగానే
 గబగబా దిగిపోయాడు’ అన్నాడు
 శేఖర్.

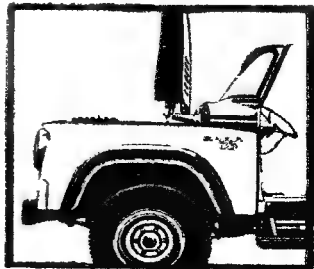
‘మా శుభ్యం బాగుంది. కాదు
 క్రింద పడలేదు. బదయింది. కాఫీ
 టిఫిన్ తీసుకెళ్ళండి, తప్పులేదు’
 అంది.

‘వద్దండి. పిల్లల్ని జాగ్రత్తగా
 చూసుకోండి’ అని వెనుదిరిగిన
 శేఖర్ కి ‘శారద, నాగమణి, రుక్మిణి
 లోపలికి పొండి. పెద్దవాళ్ళందరూ
 ఏదో పనులో ఉంటారు. మీరు
 పోయి ఏ కారుక్రింద పడినా ప్రమా
 దం’ అన్న మాటలు వినబడ్డాయి
 ఆ పిల్లల పేరు శారద, రుక్మిణి
 నాగమణి అయితే వాళ్ళు శేలదా.

ఫో D 300 నాబూకైన పెద్ద బండి మీరు
 విరిక్కిస్తూన్నది! తక్కువ వెల నిస్వ.నాణ్య
 పొందు. అధికమైన పేలోడు సామర్థ్యంతో విశిష్ట
 యాంత్రిక పరిమోగం, సౌలభ్యత అన్నీ మేళవించి
 వున్నాయి, పిక్ అప్ వాన్ గా, స్ట్రీట్ వాగన్ గా,
 లిఫ్ట్ బాక్ వాన్ గా లేక అంబులెన్స్ గా పునర్వ్యవహరించ
 వచ్చు. పట్టణంలోను పరిసరాలలోను మనుష్యులను
 సరకులను తీసుకువెళ్ళడానికి అవర్కప్టెన్ బండి.

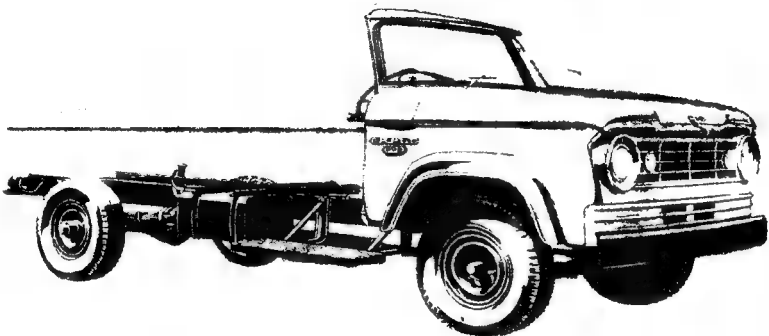
ఫోర్డ్ D-300 ఒక్కటే మీకు అభివ
 యేస్తుంది • శక్తివంతమైన 28.36 H.P.
 పెట్రోలు ఇంజను • కావలసిన శ్రేణి
 3,112 మీ మీ (129 అం) WB లేక
 3,366 మీ మీ (131 అం) WB • సుల
 బంగా త్వరగా రిటేరిలకు అనువుగా పూర్తిగా
 తెరువబడే హుడ్.

• డ్రైవింగ్ ఆటోమాటాయిక్స్ లిమిటెడ్ వారి
 కనూరీ

వాయిదాల పద్ధతిన కొనుగోలు

సుందరమ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
 వారిద్వారా సులభంగా వాయిదాల పద్ధతిలో కొన
 తానికి ధన సహాయం విప్పాటు చేయబడగలదు.

సుందరమ్ మోటార్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

మద్రాసు - తెలంగాణ - సికింద్రాబాద్ - (ఆ. ప్ర.)

సుందరమ్ మోటార్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

దని లెజిస్లేషన్ చేద్దను అనుకున్నాడు వాను. అతనికేమీ తోచలేదు. అడుగుల చప్పుడుకు కూడా తలెత్తలేదు వసంతలక్ష్మి. తన లోకంలో తాను వుంది. దగ్గరగా వెళ్ళి 'వసంతా, ఎందుకు' అన్నాడు వాను. వసంత ఉలిక్కిపడి లేచింది.

కూర్చోండి, లేవకండి, ఎందుకేడు మున్నాడు' అన్నాడు. తండ్రి గుర్తుకు వచ్చి ఏడుస్తున్నదేమో ననుకున్నాడు. మేఘాలకు మారుత స్పర్శ ఆగిపోయింది. వసంతలక్ష్మి ఏడుస్తూ 'నా కెవ్వరు లేరు. ఎవరూ లేని ఒంటరిదాన్ని నేను. భయంగా వుంది నాకు' అంది. వాసుకేని అర్థం కాలేదు. 'ఎందుకటా అంటారు? అమ్మా, నాన్నా ఏమైనా అన్నారా, పొరపాటున అని వుంటారు. అనంత ఏమైనా అన్నదా? దానిది చిన్న పిల్లల తంతు, మీరు ఎటించుకో కూడదు' అన్నాడు, పళ్ళీ, జవాబు తనే చెప్పకుంటూ. 'వసంత కళ్ళు తుడుచుకుంటూ 'నాన్న పోయి అరులెల్లయింది. ఎవరూలేని దాన్నిగా మీ ఇంటికి వచ్చాను. అందరూ నన్ను అదరించారు. కాని నన్ను మనస్ఫూర్తిగా ఎవరూ స్వీకరించలేదు' అన్నది.

"అంటే?" అన్నాడు వాసు అర్థంకాక. వసంత "మీకు గుర్తుందో లేదో, అనాడు మామయ్య వసంతకు మాటాడతామంటే సరే వచ్చానుకాని, పేక్స్ వియర్

స్పెల్లింగ్ తెలియనివాడికి అనంతను ఇవ్వడానికి వీలేదు అన్నాడు కృష్ణమోహన్ విషయంలో. అనాడే ఈ ఇంటో నా స్థానం నాకు తెలిసింది. నిరాశ్రయులను అదరించడం మీ కందరికీ రక్తంలోవున్న గుణం. నేనంటే ఎవరికి అభిమానం లేదు. ఎవరికి నేనేమీ కాను" అన్నది.

వాసుకు వసంత చెప్పింది. నిజమే ననిపించింది. కాని అది ఏడవాలన్న విషయంగా కాక చాల సహజమైన విషయంగా తోచింది. తన తండ్రికి అనంతమొదవున్న మమకారం తనమొదే లేదు. వసంత మొదవుండా లను కోవడం వెట్టికోరిక. మనిషి మనసులో ప్రేమ మబ్బుల్లాంటిది కాదు, ఎక్కడ పడితే అక్కడ కురవడానికి! వాసు పలకక పోవడం చూసి వసంత "అదంతా భరించ గలిగాను కాని అనంత, నాచెల్లెలు, రక్తం పంచుకు పుట్టిన అనంతకూడా నేనేమీ కానని ఇవాళే తెలిసింది" అంది. ఏదో జరిగిందనుకున్నాడు వాసు. "సరిగా చెప్పండి, నాకేం అర్థం కావడంలేదు" అన్నాడు. వసంత ఆశ్చర్యంగా "మీరు పూపించలేరా" అన్నది. "నా బుద్ధి కాస్త మందం, మీరే చెప్పండి" అన్నాడు వాసు.

[పశ్చేషం]

దు శ సుతో అ ని పిలుచుకుంటు
న్నాయి. ఆ ఎల్లాడి పరేమిట అంటే
లామకుత్త చీనుతామ అన్నాడు.
పిల లెంత ముద్దుగా మాట్లాడుతారు.
తన కొడుకుని ఎవరెనా పేరడిగితే
ముద్దుగా "తుమారో" అంటాడు.
కాని తను ఒక్కనాడయినా ఎత్తుకు
ముద్దుడలేదు. నేను చాల తప్పుగా
ప్రవర్తిస్తున్నాను — అనుకుంటూ
శేఖర్ అలోచిస్తూ ఇంటికి నడుస్తు
న్నాడు.

2

శేఖరానికి భార్యపోయి రెండే
ళ్ళయింది. కుమారని ప్రసవించే
టప్పుడు ప్రసవవేదన భరించలేక
పోయింది. అందుకే శేఖరానికి
కుమార్ తల్లిని తండ్రి పుట్టాడని
అసహ్యము. పెద్దల బలవంతము
మీద మళ్ళా పెళ్ళి చేసుకున్నాడు.
అమె. కుమారుని చాలా ప్రేమగా
చూసుకుంటుంది. ఇప్పుడు కుమార్ కి
మూడేళ్ళ వ ద్వయం. ముద్దు
ముద్దుగా మాట్లాడుతాడు. చూడ
టానికి జొర్లుగా దబ్బుపండు
భాయలో వుంటాడు. అయినా
శేఖరం పీదరించుకుంటాడు. చంటి
పిల్లాడి కేమి తెలుసు? తండ్రి
దగ్గరకి కుమార్ వస్తూనే వుంటాడు.
శేఖర్ కనరడంతో ఆదిరి ఏడుస్తూ
తల్లి దగ్గర కెళ్ళిపోతాడు. సోదార
ణంగా పినతల్లి సుజాత కుమార్ ని

తండ్రి దగ్గరకి చేరబెయ్యదు అలో
చించిన కొలది తన మూర్ఖత్వానికి
శేఖరానికి బాధ కలిగింది. తల్లి
లేని కుమార్ ని తల్లి తండ్రిలా
చూసుకోవలసింది పోయి ఇన్నాళ్ళు
ఎంత అసహ్యపడ్డాడు. ఒక్కనాడు
కూడా మనసోరా ఎత్తుకోలేదు.
సజాత మంచిది కనుక సవిత్ర
కొడుకెనా బాగా చూసింది. లేక
పోతే పాడిపాటికి శిశుయ్యేవాడో
లోకంలో ఎంతమంది పిల్ల తలులు
క్షేమంగా లేరు. శశికి ఆయనరా
యము లేక చచ్చిపోయింది. ఎంత
పిచ్చివాడిని? ఇన్నాళ్ళు చంటి
పిల్లాడ్ని బాధపెట్టాను. కుమార్
నిజంగా ఎంత ముద్దుగా మాట్లాడు
తాడు. దేవుడంత కరుణామయుడు
నా బిడ్డకి తల్లిని మళ్ళా ప్రసా
దించాడు. సుజాత దేవత
నామనస్సు మార్చేడు. అనుకుంటూ
గుమ్మం ఎక్కాడు.

"నాన్న నాన్న! లెల్లికెటాము"
అంటూ కుమార్ కాళ్ళు చుట్టేశాడు
శేఖర్ కొడుకుని ఎత్తుకుని మురిడి
"ఎవరిపెళ్ళి బాబు" అన్నాడు "లిల్లి
తల్లిని అమ్మ తెప్పించి నాన్న
అన్నాడు చిన్నారి కుమార్."

"అలాగే పెళ్ళాము బాబు" అని
"సుజా చూడునీకుమారుడెంతముద్దు
జామాటాతున్నాడో" అంటూ కుమార్
ని శేఖర్ కదించాడు. సుజాత శ
వెంట ఆనంద బాష్పాలు రాలాయి

ఫస్ట్ క్లాస్ రీక్ష. బీజ్ నందుకొని అసందంగా, బరువైన పర్సుతో బయటపడ్డాను. ఓ హైక్లాస్ హోటల్ కి వెళ్ళి కూచోని ఈ సాయంకాలం ఎలా గడపాలో అలోచించుకొన్నాను.

ఈ రోజు రవీంద్ర భారతిలో మంజరి డాన్స్ ఉంది. ఆమెని నేను ఒకసారి చాలా దగ్గర నుంచి చూశాను. చాలా నల్లగా ఉంటుంది. పెన్నెన ముఖానికి మెరుగులు పెట్టుకొని నృత్యం చేస్తూంటే కళ్ళు మూసుకోవాల్సిందే.

నా ఆలోచనలకు అంతరాయంగా సర్పర్ పచ్చాడు. వేడిపెసరట్టు, కాఫీకి ఆర్డరిచ్చి టేబుల్ మీది పేపరు తీశాను. మొదటి పేజీలో ఆ రోజు విడుదలయిన సినిమా ప్రకటన కనిపించింది. ఆ సినిమా నాకు చాలా ఇష్టమైన ఒక నవల ఆధారంగా తీశారు. దానికోసం ఎన్నాళ్ళ నుంచో ఎదురు చూస్తున్నాను. అది ఈ రోజే రావటం. నా ఆదృష్టమని నాలో నేను పొంగిపోయి

సర్పర్ అచ్చిన షేప్ తన ఉత్సాహంతో మూటకెక్కాను.

సినిమా మొదలెట్టుకునికి పావు గంట మాత్రమే వుంది. మొదటి రోజుకాబట్టి జనం చాలామంది వచ్చారు. ఎలాగో అవస్థపడి టికెట్ కొని హాల్లోపలికి వెళ్ళాను. అన్ని సీట్లునిండిపోయాయి. నా ఆదృష్టమో అని ద్వారం దగ్గరే ఉన్న వరుసలో రెండో సీటు ఖాళీగా ఉంది. వెళ్ళి దాన్ని ఆక్రమించి తేలిగ్గా ఉపరి విడిచాను.

సినిమా మంచి రక్తిలో ఉంది. ప్రేక్షకులందరూ తమ తమ ఉనికిని మరిచిపోయి తెరకేసి చూస్తున్నారు.

హఠాత్తుగా నా ప్యాంక్టు టేబు మీద ఏదో పాకుతున్నట్టు అనిపించి,

సి. విశ్వనాథరావు

పి. యు. సి. న్యూనెన్సు కాలేజి

హైదరాబాదు.

ఓరగబోతో చూశాను పక్కనలో
 బూర్పున్ను తనిచెయ్యి నాపాంటుజేబు
 లోకి పోబోతోంది. జరగబోతున్నది
 గ్రహించాను. నేనుతలతిప్పకుండానే
 నా జేబులోకి వెళ్ళి పర్చుని పట్టు
 కొన్న చేతిని గబుక్కున పట్టు
 కొన్నాను. కారణం గట్టిగా అరచి
 హాలో రభస చేయటం నా కిష్టం
 లేకపోయింది. అతన్ని బయటకు
 తీసికెళ్ళి బుద్ధి చెప్పాలనుకొన్నాను.
 వాడు నా పర్చు వదిలేశాడు. కానీ
 నేను వాడి చెయ్యి వదలలేదు.
 అతడు తన చేతిని వదిలించుకోవాలని
 బ్రహ్మ ప్రయత్నం చేశాడు.
 క్రమంగా వాడి పేలోకటి మాత్రమే
 నా చేతిలో ఉంది. ఆ పేలు పట్టు
 కొనే అతన్ని కుర్చీ పరుసల్లోంచి
 ఇవతలికి తీసుకు వచ్చాను. కానీ
 వాడు ఆ చేతిని కూడా విదిలించు
 కొని "దొంగ! దొంగ!" అని అరవ
 సాగాడు.

నేను అశ్చర్యంతో నోటమాట
 రాక నిల్చుండి పోయాను. నలుగు
 రయిదుగురు నా చుట్టూ మూగారు.

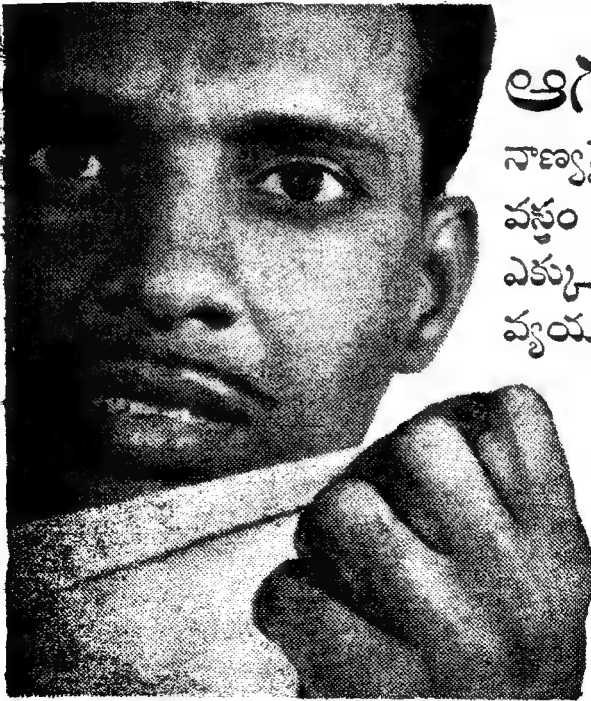
"ఏం చేశాడయ్యా?" ఓ వ్యక్తి
 ప్రశ్నించాడు.

"ఇతను నాజేబులో పర్చు కొట్టి
 దామని నా జేబులో చెయ్యి పెట్టా
 డొడి. నేను గ్రహించి వాడి చెయ్యి
 పట్టి సరికి పేలి ఉండడం కొట్టి

శాదంకి చెయ్యిడి. ఎందుకొట్టా
 అన్నాడు.

నేను అశ్చర్యంగా గుప్పిటు తెత
 చాను. నిజంగా నా చేతిలో ఉంగర
 ముంది. ఇందాక జరిగిన పెనుగులా
 టలో ఈ ఉంగరం వాడి వేలినుండి
 జారి నా గుప్పెట్లోకి వచ్చివుం
 టుంది. అప్పటి నుంచి నా గుప్పిటు
 అలాగే ఉంది. మరి ఈ సత్యాన్ని
 జనం నమ్ముతారా? చచ్చి నా
 నమ్మరు. ఇంక అక్కడ ఒక్కనిమిష
 ముంటేనాపరువుదక్కదు. పారిపోతే
 ఇంకా రభస అవుతుంది. ఇంతలో
 ఓ పెద్దమనిషి నా చేతిలోని ఉంగ
 రాన్ని తీసుకొని దొరగా మారిన
 దొంగ కిచ్చేసి నా వైపు తిరిగి
 "దొంగతనం చెయ్యాలని చూశావు
 ఫలించలేదు. నిన్ను చితకతన్నే
 వాళ్ళమే. సినిమాహాలు కాబట్టి
 వదిలేస్తున్నాము. ఫో!" అంటూ
 నన్ను బయటికి తోశాడు. నయం
 చితకతన్నీ పోలీసుల కప్పజప్పలే
 దనుకున్నాను.

ఉసూరుమని ఇవతలికి వచ్చి
 స్కూటు రెక్కాను. నాకు జరిగిన
 అవమానం మరి తీవ్రం కాకుండా
 నా పరువు, నా పర్చు నాకు
 దక్కాయి. కాళ్ళలో పడుకు
 నుండే దడ తగేదాక ఓ పెనుగుటలో
 కూలబడి పడిపడి కాఫీ తాగి ఇంటి
 ముఖం పట్టును.

ఆగండి!

నాణ్యమైన
వస్త్రం నిజంగా
ఎక్కువ
వ్యయకారకమా?

అది ట్వీన్ టస్కర్ అయితే మాత్రం కాదు! ఈ వస్త్రంలోని పైవిద్యాన్ని మీరు యిష్టపడతారు....మధుర మిర్చి వారి భారీ ఉత్పత్తి అవకాశములవలన గిట్టినవము, ఎక్కువకాలం వున్నక, అద్భుతమైన వనితనము, సరసమైన డర నిర్ణయము సౌభ్య వదినవి. క్లాసికమొకొనండి, సరసమైన డరకు లభించే నాణ్యతకు ట్వీన్ టస్కర్!

మధుర మిల్క్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మధురై
మేనేజింగ్ పబలిష్లు: ఎ టి ఎస్ హోగ్స్ లిమిటెడ్

హార్వే

ట్వీన్ టస్కర్

ఫ్యాషన్ • డ్రెస్ • లాంగ్స్లాక్

సరసమైన
దరకు నాణ్యత!

మధురమి చీడిన బోర్డన్

చెల్లని

మంచితనం

రెండవ బహుమతి (రూ 20) వారు

చేసుకోవలసిన లెక్కలు, ప్రాసుకోవలసిన నోట్సు చాలా వుండటంతో గది వదలి ఎక్కడికి పోలేదు. పోనీ - అలా తిరిగి వద్దామన్నా, అలాచూసిన వర్గం కురుస్తూంది. అరుగుంటలకే బాగా చీకటి పడింది!

ఇంతలో, రామం పరిగెత్తుకుంటూ ఎక్కడినించో వచ్చాడు! బట్టలు తడిసి మువ్వయ్యాయి. శావులో ఒక బుర్రెకాయ, రొట్టె వీచో చిల్లర సామానా ఉన్నాయి. తలికి గజ గజ లాడుతున్నాడు!

అతడి పొదుపరితనం మీద ఈసారి చాలా సంతోషించింది -

‘అంతలా తడిసి రాకపోలే, రికా కట్టించుకుని కామండ్రో? మరి, అంత వేసినిగొట్టువైతే ఎలా? అన్నాను రామా న్నుడే’

‘అనాదివ్వ కుడా - పెన్ను, కాగితం తీసుకుని వీచో లెక్కలు వేసు

కోవడం మొదలుపెట్టాడు. తడి బట్టలతోనే -

తిరిగి, ఏం మూటాడకుండా పాతనా పన్నో నిమగ్నుడైనయ్యాను.

శావులో రూప్ దొరకక పోవడంతో రామం, నేనూ కాలేజీకి దగరగా ఒక గది లేక ‘గాభ’ అదేకి తీసుకుని వుంటున్నాం!

రామం విచిత్ర వ్యక్తి! ఒకటికై సైసా ఇవ్వడు, మరొకటి దగర అర సైసా వుచ్చుకోడు! సైసా, సైసాకి పద్దు వ్రాయాల్సిందే!

టిఫిన్ కింత, ముప్పివాళ్ళ కింత

మంచి రాజు రాజ యోగానంద మూర్తి

బి. కాం; ఫైనలియర్
సర్ సి. ఆర్. రెడ్డి కాలేజి
ఏలూరు.

ఎప్పుడైనా మిత్రులతో సహానికి
తెచ్చి ఇంత, సనిమాలకింత - ఇలా
అన్నిటికీ విడివిడిగా కొంత డబ్బు
కేటాయిస్తాడు. అపైన ఒక పైన
కూడా ఖర్చు చేయడు!

ఉన్నప్పుడు సుష్టుగా డబ్బుఖర్చు
చేసేసి, శిలాఖర్లో మనియార్డుకుంసం
ఎదురుచూస్తూ - అప్పులిచ్చే వాళ్ళ
కోసం అటూ ఇటూ తిరిగి, వేనవస్త
వదుతుంటే - డబ్బు గురించిన ఏ
బాదరబందీ లేకుండా నిశ్చింతగా
ఉండే రామన్నచూసి, అప్పుడప్పుడు
వళ్ళు మండినా, తాపానోలో కూడా

నిశ్చలంగా ఉండే తిగిన అకవి
ఆత్మపైర్వంనున్న నాకు గౌరవం!

మనసులో అనుకున్నది అక్షరాలా
అచరించగల వాడికి-నిమిషానికి ఒక
విధంగామారే వాళ్ళకి, పడకపోవ
డంలో ఆశ్చర్యంలేదు! అందుకు
కారణం ఒక రకమైన తార్వ అని నా
అభిప్రాయం-

“ఇది” అని అనుకున్నాడంటే, ఆ
“ఇది” తప్ప మరోటి చేయడు. అందు
పల్ల, కాలేజీలో రామం అంటే చాలా
మండికి సరిపడదు.

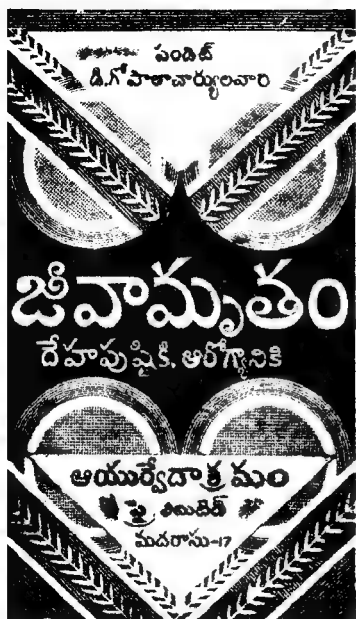
“తక్కినవాలు ముచ్చకుని ఆ
వద్దేదో వెతుకోరాదా? బహు -
తెచ్చిన వాల్లు వస్తువులకి అంతాన్న
తెక్కలు వేస్తున్నా వెందుకూ!
అన్నాను ఇంకా వదువేయడంలో
మునిగితేల్చు రామంతో.

“డబ్బులేడా వచ్చింది. - ఖర్చుకి
సరిపడటంలేదు” అని “ఇప్పుడే వస్తే
అంటూ గవగబా రోడ్డు మీద
వెళ్ళిపోయాడు.

పానుగంట తర్వాత తిరిగి
వచ్చాడు. అప్పటికి వాన తగ్గింది.

“కనప పలాడనుకున్నా-కాన్పితవ
పళ్ళెదు” అన్నాడు తడి బట్టలు
మార్చుకుంటూ-

“ఏమిటి సంగతనలు?” అన్నాను
నేను ౪ లంగ

పోడి, బిల్లు వేసుకుని నా కుక్కని
ముందరికి ఒక స్టూలు లాక్కుని
కూర్చుని చెప్పడం మొదలు
పెట్టాడు.

“ఈ రోజుక వింత జరిగింది!
చేతిలో సామాను చాలా పుండ
టంతో రిక్షాలో రాక తప్పలేదు.
పైగా, హూదన వర్షం! రిక్షా
పావలాకి జేరమాడాను. వాడు
రంగయ్య కిక్కి కొట్టుదాకా తీసుకు
వచ్చి - మన పిడిలోకి రాసన్నాడు!
నేను ‘దగ్గరే’ అని చెప్పి చాలా
దురం తీసుకు వచ్చానట! రూమ్
దాకా వచ్చేందుకు ముప్పయి బదు
పైస లపుతుందన్నాడు. చిన్న ఘర్షణ
వడ్డాం!

— చివరకి, నాకు చిరాకేసి - ఇరవై
బదు పైసలూ ఇచ్చేసి అక్కణ్ణించి
నడచి వచ్చాను. వచ్చేముందు
వాడితో ‘ఇలా చేసినందువల్ల నువ్వు
జాగు పడ’ వన్నాను. వాడు
నా మాటలకి నవ్వుకుంటూ వెళ్ళి
పోయాడు!...” అగాడు రామం.

“ఉబాయింది మన చూసేదాకా
తీసుకు రావాల్సింది! చెబును వాడి
పేసి’ అన్నా, గళ్ళవంచ, నెక్
బనీనూ తోడు కుక్కన్న నేను
ధైర్యంగా!

“నేనెచ్చేది హరిగా విను!
... పది నల బిళ్ళలూ

ఒక బిడ్డ, ... ఇచ్చాను
అందులో — చీకట్లో పొరబాటుగా
పదిపైసల బిళ్ళనుకుని అర్థరూపాయి
ఇచ్చేకాను!”

రామం తబ్బు దగ్గర పొరబాటు
పడ్డాడంటే నేను నమ్మలేక
పోయాను!

“నే నొకడిన అశించను. అందు
వల్ల, వాడి చిల్లు గవ్వ కూడా
పోదు’ అని నా దగ్గర తబ్బు
వాయిచే వాడివి - చూశావా! -
ఎలా తోకరా తిన్నావో? అన్నాను
ఎప్పుడో అతడన్న మాటలకి ఇప్పుడు
జవాబుగా, ఉడికించాలనే దృష్టితో

“లేదు! - పాపం ■ రిక్షావాడే
పది పైసలు నష్టపోయాడు! ఇక్కడే
పుంటే ఇచ్చేసి పడ్డామని చూశాను
కాని, కనపళ్ళేదు. ఇందాకా వెళ్ళిన
దండుకే!”

“వాడెలా నష్టపోతాడు?
నా దగ్గర కొస్తా వెండుకు తోకరా
తిన్నది చాలక?” అన్నాను కొంచెం
అయోమయంగా.

“నిజంగానే!... .. నేను చూసు
కోకుండా వాడికి ఇచ్చింది నిన్న
నువ్వెచ్చిన మారని అర్థరూపాయి
అన్నాడు బాధగా రామం.

“పాపం! రిక్షావాడు!” అను
కున్నాను.

రంగుల రహస్యం

హంగులూ, రంగాలూ

తెలుగు సినిమా రంగంలో కొన్ని అపూర్వ కార్యాలు సాధించిన హైదరాబాద్ రంగుల రహస్యంతో మరొక మెలురాయి చేరబోతున్నది.

తెలుగు సాంఘికాలలో మొట్టమొదటి వర్ణచిత్రం అదుర్తి - సుందరం 'తేనె మనసులు' హైదరాబాద్ సమర్పించింది.

హైదరాబాద్ లో రెండవ స్టూడియో వెలసి లలిత శివజ్యోతి ఆధ్వర్యానికి వచ్చి వారి ఫిలిమ్స్ ఆధ్వర్యాన తయారైన 'రహస్యం' ఖరీదనంలో ఒక పతాకం ఎత్తబోతున్నది. దాదాపు 30 లక్షల రూపాయలు వ్యయమై 20 వేల

అడుగులను ఎంచిన నిడివిలో తీసిన ఈచిత్రం మన తెలుగు కూచిపూడి నాట్యానికి ఒక డాక్యుమెంటరీ విలువ ఇచ్చింది కూడా. కీ॥ శే॥ మలాది రామకృష్ణ శాస్త్రి విరచిత 'గిరిజా కళ్యాణం' కూచిపూడి సంగీత నృత్య నాటికతో ఈనాడు ఆ నృత్యకళలో ప్రసిద్ధులైన అందరి రీతులను ప్రదర్శించబోతున్నది.

అది అలా వుండగా శ్రీ ఎ. శంకర్ రెడ్డి నిర్మిత చిత్రం 'రహస్యం' తీవ్రంగా 'రంగానికి' పరిమితమై వుండదు. జానపదరంగం రంగ ప్రధానంగా కన్పించినా పౌరాణిక రంగానికి తీసుకొనివెళ్ళి చారిత్రక ఆధారాలు కూడా చూపతోంది

శ్రీ దేవి కుబ్జై ప్పవారి "పెద్దక్కయ" లో వాణిశ్రీ, కృష్ణలహరి

సాయి చారిత్రిక, జానపద, శాతావేక రంగాలు కలిపి పోషించే విశ్రాంతి కుష్టుమన కలకత్తా, ప్రాథమిక బాడ్ లో తయారైన మొట్టమొదటి గీతు సాంఘికీకరణ పద్ధతి ప్రతిపత్తి. వేదాంతర రాసువయ్య దర్శకుడు.

బహుశా "రహస్యం" లో అంతటి భారీ సెటూ మరే తెలుగు చిత్రం లోను వచ్చి వుండవు. సి. ఎల్. రాయ్ ఛాయాగ్రహణ దర్శకత్వంలో టి. సి. ఎస్. శర్మ కళా దర్శకత్వం మాత్రం కళలను సంతరించుకొన్నది.

ఇంత దురితం ఉండే సామాన్య గ్రామీణుని వరకు తీసుకువచ్చి కళాళ గృహమికలు ధరించిన భారతీయ

శ్వరరావు భూమిక మంచిగా రహస్యం అతీతహస్యం.

"రహస్యం" లో భారతీయ నాటక మందితం సెటూను ప్రాథమిక బాడ్ లో వేకారు. తరువాత వాయికి మద్రాసు భారతీయ కళా పరిషత్ పట్టించి. తరలారు. అతీత సెటూను పోయిల వ్యయమయిన అసెటూను మళ్ళీ వేకారు.

పాతాళమందిరుతోనే కొత్త దేవాలయం వుంది. అది కాదే విజయం. మిషాన్, అంబ, కాంధర్వి, మరదమాన్, ఉమ, పార్వతి, విశ్వేశ్వరుడు, సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు, అర్జున్ మొదలైన 12-14 అడుగుల చిన్న హీరో

శిల్పాలెన్నో అందులో వున్నాయి. ప్రధాన దేవత లలితాదేవి, అంతటి బ్రహ్మాండమైన సెట్టు లో ట్రీక్ మాట్స్ అనేకం తీశారు. ఆ వొక్క సెట్ అంద్రకళా చాతురికి గీటు రాయిగా పేర్కొనవచ్చు.

పోతే హైదరాబాద్ లోని కిక్ ట్యాంక్ గార్డెన్స్ ను మొత్తంగా రీమోడల్ చేసి ఫూట్ చేశారు.

సెప్టెంబర్ లో మద్రాసు భరణీలో తీసిన 'గిరిజా కళ్యాణం' యక్షగానంలో 'పద్మశ్రీ' వేదాంతం సత్యనారాయణ మన్మథుడుగా, అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గడించిన కోరాడ సరసింహారావు శివుడుగా నృత్య పాత్రధారణ చేశారు.

శూచిపూడి మూల స్తంభాలలో కొండలైన వేదాంతం రాఘవయ్య (సూత్రధారుడు), వెంపటి పెద సత్యం, చిన సత్యం, వేదాంతం రత్నయ్యశర్మ, భాగవతుల యజ్ఞ నారాయణ శర్మ (వంత పాతుకులు) సముచిత పాత్రధారణ చేశారు. నృత్య దర్శకుడు వెంపటి పెద సత్యం.

దాదాపు ఒక రీలు పచ్చే ఈ యక్షగాన ప్రదర్శనంలో గీతాంజలి (రతీదేవి), సరోజ (పార్వతి), స్వరూపరాణి మొదలైనవారు కూడా పాల్గొన్నారు.

నిన్నటి హీరోలు 'పద్మశ్రీ'

నాగయ్య, సి.పి.కే. రాయణనా రావువంటి వారలు తారాగణంలో వుండడం మరొక గమనాన్నమైన విషయం.

మాందకునిగా నాగేశ్వరరావు, రక్త భీషణుడుగా రంగారావు, శ్రీకంఠునిగా గుమ్మడి, పథక నిర్వేళకునిగా ముదిగొండ లింగ మూర్తి, నారదునిగా హరనాథ్ నటించిన ఈ చిత్రంలో సరోజాదేవి, కృష్ణకుమారి ఆకర్షకమైన, కరుణాత్మకమైన భూమికలు ధరించారు. తారాగణంలో ఇంకా కాంతారావు, రాజు చాల, రమణారెడ్డి, లంక సత్యం, డి.వరలక్ష్మి, అంజలీదేవి, జయంతి, సుంద్యకాంతం, గిరిజ వున్నారు.

సాంకేతిక ప్రబలిత వర్గంలో హైదరాబాద్ వున్నవారు కాక సదాశివ బ్రహ్మం, సముద్రాల, డాక్టర్ సి. నారాయణ రెడ్డి, అప్పారెడ్డి (పాతులు), పీరాలాల్ (నృత్యం), శ్యామసుందర్ (స్టంట్స్), వేణు (ఎడిటర్), నాగరాజు రావు (స్క్రిప్ట్) వున్నారు. బొంబాయిలోని ఢిల్లీ సెంటర్ లో 'ప్రాసెసింగ్' జరిగింది. విడుదల వాటి.

వి. సాంబశివరావు దర్శకత్వంలో జ్యోతి ప్రొడక్షన్స్ వారు నిర్మిస్తున్న 'ముగ్గురు మరాఠీలు' జయరామ్ అనే కొత్త హాస్యనటుని పరిచయం చేస్తుంది

రెండు రాజవాడుకలో "రంగడు"

అన్నపూర్ణ వారి
"పూలరంగడు" పెప్పెం.
బర్ మొదటి రెండు
వారాలలో రెండు రాజ
భావి నగరాలలో ఎండ
పెట్టిన సమరాను ఎదురు
నిలచాడు. పాతలో
ఒకటి హైదరాబాద్.
రెండవది తెన్నపట్టణం.
మొదటి దృశ్యం రెండ్ర
రస ప్రధానం. రెండవ
ఘట్టం శృంగారరస
ప్రధానం.

మొదటి సన్నివేశ
కలలో హైదరాబాద్
కివాళిలో సీయూడిన
దానిలో వాక్యక్రమ
(మీరు రిమినిస్కెన్స్)
కోనం పూలరంగడు

లలిత శివభోజి వారి "రహస్యం"లో
నాగేశ్వరరావు, రాంతారావు

ధర్మరావు పరిహాసాన్ని వెంటాడిం
చుడు.

రెండవ సన్నివేశం మద్రాసు
తీరంలో తీసివట్టిడి: ప్యామిలీయను
లో కి అపవాదాత్మకమైన "రంగడు
సింగిల్స్" వెళ్ళడం.

వత్స, కల్పనల కొత్త కథ

వాక్యము, కల్పన చక్కగా
మోతాపించుకొన కథను ఎమ్. వి. ఆర్

విశ్వస్థ ఆది వెళ్ళిపోయింది. ముప్పం
బర్ ఎనిమిదవ తేదీన గోల్కొండ వెళ్ళి
యూనైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రారంభమైంది.

విజయపురం, జయలలిత, స్వస్థ,
నాగేశ్వరరావు, రామకృష్ణ, గో. జ
బాబు, ఇల్లురామలింగయ్య; ఎమ్.
వి. రామదాసు (విరూపాక్ష), ఎమ్.
మల్లబాబురావు (తర్కమండు),
ముక్కామాది వెంకటరమణ (వంఖాజు
య్య).

జి.వరలక్ష్మి ఆశయ చిత్రం మూగజీవులు

జి.వరలక్ష్మి ఆల్ రౌండ్ రికార్డుస్ తున్నారు. తాము పూర్తి చేస్తున్న 'మూగజీవులు' గురించి ప్రస్తావనూ, మామూలు పంథా చిత్రాలు కాక ఒక నిడియల్స్ క్లిక్ (ఆశయ పూరిత) చిత్రం తీయాలని ఎన్నోళ్ళగానో కలలు కంటున్నానని, ఇన్నాళ్ళ కది సఫలమైందని అన్నారు.

దిగ్గజ్, మాటలు, దర్శకత్వ, నిర్మాణ బ్రాహ్మణలు వహించడమే కాక ప్రధాన స్త్రీ పాత్ర కూడా ధరించిన సుపీకగా జి.వరలక్ష్మి అందరినీ చరిత్రలో పెరు సంచలించిపోయింది.

ప్రపంచ వాక్కు వాక్కు కోల్పోయి, బుధి ర సంగ్రహం ఒక ఉపాధి కారి (వరలక్ష్మి) మౌన వాక్కులతో పెరిగి, దైవికంగా వాగ్దాని సంపాదించి అభ్యుదయ కవీగా కీర్తిసారించడం చంద్రశేఖరా ఫిలిమ్మవారి 'మూగజీవులు' ఇతి వృత్తి విశేషం. కథానాయిక ప్రసన్న లక్ష్మి.

"అగ్ని దొర" కొత్త దర్శకుడు శ్రీనివాస్

ఈ పిలలో 'వల్మీక దొర' శ్రేణిలో చేరబోతున్నవారు అగ్నిదొర బి.వి. శ్రీనివాస్.

బహుభాషా జ్ఞానం కలిగిన ఈ 22 సంవత్సరాల యువకుడు 'అగ్నిపిడుగు' నుంచి విన్నటి 'బదరు మోసగాళ్ళు' వరకు సీటీ 'విక్రమ'

నరకడు' వరకు తండ్రి శ్రీ బి. శివరామార్యవర్మ ఆస్థానియేట్ డిరెక్టర్ గాను, నిర్మాణ వ్యవహారపరిధి గాను పుండి చిత్ర నిర్మాణ పనులన్నింటిలోను అనుభవం పడింది.

కాంతారపు, భారతి కొత్త కాంటిన్యెంట్ ఇచ్చే ఈ చిత్రానికి ప్రధాన నిర్వాహకులు బి.వి.విలాపార్య, రవన్ బి. కృష్ణమూర్తి, సంగీతం విజయకృష్ణమూర్తి.

చలన చిత్ర వార్తలు

రామారావుకు నాగేశ్వరరావు
ట్రాఫిక్

మద్రాసు ఫిలింఫ్యాన్స్ అసోసియేషన్ చూడర్ వారు సెప్టెంబర్ 10వ తేదీన హైదరాబాద్ లో 1986 ఉత్తమ చిత్ర, నటు, సాంకేతిక ప్రముఖులకు ఆవరణలు అందజేసారు. ఉత్తమ దర్శకునికి ఏ. నాగేశ్వరరావు ఒక రోలింగ్ ట్రాఫిక్ ఏర్పాటు చేసి వున్నారు. అట్రాఫిక్ శ్రీకృష్ణ పాండవీయం దర్శకుడు ఎన్. జి. రామారావు గెలుచుకున్నారు. ఉత్తమ నటన బహుమతి ప్రవీణ్ అంబేద్కర్ కిచ్చి రోలింగ్ ట్రాఫిక్ నవరాత్రి నాగేశ్వరరావు స్వీకరించారు. ఉత్తమ చిత్రంగా ఎమ్మీ కెస్ అన్న పూర్ణ సిక్వెల్స్ 'ఆత్మ గౌరవం' (విశ్వాత్మ, నాగునాథరావు) కథలు ఉన్నాయి. నాగునాథరావు, ఎ. నాగేశ్వరరావు (నాగునాథరావు), సవరణ బి. నాగునాథరావు (నాగునాథరావు) మూడూ బహుమతులు పొందింది. ఉత్తమనటి బహుమతి శ్రీకృష్ణ కులాభారం. ఉత్తమ పోస్టరేటుడు పద్మనాభం (లేక మనసులు). ఉత్తమ నాటకీ పద్మిని (లేక మనసులు). రామారావు బదులు అయిన కుమారుడు హరికృష్ణ నాగేశ్వరరావు

"అడవడుడు"లో

ఎన్. జి. రామారావు, చంద్రకళ

శ్వరరావు రోలింగ్ ట్రాఫిక్ స్వీకరించారు.

అలభ్యపాథ్ ఫిలింఫ్యాన్స్ అసోసియేషన్ బహుమతులు కూడా శ్రీకృష్ణ పాండవీయం దర్శకుడు ఎన్. జి. రామారావుకు, నవరాత్రి నటుడు అక్కినేని నాగేశ్వరరావుకు లభించాయి.

10వ తేదీ ఉత్సవంలో నాగేశ్వరరావు

కావునమాటాడుకూకావలమిమాత్రమే
కావలసివచ్చినకావలసివారి ప్రజ్ఞాపటి
మేలునుగురించడం హర్షదాయక
మౌనము.

పి. సుశీల రాజరాజేశ్వరీదేవిపై
పాటపాడారు. తెలుగు, తమిళ రం
గాల మేటి గాయనిగా ఆమెకు
రెండు అవార్డులు లభించాయి.

“గొప్పవారి గోత్రాలు” లో
మూడు ఘట్టాలు

రవి ప్రొడక్షన్స్ వారి ‘గొప్పవారి
గోత్రాలు’లో నాయకుడు, నాయిక
ప్రవేశంతో సేత్రాలు తెరచేసుట్టం,
శోభిస్తున్నారాత్రి నాయకుడు ఆ రెండు
చెయ్యబడడం, భూగృహంలో ఒక
సన్నివేశం చిత్రీకరించారు. అంతా
కొత్త సటిసమితివున్న ఈ చిత్రంలో
నాయకుడు శేషగిరిరావు, నాయిక
రాధ. దర్శకుడు ఏ. ఎల్. ఆచార్య
రావు. పర్యవేక్షణ చాణక్య. నిర్మాత,
ఎమ్. రంగారావు.

అన్నదమ్ముల జానపదం

పి. ఎస్. ఆర్. పిక్చర్స్ వారి
జానపదం ‘రణభేరి’ అన్నదమ్ముల
కథ. బాల్యంలో పోట్లాటుకైనా ఒప్పు
కొని అన్నదమ్ములు పెద్ద అయ్యాక
కత్తులు చూసుకుంటారు. కారణం?
తల్లి క్షోభిస్తుంది. కాని ఏమెలా
చెయ్యగలదా? తొమ్మిది కంటి

సుబ్బారావు వ్రాసిన ఈ సెంటి
మెంటల్ జానపద కథలో అన్న
దమ్ములు కుంతారావు, రామకృష్ణ.
సెంటెంబర్ మాటింగ్ పెడ్యూలుతో
ఆరు రోజు తయారౌతుంది. స్క్రిప్టు;
టి. పి. మహారథి. స్టేజిస్ట్, దర్శ
కత్వం: గిడుమూరి సూర్యం. నిర్మాత
పింజల సుబ్బారావు.

ఎన్. టి. రామారావు.

చంద్రకళలపై పాట

సుభాషిణీ ఆర్టు పిక్చర్స్ వారి
‘అడవడుచు’లో సెంటెంబర్ లో
రెండు పాటలపై చిత్రీకరణ పూర్తి
అయింది. ఎన్. టి. రామారావు,
చంద్రకళ అన్నా చెల్లెళ్ళగా సటి
స్తున్న ఈ చిత్రంలో పీర్స్ బ్రెస్టెన్
నేపథ్యంలో ఒక పాట వస్తుంది.
‘ఇదేనా?’ అంటూ ప్రశ్నలతో
శ్రీ శ్రీ పరపళ్ళెత్తించేపాటకు టి.
చలపతిరావు స్వరకల్పన చేశారు.
నాట్యకత్తెగామూడా పేరొందిన
చంద్రకళ ఇందులో అంధురాలిగా
నటిస్తున్నారు. మద్రాసు ఎస్. బి.
ఇ. టి. కాలేజిలో ఒకచెంప చదువు
కొంటూ, కూచిపూడి మొదలైన
నృత్యరీతులలో వేరొకచెంప ప్రాప్తి
జ్వలం సంపాదించుకుంటూ తెలుగు,
కన్నడ, హిందీ చిత్రాలలో కూడా
ఈమె నటిస్తున్నారు.

‘ఎందుకని?’ (రచన: దాశరథి)
అవేరెండవపాట సుశీల, జయదేవ్ లు

లలిత శివశ్యామివారి "రహస్యం" చిత్రంలో ఓ సరైనాడేవి

పాదగా వాణిశ్రీ, శోభన్ బాబులపై చిత్రీకరించారు.

ప్రసాద్ స్టూడియోస్ లో జరిగిన ముఖ్యమైన సెట్ షూటింగ్ లో దాదాపు తారాగణమంతా పాల్గొన్నది. అంభురావున చిన్న చెల్లెలు కథవెండితెరకెక్కిందడంలో ప్రధాన పాత్ర వహించిన ఇతర కళా వర్గ వివరాలు.

ఎల్. వి. ప్రసాద్ (స్ట్రీట్ ప్రి),
కె. ప్రత్యగాత్మ (సంభాషణలు),
కె. పో మాంబరధరరావు (దర్శకుడు),
పి. పూర్ణచంద్రరావు (నిర్మాణ సారథి),
బి. ఎన్. కృష్ణ (కళ),
ఎమ్. జి. సింగ్, చంద్ర శేఖర్ (కెమెరా),
జి. గోపాలరావు (ఎడిటింగ్),
పద్మనాభం, గీతాంజలి, హరినాథ్, రాధాకుమారి, నాగ భూషణం, చదలవాడ, కృష్ణకుమారి (గెట్ట).

సర్వకన్యల సంప్రమాశ్చర్యాలు

హైదరాబాద్ మొదటి వారంలో లక్ష్మీ ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్స్ వారి 'నాగ సుందరి కథ' లో శివ గిరి సర్వకన్యల రహస్య వ్యక్తాంతం మనోజ్ఞంగా చిత్రీకరించారు.

కవి పి. కళి నాగేంద్రరావు కథను బట్టి యువరాజులు (కాంతా రావు) నర్తకినీడం వుంది అయినా కలి దోష్టమల, రాజునీడం కలుగు కన్నులన్నీ మిక్కిలి తో

(చంద్రమోహన్) సాహసయాత్రకు బయలు దేరుతాడు.

కొన్ని చిత్ర విచిత్ర అనుభూతుల పీఠ్యులు శివగిరి చేరారు. శివ గిరి ప్రదక్షిణ చేస్తూ వుండగా రెండు నాగు పాములను చూశారు.

సంగీత శృంగార కళా ప్రయత్న ధైర్య యువరాజు పెద్దనాగుపామున కప్పించాడు. నాగస్వరం ఉదాడు పొడాడు. (పాడిచి, సంగీత పర్వ కత్తుం వహించినది సాంతుసాలి). తన్మయత పొందిన నాగులు నాగ కన్యలయ్యాయి (కాంచన, గీతాంజలి).

ఇద్దరు యువకుల ముందు యస్వ సంబుధకొత్తే సర్వకన్యలిద్దరు. కాటువేస్తాయా? పూటు ప్రసల చూపిస్తాయా? యువరాజు సర్వ గండం పూటేమిటి? ఈ విషయాలను చిత్ర దర్శకుడు కె. కావేశ్వర రావు అంటే లంఘలుగా ఉత్సాహ జనకంగా తెలుపుతారు. కళా దర్శకుడు తోట వెంకటేశ్వరరావు. కెమెరా: అన్నయ్య. కూర్పు: జంబులింగం అనిసేయేటే దైర్యకర్త: కృష్ణమూర్తి. చిత్రసంస్థ సారథులు: సుందరరాజ్, నాగరాజ్, నిర్మాత ఎమ్. వి. సత్యం.

శివ గిరి కె. పి. పి. కూర్మారావులు ప్రారంభోత్సవం జరిపిన ఈ నర్మసుందరి నర్మమ్య నంతోపాటుగా ముక్కా నాలుగు

శ్రీ పతల్ కుట్రన్ "అగ్ని దాహ"లో రాంకారావు, భారతి

బాల కృష్ణ మొదలైన వారు
కూడా నటిస్తున్నారు.

“పీరాంజనేయ”లో వాయిదా

స్తంభిని నన్నివేళం

ఈ శోక మల్లది రామకృష్ణ
కాస్తూ యశస్సును ద్వీపదేశాంతం
తన పీరాంజనేయలో భాగంగా
పటిమా, కాల్పనిక శక్తికల కొన్ని
పుట్టాలు విశ్రీకరించారు.

మహావీ న్నుడింబులో కాళి గుడి
సెట్లో చిత్రీకరణ జరిగింది. అసా
మసి రామయలు (ముక్కామలు
రాజు) అంజనేయవీ (భారతి శ్రీ
అర్చి జగద్రాజరావు) ఎంబింది రామ
అగ్ని అమ (రాంకారావు

రామన్) తెచ్చారు. ఇరువురు పోడ
రులు మొదలలో వున్నారు. కాళి
గుడిలో పోడిన బతి లాల్లో మంచి
రాక్షస సమాఖా న్నకాల్లా జరి
గాయి. వృత్తాంత కమ్మని అగ్ని
పోయాయి. మహా వీ న్నుడి అయి
క్తిలో అయినాయింది. స్టేజీ బాక్
మోటో తీశారు. వరకులు, ఇతరులు
అలా స్తంభిని పోడరానికి కారణ
మేమిటి? గాలిలోక స్తంభిని
పోయారు. హాసితోక అగ్నిపోయారు.
వారున్న న క అ తోకాలలోమ
స్తంభినిపోయింది. ఎంబునన?

కొద్దిసేపటికి మళ్ళీ వాయుప్రసా
రం జరిగింది. ఇతోధికావ్యాధంతో
వృత్తాంత సామయి.

రామ లక్ష్మణుల శత్రువులు చేదించేందుకు ఒలికొడ్లు ఎత్తారు. ఎత్తినవారు అగిపోయారు. అహిమహిరావణులు గిరిగిరి తన్నుకొంటున్నారు. ఎందుచేత?

వాయస్సంభవ సన్న వేశాన్ని, అతర్వాత ఘట్టాలను దర్శకుడు కె. కామేశ్వరరావు, ఛాయాగ్రహణ దర్శకుడు వెంకటరత్నం, నిర్మాత సి. హెచ్. ప్రకాశరావు అధ్వర్యాన ఉత్సాహభరితంగా చిత్రీకరించారు.

సెప్టెంబర్ లో మద్రాసు అడ్రెస్ యానీస్ వజ్రజరిగిన చిత్రీకరణలో యయాతి రక్షణ సమస్యపై అంజనేయుడు రాములవారితో సే 'యూదాసికి' తలపడ్డాడు. విశ్వామిత్రుడు (ధూళిపాళ), వశిష్ఠుడు (మైనేపల్లి) వచ్చి వారించారు.

అంజనేయుని ఉద్దేశించి విల్లు గురిపెట్టిన రాముడు మలాదివారి మాటల్లో 'సీతలకాచుకో' అన్నాడు. రామనామం చెయ్యదలచిన హనుమంతుడు 'కానివాడవు నీవే' అన్నాడు.

సీతగా అంజలి, రావణాసురుడుగా ఎస్. వి. రంగారావు, ఇంద్రజిత్తుగా జగ్గయ్య నటిస్తున్న 'సీరాంజనేయ' 11 రీక్యుత యూనిం ది. సంకీర్తం : ఎస్. కాశీశ్వరరావు.

గమ్మన వుండే గుమ్మడిపై
కెమెరా గమ్మత్తులు

గుమ్మడి వెరిక తేళ్ళరరావు బి. ఆర్. ఫిలిమ్సువారి మ్యూజికల్ మిస్టరీలో తొలిసారి ద్విపాత్రాభినయం చేస్తున్నారు.

సెప్టెంబర్ లో భరణిలో భూస్వామి సెట్టులో జరిగిన హుటింగ్ లో భూస్వామి పరమేశంగ, పరమేశం నమ్మినబంటు ముగవాడిగా గుమ్మడి ద్విపాత్రాభినయం చిత్రీకరించారు. గమ్మన వుండే గుమ్మడి యజమాని కాళ్ళు పినకడం, యజమానిముందు నుంచి, వెనకనుంచి సాక్షాత్తు ప్రత్యక్షంగా వెళ్ళడం, యజమాని చుట్టూ స్వయంగా వెలిగించడం వంటి ట్రిక్ పోతులను చిత్రీకరించారు.

వీటిలో విశేష మేమంటే 'డ్యూప్' (మారుమనిషి) నంటేనే తప్ప తీయ నీలుకావడే ఘట్టాలు కూడా, డ్యూప్ లేకుండా, 'ఇద్దరు గుమ్మడు'లతో తీయడం.

అ అద్భుత రస ప్రధాన ఘట్టాలను, కథను, సంభాషణలను సమకూర్చింది చార్మితక నవలా రచయిత పాలవర్తి రామప్రసాద్. 'కెమెరా' బ్రెక్కులలో కొత్త ఫులత్రిక్కింది ఎస్. ఎస్. లాల్. ఎడిటింగ్, దర్శకత్వ బాధ్యతలు చెంది

దీని వహిస్తున్నది కె. శ్రీనివాస రావు.

అంత బ్రహ్మాండం రామారావు ప్రధాన నిర్వాహకుడు 'చిత్ర' సరిసింహారావు ఎస్. రాజేశ్వరరావు కుమారుడు రామలింగేశ్వరరావును సహ సంగీత దర్శకునిగా పరిచయం చేస్తున్నారు. తండ్రి కొడుకులు చిత్ర సంగీత దర్శకులు.

ప్రస్తుతం థియేటర్లో చిత్రీకరించాడు. అదే సెట్లో ఇంకా రాజశ్రీ, విజయనిర్మల, ప్రభాకరరెడ్డి లపై కూడా చిత్రీకరణ జరిగింది.

రామారావు, రాజశ్రీ ఒక జంట. స్వప్న, విజయనిర్మల మరొక జంట. ఇద్దరు గుమ్మడుల చుట్టూ పైవారూ, వారిని మించి నస్సెమ్మ, దానిని మించి బిడ్డమ్మ పెచ్చరించి పోటీ పుంటాయి.

అంతా థియేటర్ షూటింగ్లో ఎనిమిది తొమ్మిది ఎడిటెడ్ రీల్స్ తయారైతాయి.

తండ్రి రెండు పాత్రలు ధరిస్తున్న రూపాలు చాలా శిష్టమైనవి. ద్విపాత్రాభినయంలో అది ఒక కొత్త విశేషమని తెలుస్తున్నది.

రామారావు పలువిధ పాత్రలు

ఎస్. టి. రామారావును ప్రేక్షకులు ప్రసిద్ధ భూమికలలో చూడబోతున్నారు.

అదే సెట్లో 'అడవిమనిషి'లో

మలేష్ కంబైన్స్ వారి

"ప్రీ = స్మ"లో

ఎన్. టి. రామారావు

అన్నగా నటిస్తున్నారు. తెల్లెలుకోసం, సంసారంకోసం అన్నవడే పాట్లు హృదయాలను ద్రవించజేసేటటు ఈ చిత్రం చిత్రీస్తుంది దర్శకుడు : కె. హేమాంబరధరరావు.

నితలాచార్య తెరకెక్కుచేస్తున్న 'చిక్కడు దొరకడు'లో యుక్తి సలవస్తున్న జానపద నాయకుని భూమిక ధరిస్తున్నారు.

కమలాకర కామేశ్వరరావు
దైతేష్టు చేస్తున్న 'శ్రీ కృష్ణాః
తారం'లో పెద్ద కృష్ణుడు భూమిక
రామారావును కొట్టిన పిందే అస
అనుకోనవారు మళ్ళీ ఆలోచించుకో
వలసి వుంటుంది.

మాష్టర్ హరకృష్ణను, "మిష్టర్
ఇండియా" అర్థా జనార్దనరావును
నిర్మాత వుండరీరావుయ్య ఈ ద్విజితం
ద్వారా పరిచయం చేశారు.

రవి ప్రొడక్షన్స్ వారి
"గొప్పవారి గోత్రాలు"లో
కొత్తనాయిక ఇందిర

నా గన్నర జానపదం

నాగన్నరం ప్రధాన సంగీతాం
శంగా వుండే లక్ష్మీప్రసాద్ వారి
"నాగన్నరం కథ" షూటింగ్
సెట్టింగులో చాహాసీలో ప్రారంభ
యోతున్నది. పింగళి నాగేంద్రరావు
కథ, సంభాషణలు నమకుండావు.
దర్శకుడు నమకుండావు కామేశ్వర
రావు. నిర్మాత సత్యం. నమకుండా
నమకుండానింపు సంగీత దర్శకుడు.
కాంతాంపు, కాంతా, చంద్ర
మోహన్, గీతాంజలి, ముక్కమల
తారాగణంలో కలరు.

నూళ్ళూరు వేళు

కళాత్మక ములు

అతి త్వరితగతినే — నూళ్ళూరు
పేటలో "ప్రకృతి నాటక కళా" పరి
షత్ అనే నాటక నాటక సంస్థకు
ప్రముఖ నిర్మాతలైన ప్రాంతం
భిత్తువం తెలిసినట్లు.

నాటిక, ఏకవ్యక్తిభాషయం,
లలిత సంగీతం — పాళీలలో మాత్రాస
దలచినవారు : — ఎం. పి. రవీంద్ర,
ప్రెసిడెంట్ — ప్రకృతి నాటక కళా
పరిషత్, నూళ్ళూరు. కు. వెల్లురు
జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రాచు
వచ్చును.

యెట్రొప్పిస్తే 'గొప్పవారి గొత్రాలు' లో కొత్త జుర్రు - శ్రీనిగిరరావు, సుమార ఇందిర

జీవిత - ఓంధుర

సంఘంగా ఫిలింస్ వహించడం క్రింద శ్రీ యం. గోపి దర్శనశ్లోకంలో పేర్కొనబడినట్లు "జీవితవిధానం" పాఠశాల విశ్రాంతి యిప్పటికీ 10 రిళ్ళ వంతు మాత్రమే ఉంది. అగస్టు 12 నుంచి 21వ తేదీ వరకు గోపి దర్శనశ్లోకంలో బ్రహ్మాండంగా వేయబడిన ఒక భవనం "పెట్టెలో" మోపింగులు జరిగాయి. అది జగత్తెనింగ్ ఇల్లు. నుండడం గా నిర్మించబడిన ఆ "పెట్టెలో" - జగత్తెనింగునా రాజువారి, శిశువులు, కాంతురావు, కృష్ణమూర్తి, రాజమంజుల, చలం, విజయలలిత, నల్లూరు ముత్యరావు, వారీమణి ప్రకృతులు నటించారు. ఏ దర్శాన్ కల్యాణి కథ మాటలు మాటలు ప్రకాశించాయి.

సం ౭౦ యంత్రాలు, ఫాంటి : సత్కర్మ స్ట్రీట్, నే స్ట్రీ దర్శకత్వం యం. గోపి; నిర్మాత : ఎన్. శ్రీనివాసం.

నవ జ్యోతి ఫిలింస్
ప్రతి య కానుక !

లో గత - "అదుగు" గాథలు "పక్షిమంజు" వధనలు. చిత్రాలను ఆంధ్ర ప్రజానీకానికి సమర్పించిన వనశ్యాతి శిశిల బెనారసు మరొక చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఒక కుటుంబానికి అలవట్టుగా - జీవనశ్యాతిగా - పద్మజవంతురాలిగా మెలిగే ఒక భారత శ్రీ కృష్ణ త్యాగిని బాగా తెచ్చి పొంతుక ఇతివృత్తాన్ని అతి త్వరితంగా తెచ్చి కర్మచలం చేస్తున్నారు.

జీవిత

అ దీ య దీ

చలన చిత్ర నిర్మాణంలో ఒకప్పుడు అగ్రస్థానం ఆమెరికాది. అతడు వాత ఆస్ట్రేలియా నిజపాన్ కొట్టిసింది. ఇంకా తరవాత ఇండియా కొట్టిసింది.

ఇప్పుడు ఇండియా మళ్ళీ మూడో స్థానానికి దిగిపోయింది. అగ్రస్థానం జపాన్ ది. తరవాత హాంకాంగ్ వస్తుంది. ఆ తరవాత ఇండియా.

ఏమై నా చాలా కాలం గా ఇండియా చలన చిత్రాల 'బిగ్ ట్రి' లో ఒకటి.

1966లో ఆదివారాలు మినహాయిస్తే రోజు కొకటి చొప్పున ఇండియాలో కథా చలనచిత్రాలు తయారయ్యాయి. అంటే సుమారు ఏ 31 రోజులలో తయారైనా యన్నమాట.

అంటే ఇంకా ముఖ్యమైన అనేక విషయాల్లో ఇండియా చాలా వెనకబడివున్నా, చలన చిత్ర నిర్మాణంలో మటుకు మంచి అభివృద్ధి సాధించి దన్నమాట.

జపాన్, హాంకాంగ్ లతో పోల్చితే ఇండియా చాలా పెద్ద దేశం-జనాభాలోను, విస్తీర్ణంలోను. భాషలు మాత్రం తక్కువ? మరి

ఏదేశంలోను లేనన్ని భాషలున్నాయి. అందుచేత అన్ని భాషలలోను చిత్రాలు నిర్మించి మూడో స్థానంలో వుండడం పెద్ద విశేషం కాకపోవచ్చు. జపాన్ చిన్నదేశమై వుండి, ఒకే భాష కలిగివుండి అన్నేసి చిత్రాలు తీస్తున్నదంటే విశేషమే.

పోతే, ప్రపంచ విస్తృతంగా మార్కెట్ కలిగిన ఆమెరికానాలుగో స్థానానికి పోవడం ఒక విచిత్రం. అంతే కాదు. చలన చిత్ర నిర్మాణంలో మొదటి మూడు స్థానాలు ఆసియా దేశాలకు రావడం చెప్పకోదగింది.

చలన చిత్రాల సంఖ్యలో ఇండియా సాధించిన అభివృద్ధి చలన చిత్రాల విశిష్టతలో కూడా సాధించి వుంటే ఇంకా బావుండేది. మన కంటే చాలా తక్కువ చిత్రాలు నిర్మించే ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, స్వీడన్, రష్యా, పోలెండ్ చెకోస్లోవాకియా, కొన్ని లాటిన్ ఆమెరికన్ దేశాల చిత్రాలే ఇప్పటికీ ప్రపంచ చలన చిత్రోత్సవాలలో సంచలనం కలిగిస్తున్నాయి.

ఈ గ్రంథ భారతీ సంస్కృతి
మీద పాశ్చాత్య దేశాలలో మళ్ళీ
మోజు పెరుగుతోంది. రవిశంకర్
సితార్ యూరప్, అమెరికాలను
దాదాపు జయించేసింది. ఇంతకు
ముందు చెనీస్, జాపనీస్ సంగీతాల
మీద వుండే ఆసక్తి భారతీయ
సంగీతంమీద పాశ్చాత్యులకు
వుండేదికాదు. కాని, రవిశంకర్ తో
ఈ ఆసక్తి అంతా భారతీయ సంగీతం
మీదికి తిరిగింది. అపారంగా
కీర్తిని, ధనాన్ని సంపాదిస్తున్న
బీటిల్స్ గాయకులు సితార్ దీక్ష
పుచ్చుకున్నారు. తమ వాద్యాలలో
సితార్ ను చేర్చుకున్నారు. దాన్ని
నేర్చుకుంటున్నారు.

ఒక అయిదారేళ్ళ నుంచి బీటిల్స్
సంగీతం యూరప్, అమెరికాలను
ఉపస్థాపించి. సంగీతమే కాదు,
బీటిల్స్ ఏది చేస్తే అది యూరప్,
అమెరికాలలో మర్రాటికి ఒక
ఫ్యాషన్ పోతోంది. ముఖ్యంగా
వాళ్ళలాగ జాక్యు పెంచడం, వాళ్ళ
ధరించిన దుస్తుల్లాంటివి ధరించడం,
వాళ్ళ నడక, నవ్వు, మాట, వాళ్ళ
ఆలోచనలు, వాళ్ళు చదివే పుస్త
కాలు—ఒకటేమిటి వాళ్ళ జీవిత
విధానమే పాశ్చాత్య యువతీ
యువకుల జీవిత విధానమై
కుర్చుంది.

ఇప్పుడు బీటిల్స్ భారతీయ
సంగీతం, సంస్కృతి జీవిత విధా

నం దాంతంబూగ ఆసక్తి కూడి
స్తుంటే అనే పాశ్చాత్యులకు కూడా
ఆసక్తి కలిగిస్తున్నాయట. మన
లాల్స్, పెజామాలు, చీరలు, మన
వస్త్రాల డిజైన్లు ఆదేశాలలో పాశ్చ
లర్ అవుతున్నాయట.

ఈమధ్య మహా ఋషి మహిష్
యోగి అనే ఆయనను బీటిల్స్ తమ
గురువుగా స్వీకరించారు. ఈ మహా
ఋషికి హృషీకేశవలో ఒక బ్రహ్మాం
డమైన ఆశ్రమం వుంది. ఆయన
పన్నెండేళ్ళ పాటు ఘోరంగా
తపస్సుచేసి దైవ సామ్రాజ్యరానికి
దగ్గరీచారి కనిపెట్టుడట. ఆయన
లాగ మనం పన్నెండేళ్ళు కామ
విడచికుడా తపస్సు చేయనక్కర
లేదు. అయినదగ్గర ఉపదేశం పొంది,
ధ్యానానికి కూర్చుంటే కొద్ది
సేపట్లో సమాధిలోకి వెళ్ళిపోయి,
దైవదర్శనం చేసుకుని చక్కా
రావచ్చు. ఉపదేశానికి మాత్రం
ఏదో కొంత ఫీజు పుచ్చుకుంటా
రట.

బీటిల్స్ యువకులు నలుగురూ
మహా ఋషి వద్ద ఉపదేశంపొంది
ధ్యాన సమాధిలోకి వెళ్ళిపోయారు.
దైవదర్శనం పొందారో లేదోగాని,
ధ్యానంవల్ల చాలా ఉపయోగాలు
న్నాయనీ, మారిజ్యానా, హెరా
యిన్ లాంటి ఔషధాలు, నిషా
పానీయాలు అవసరం లేకుండా నన

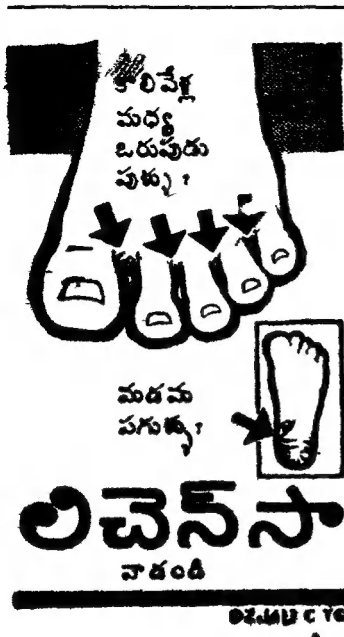

కాంతి పొందడానికి భ్యానం అంత మహతర వస్తువు లేదని సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు. మహా ఋషి ప్రస్తుతం అందన్ లో భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిని ప్రకాశింప జేస్తున్నారు. త్వరలో ఆయన హృషీకేశం తిరిగి తప్పి మళ్ళీ దీర్ఘ సమాధి లోకి వెళ్ళిపోతారట.

ముద్దులు - హద్దులు

వెండి తెరపై ముద్దుల్ని అనుమతించ వచ్చునా, లేదా?

మన చలన చిత్ర రంగానికి,

సమాచార కాళిమంత్రి కె. కె. పా గారికి మధ్య ఇదో సమస్య అయి పోయింది.

దేశంలో ఇంకా పెద్ద సమస్యలు చాలా వున్నాయి. ఒక పక్క చైనా, పాకిస్తాన్ ల సమస్య, ఇంకో పక్క అతివృష్టి, అసావృష్టి, ఆహారం కొరత, నిరుద్యోగం, జనాభా పెరుగుదల, బోధన భాషల సమస్య - ఇంకా సవాలుక్ష సమస్యలున్నాయి. కాని, చలన చిత్ర రంగంలోని వారి దృష్టి వెండి తెరపై ముద్దుల సమస్య మీదికిపోయింది. కె. కె. పా గారు ఈ సమస్య వివాద పెమిసార్ జరిపిస్తామని వాగ్దానం చేశారు.

ఇతర దేశాలనుంచి వచ్చే సినిమాలలో ముద్దుల్ని అనుమతించి వచ్చేడు మన చిత్రాల్లో ఎందుకు అనుమతించరాదు? వాటివల్ల చెడి పోనివజలు వీటివల్ల చెడిపోతారా? ఇంగ్లీషు ముద్దులకి, ఇండియన్ ముద్దులకి తేడా ఏమిటి? మన చిత్రాల్లో ముద్దులు లేకపోవడం అసహజంగా వుండడం లేదా?

ఇది మన నిర్మాతలు అడుగుతున్న ప్రశ్నలు. కాని, బహిరంగంగా ముద్దుపెట్టుకోవడం మన సంప్రదాయాలకి విరుద్ధమని, ప్రేక్షకులలో అవికామ ప్రవృత్తిని ప్రకోపింప జేస్తాయని ప్రభుత్వం వారి సమాధానం.

అయితే జం బయ్యం అల చు
 చాలి. ముద్దులు లేని లోటు ఇండి
 యన్ బిక్రాల్లో ఏ మాత్రం కనబడ
 కుండా మన నిర్మాతలు ఇంత
 కాలంగా జాగ్రత్త పడుతూనే
 వున్నారు. అధర చుంబనం మినహా
 యించి, కంతసీమ, గండసీమ, భుజ,
 హస్త చుంబనాలను మనంచూస్తునే
 వున్నాము. ఎంత గాఢ చుంబన
 మైనా కలిగించలేని ఉద్రేకాన్ని కలి
 గించే విధంగా అవయవ ప్రదర్శనం,
 ఆలింగనాలు, హావభావ విలాస
 వీక్షణాలు, రెండేసి మూడేసి
 అర్థాలు కల సంభాషణలు, పాటలు,
 పూర్వపు ప్రబంధ వర్ణనలను తల
 దన్నే శృంగార సన్నివేశాలు, ఎడ
 నెడ రెన్ఫీయూనిజమ్ను తలపించే
 దృశ్యాలు కూడా మనకు భారతీయ
 బిక్రాల్లో తటస్థపడుతూనే
 వున్నాయి.

వీటిని సెన్సార్లు ఏమీ చేయలేక
 గుడ్లప్పగించి అనుమతిస్తూనే
 వున్నారు. అయినప్పుడు కేవలం
 అధర చుంబనాలను అనుమతిస్తే
 రాగల అదనపు వడ్డం ఏమీ లేక
 పోవచ్చు.

కాని, ఇంకో విషయం అలో

చించాలి. అధర చుంబనాలు లేనంత
 మాత్రంలో మన సినిమాలు శాస్త్ర
 శానికి దూరమై పోతున్నాయన్న
 ఫిర్యాదులో అర్థంలేదు. మన సిని
 మాలు అవాస్తవికంగా, అసహ
 జంగా తయారు కావడానికి కార
 ణాలు వేరే వున్నాయి. చుంబనా
 లను పెట్టినందువల్ల మన సినిమాల
 స్థాయి అమాంతంగా పెరిగిపోదు.

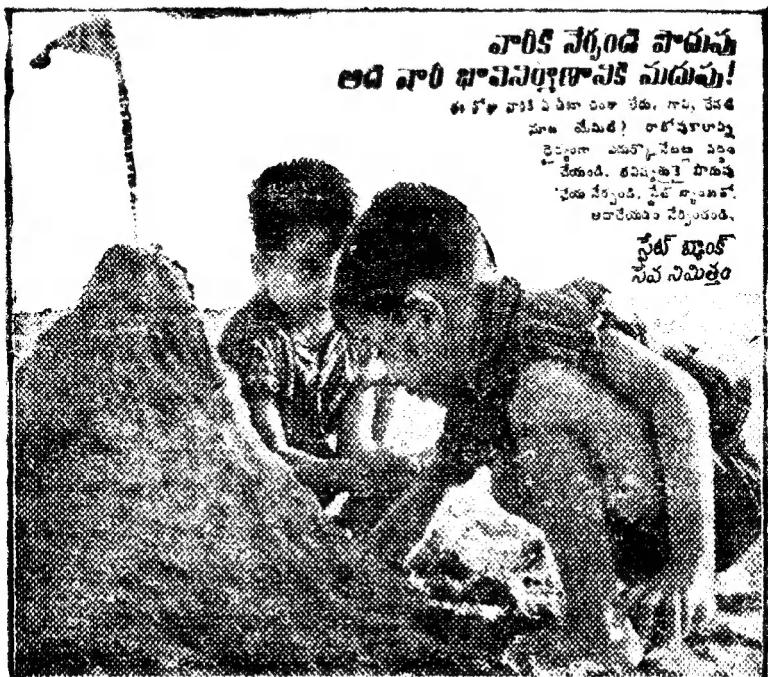
ఒకవేళ కేంద్ర ప్రభుత్వం చిత్ర
 నిర్మాతల ముద్దు తీర్చితే, చుంబన
 సన్నివేశాలను పరిమితంగా, కథకు,
 పాత్రలకు నిక్కచ్చిగా అవసరమైన
 చోట్లనే వాడుకుంటూ, కేవలం
 ప్రీక్షకులను ఉద్దేశపరచే ఉద్దేశంతో
 కాక, కళాదృష్టితో ఉపయోగిస్తా
 రని గ్యారంటీ ఉందా?

ఇంతకాదు — ఇప్పుడు సినిమా
 కళల్లో పెళ్ళి కాని గుంపతీయువ
 కల సుధ్య శృంగార సన్నివేశాల్ని
 బరితెగించి మనవాళ్ళు చిత్రిస్తు
 న్నారు. చాలా సినిమాలు పెళ్ళికో
 అధరవుతున్నాయి. విషాదాంత
 చిత్రాలకంటే విచాపాంత చిత్రా
 లెక్కువ. (వాటికి వీటికి తేడా
 లేదని మన నిర్మాతల అభిప్రాయం
 కావచ్చు.) అయినప్పుడు పెళ్ళి

కాని ఈనాటి యువకుల మధ్య
జాహాతులగా నిలిచి పవ్వివేక
అనుకున్నా ప్రవేశపెట్టడం జరిగిత
అపభ్రంశం పుంతుంది, పుంతుందా?
దీనికి పరిష్కారానికి సమాధానం చెప్ప
వచ్చు. ఎలాగూ పీఠోపీఠోయిను
నినినూ జఖోపీ, మధ్యజోపీ

పెళ్ళి చేసుకోవడం జానుం కనుక
మారు మలచే ముంటుంటుంటు
తప్పేమిటి? ఎప్పునా, క. క. సా
గాను ఈ పరిస్థితిను తోడుగా పతి
శిలించి పట్ల చూపే రావడం మంచిది.

— రా జేం ద్ర

వారికి నేర్పండి పాడుపు అది వారి భావినిర్మలానికి మధువు!

ఈ కోరిక వారి పరిణామంకా లేదు. గాని, కేవల
మన చేతివేడి? కాకోపకాల్పి
కైంబా మహానైతికత వారి
కేయింది. తమిళులు? బాధప
కేయి నేర్పండి. కేవల జ్ఞానంకా
అదాకేయింది నేర్పండి.

స్టేట్ బ్యాంక్
సేవ నిమిత్తం

LPE-Alpha 8, 201 10

Edited and Published by V. V. Raghavaiah
and Printed by him at Jyothi Printers
Congressoffice Road, Governorpet. Vijayawada-2.

అలతానాటకసభ

హాస్యం

కర్తృత్వము, * వేదాంతం రాఘవయ్య
హాస్యం

